

Слободан приступ информацијама:
Ставови и мишљења Повереника

Издавач
Повереник за информације од јавног значаја
и заштиту података о личности
Булевар краља Александра бр. 15, 11000 Београд
Тел.: +381113408900
Факс: +381113343379
Имејл: office@poverenik.rs
www.poverenik.rs

За издавача
Милан Мариновић

Уредник
Славољупка Павловић

Лектура, дизајн и њерелом
Службени гласник

Штампа
Службени гласник

Тираж
700 примерака

ISBN 978-86-82712-01-5

Београд, 2023.

Повереник за информације
од јавног значаја и заштиту
података о личности

Слободан приступ информацијама: Ставови и мишљења Повереника

Садржај

Уводна реч Повереника	9
Уводна реч уреднице	11
1. Процесна питања	13
1.1. Достављање оригиналног документа уместо увида у тражене информације	14
1.2. Повереник одлучује у границама постављеног жалбеног захтева	16
1.3. Неоснованост жалбе изјављене због ћутања	17
1.4. Пропуштање да се Поверенику проследи захтев за приступ информацијама	19
1.5. Образложење ожалбеног решења	21
1.6. Овлашћење Повереника као другостепеног органа јавне власти	25
1.7. Поништај решења донетог без захтева странке	26
1.8. Адреса тражиоца у захтеву за приступ информацијама	29
1.9. Надлежност за принудну наплату трошкова поступка по жалби	34
1.10. Продужење рока за поступање по захтеву	38
1.11. Репрезент јавности	39
1.12. Поступање по захтеву у року од 48 сати	40
1.13. Техничке могућности за израду копије документа	42
1.14. Захтев за приступ информацијама формулисан као питање	47
1.15. Дужност заједничког овлашћеног лица за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја	51
2. Садржина права/захтева	55
2.1. Увид и копије тражених информација	56
3. Да ли је орган власти	65
3.1. Фудбалски савез Србије као орган јавне власти	66
3.2. Јавно предузеће „Југоимпорт – СДПР“ јесте орган јавне власти	69
3.3. Канцеларија за локални економски развој града Ниша јесте орган јавне власти	70
3.4. Информације у поседу ловачких удружења које нису у вези са вршењем јавних овлашћења	73
3.5. Ловачко удружење без јавних овлашћења	77
3.6. Ловачко удружење са јавним овлашћењима	79
3.7. „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац није орган јавне власти	86
3.8. Орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја	89

3.9.	Информације у вези с вршењем јавних овлашћења којима располаже универзитет у приватној својини	95
3.10.	Привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума јесте орган јавне власти	100
4.	Да ли је информација од јавног значаја	105
4.1.	Приватни интерес тражиоца информације наспрам интереса јавности да зна као јавног интереса	106
5.	Трошкови поступка	113
5.1.	Редовни трошкови поступка које сноси првостепени орган	114
6.	Тајни подаци	115
6.1.	Информације о поступцима изручења окривљеног или осуђеног лица страног држави	116
6.2.	Образложење решења којим се одбија приступ тајним подацима	123
7.	Утицај на правно уређени поступак	127
7.1.	Информације о експлозији у фабрици оружја	128
7.2.	Информације о лекарима који јавно износе ставове о јавном здрављу и лечењу	131
7.3.	Информације о рударској несрећи	138
7.4.	Статистички подаци	145
8.	Примена члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја	151
8.1.	Суштинска доступност траженог документа	152
8.2.	Обученост жалиоца за претрагу података на интернету	154
9.	Приватност–јавност	159
9.1.	Информације о пријави за вожњу у алкохолисаном стању против председника скупштине града Х	160
9.2.	Информације о боловању свих судија	163
9.3.	Информације о једнократној новчаној помоћи	166
9.4.	Конкурсна документација за пријем у радни однос	170
9.5.	Контакт подаци свих запослених у органу јавне власти	175
9.6.	Објављивање информација о лицима која су својим понашањем дала повода за тражење информације	180
9.7.	Информације о пресудама због насиља у породици	182
9.8.	Поступање органа власти по пријави поднетој против запосленог у том органу	185
9.9.	Сагласност за обављање додатног рада лекара запослених у дому здравља	190
9.10.	Информације о средњошколском образовању народног посланика	194
9.11.	Сумња у неовлашћено прибављање података о личности из здравственог картона	197

9.12. Тајност гласања	202
9.13. Уговори о раду на одређено време у школи	205
10. Отежавање остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја	209
10.1. Подношење захтева за приступ информацијама усмено на записник	210
11. Прекршајни поступак	213
11.1. Околности од значаја за издавање прекршајног налога	214

УВОДНА РЕЧ

Уводна реч Повереника

Да је стање редовно и ситуација уобичајена, ова публикација коју држите у рукама била би још „само“ једна у низу публикација, дванаеста по реду, коју Повереник традиционално сваке године 28. септембра објављује на дан обележавања Међународног дана права јавности да зна. И ту би били, као што и јесу, садржани бројни примери из све богатије праксе Повереника у области слободног приступа информацијама од јавног значаја који би имали за циљ да све заинтересоване грађане, новинаре, разна удружења, па и органе власти, обогате неким новим искуством и сазнањима о актуелној ситуацији када су у питању поштовање и заштита овог уставом загарантованог људског права у Републици Србији. А пракса је у паузи између две публикације, прошлогодишње и ове, заиста била богата и разноврсна али, као и увек, недостатак простора условио је да се пред вама нађу само они примери за које смо оценили да ће најбоље осликати наш рад и стање у области овог права у протеклом периоду. Скрећем вам пажњу и на став Повереника поводом поступања појединих прекршајних судова, у вези са чињеницом да је Повереник ефективно почео да примењује овлашћење које је добио изменама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја а односи се на кажњавање одговорних лица у органима власти за апсолутно непоступање по захтеву за слободан приступ информацијама, односно за „ћутање управе“, путем издавања прекршајног налога тим лицима. Морам истаћи да је на богатство праксе, можда и пресудно, утицао знатно већи број предмета по жалбама у раду Повереника, што је очекивана последица измена закона којима је онемогућена вишегодишња пракса да се незадовољни тражиоци информација, у највећем броју случајева преко адвоката, обраћају захтевом за покретање прекршајног поступка надлежним прекршајним судовима, избегавајући притом подношење жалбе Поверенику и иницирање другостепеног поступка. Ова измена је број предмета пред Повереником повећала за неколико хиљада годишње.

И све би било традиционално да је стање редовно и ситуација уобичајена. Али, нажалост, није! Стање је далеко од редовног захваљујући појави која уопште не би смела да постоји, а посебно не у оволиком броју у којем се јавља, а реч је о масовној, усуђујем се рећи и организованој злоупотреби права на приступ информацијама. Ова појава је толико узела маха да се више уопште не може говорити о коришћењу и заштити права, већ готово искључиво и само о злоупотреби права. То је појава

коју нећете пронаћи међу корицама ове публикације, али која у тако великој мери утиче на остварење овог права и на његову суштину да ће, уколико се хитно не донесу свеобухватне мере за спречавање и искорењивање ове злоупотребе, право на слободан приступ информацијама у Републици Србији бити све теже оствариво. На искорењивању ове појаве морамо радити сложено сви ми који се залажемо за поштовање и одбрану овог права без обзира на то да ли потичемо из органа власти, невладиног сектора или медија, јер само заједничким одговорним приступом право на слободан приступ информацијама од јавног значаја као израз права на обавештеност можемо вратити на место које му по свему и припада. А Повереник је спреман да, у складу са својим обавезама и овлашћењима, стане на чело борбе за „унормаљивање“ стања у области поштовања и заштите овог значајног људског права.

До поновног успостављања редовног стања и уобичајене ситуације наставићемо да водимо поступке и доносимо одлуке по жалбама бавећи се све комплекснијим и карактеристичнијим случајевима који ће, свакако, наћи своје место у некој од будућих публикација.

До неког бољег времена за право на слободан приступ информацијама од јавног значаја и до следеће, надам се не баксузне, тринаесте публикације, забринут али оптимиста.

Повереник
Милан Мариновић

Уводна реч уреднице

Као и претходних 11 година, Повереник је институција доследна свом ставу да је за развој демократског, отвореног и транспарентног друштва нужно што више информација о раду било ког органа власти, па и Повереника, објавити на проактивној основи. У том смислу ни ова публикација, 12. по реду, није изузетак од тог става. Имамо снажно уверење да објављивање оваквих публикација, у којима су садржани најинтересантнији и најзначајнији случајеви из праксе Повереника обрађени у последњих годину дана, може помоћи органима јавне власти да боље разумеју Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да лакше одговоре обавезама које он носи. Такође верујемо да то може и треба да допринесе да грађани и сви тражиоци информација брже и лакше остварују своје право на приступ информацијама које је зајемчено Уставом и представља једну од најзначајнијих вредности у сваком демократском, транспарентном и отвореном друштву.

Међутим, овогодишња публикација је припремљена у изузетно тешким околностима, у појединим моментима нисмо ни били сигурни да ћемо успети да је завршимо, због огромне системске злоупотребе права на приступ информацијама. Нажалост, у последњих годину и по дана суочавамо се са невероватним размерама злоупотребе овог јако важног права, односно с употребом права супротно његовој суштини и сврси. Поједини адвокати, недостојни своје професије, која би требало да буде часна и поштена и да је обављају људи с етиком и интегритетом, ангажовали су се са својим помагачима у злоупотреби права на приступ информацијама из лукративних разлога.

Поражавајућа је чињеница да друштво у целини, а посебно медији и цивилни сектор, али и стручна јавност, посебно судије Управног суда Републике Србије (који у [не]решавању овог проблема имају изузетно важну улогу) не разумеју, или бар не у довољној мери, да се системским омогућавањем злоупотреба, осим астрономске штете по јавни буџет (новац свих грађана – пореских обвезника) уништавају и само право на приступ информацијама, његов дух, сврха и улога у отвореном, демократском и транспарентном друштву.

Због свега тога одлучили смо да ипак истрајемо у намери да и ове године, као и свих претходних година, припремимо ову публикацију, јер верујемо да ћемо тиме помоћи и грађанима, којима су изистински потребне информације од јавног значаја, али и органима јавне власти,

који се у првом степену поступања и сами суочавају са огромним злоупотребама права, да лакше одговоре том изазову. Такође, верујемо да ћемо тиме бар делимично допринети да се прави дух и стварна сврха права на приступ информацијама од јавног значаја одрже и преживе до неких бољих времена, када ће овај системски проблем бити решен на системски начин.

Славољупка Павловић
уредница

1. ПРОЦЕСНА ПИТАЊА

1.1. ДОСТАВЉАЊЕ ОРИГИНАЛНОГ ДОКУМЕНТА УМЕСТО УВИДА У ТРАЖЕНЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Сврха омогућавања увида у тражене информације јесте, између осталог, да се жалилац, односно јавност, могу да увере да су достављене копије докумената идентичне као оригинална документа. У ситуацији када прописи дозвољавају могућност да се јавности достави оригинални документ, није неопходно да се врши увид у тражени документ из разлога што је сврха увида постигнута достављањем оригиналног документа.

Из образложења:

А. А., изјавио је 25. 4. 2023. године преко пуномоћника Б. Б., адвоката из Београда, жалбу Поверенику, против Јавног стамбеног предузећа „К.“ у К., због непоступања у целости по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 7. 4. 2023. године, наводећи да му је орган власти по поднетом захтеву доставио акт број: 02-2334 од 13. 4. 2023. године, али да га није обавестио о времену и месту увида у оригинал документа који садржи тражену информацију. (...)

У одговору на жалбу од 9. 5. 2023. године орган власти је навео, између осталог, да одговор на захтев који је достављен тражиоцу садржи четири прилога које подносилац није уврстио у приложену документацију, да сматра да је тиме што је тражиоцу доставио оригинал траженог документа, са потписом и печатом, испунио захтев тражиоца за увидом у оригинал истог и то на практичан начин, јер су тражилац и орган у различитим градовима. Предложио је да Повереник одбаци жалбу. У прилогу је доставио четири картице поданалитичког конта за период од 1. 1. 2021. године до 31. 12. 2021. године, потписане и оверене печатом наведеног предузећа.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 7. 4. 2023. године поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја Јавном стамбеном предузећу „К.“ у К., којим је од органа власти тражио да га обавести о томе да ли поседује информације односно документе из којих се може сазнати колико износе укупни расходи Јавног стамбеног предузећа „К.“ у К. на име исплаћених зарада запослених и накнада за превоз и службени пут запослених током 2021. године, као и да му омогући увид у документе који садрже тражене информације и достави копије истих поштом.

Даље, увидом у списе предмета, утврђено је да је поступајући по предметном захтеву орган власти тражиоцу доставио одговор број: 02-

2334 од 13. 4. 2023. године у коме је навео, између осталог, да поседује тражену информацију, да укупни расходи предузећа на име исплаћених зарада запослених у 2021. години износе 57.603.235,11 динара (збир картица поданалитичких конта 5200-0 и 5210-0), да укупни расходи на име накнада за превоз запослених у истом периоду износе 1.330.586,57 динара, а на име службених путовања запослених (дневнице) током 2021. године износе 26.644,00 динара. Истим актом орган власти је тражиоца обавестио да му у прилогу доставља оригинал документа који садржи тражену информацију, и то четири картице поданалитичких конта (5200-0 – трошкови зарада и накнада бруто; 5210-0 – трошкови пореза и доприноса на зараде на терет послодавца; 5290-2 – трошкови превоза радника и 5290-0 – трошкови накнада – дневнице).

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 12. истог члана наведеног закона прописано да је орган власти дужан да, уколико одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда односно упути копију тог документа, без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду да је орган власти, пре изјављене жалбе, поступио по предметном захтеву жалиоца од 7. 4. 2023. године, тако што га је одговором број: 02-2334 од 13. 4. 2023. године обавестио да поседује тражене информације, као и колико износе расходи Предузећа на име исплаћених зарада запослених и накнада за превоз и службени пут запослених током 2021. године и да му у прилогу доставља оригинал докумената који садрже тражене информације, Повереник налази да је орган власти у потпуности поступио по поднетом захтеву жалиоца у складу са цитираном одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована.

Навод жалиоца да му орган власти није доставио обавештење о времену и месту увида у оригинал документ који садржи тражену информацију није могао да утиче на другачију одлуку Повереника у овој управној ствари. Ово из разлога што је поступајући по предметном захтеву орган власти тражиоцу доставио одговор од 13. 4. 2023. године, у коме је навео да му у прилогу доставља оригинал документе који садрже тражене информације, што је потврдио и изјашњавајући се на наводе жалбе, а чији пријем жалилац није оспорио. Имајући у виду да је орган власти у прилогу одговора на захтев жалиоцу доставио оригинал картице поданалитичких конта, оверене потписом и печатом предузећа, Повереник је оценио да је на тај начин жалиоцу омогућен увид у оригинал документа који садрже тражене информације, те да је орган власти у потпуности поступио по члану 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да није био у обавези да га посебно обавештава о времену и месту вршења увида у исте. Ово из разлога што је сврха омогућавања увида жалиоцу да изврши увид у тражене информације та, између осталог, да жалилац, односно јавност, може да се увери да су достављене копије документа идентичне као оригинална документа. У ситуацији када прописи дозвољавају могућност да се јавности достави оригинални документ, није неопходно да се врши увид у тражени документ из разлога што је сврха увида постигнута достављањем оригиналног документа.

Број: 071-11-2873/2023-03 од 21. 6. 2023. године

1.2. ПОВЕРЕНИК ОДЛУЧУЈЕ У ГРАНИЦАМА ПОСТАВЉЕНОГ ЖАЛБЕНОГ ЗАХТЕВА

Повереник у жалбеном поступку, у складу са чланом 168. став 1. Закона о општем управном поступку, није овлашћен да жалиљи омогући остваривање права које није ни тражено предметним захтевом којим је покренут првостепени поступак, па ни достављање копије „потпуног“ документа који садржи све тражене информације, имајући у виду да је предметним захтевом жалиља тражила само остваривање права на обавештење о поседовању тражених информација, што јој је орган власти омогућио својим одговором од 23. 12. 2022. године.

Из образложења:

Жалиља предметним захтевом, како је он формулисан, није ни тражила достављање копије документа који садржи тражене информације,

већ обавештење о томе да ли орган власти поседује те информације, те самим тим околност да је орган власти уз одговор од 23. 12. 2022. године, који се може уподобити обавештењу о поседовању тражених информација, проследио жалиљи и акт број: СЛ/220-05 од 22. 12. 2022. године, који садржи одређене тражене информације, а што формално није био дужан да чини, није од значаја за решавање ове управне ствари, односно законитост поменутог акта од 22. 12. 2022. године не може утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што Повереник у жалбеном поступку, у складу са чланом 168. став 1. Закона о општем управном поступку, није овлашћен да жалиљи омогући остваривање права које није ни тражено предметним захтевом којим је покренут првостепени поступак, па ни достављање копије „потпуног“ документа који садржи све тражене информације, имајући у виду да је предметним захтевом жалиља тражила само остваривање права на обавештење о поседовању тражених информација, што јој је орган власти омогућио својим одговором од 23. 12. 2022. године.

Број: 071-11-10288/2022-03 од 14. 8. 2023. године

1.3. НЕОСНОВАНOST ЖАЛБЕ ИЗЈАВЉЕНЕ ЗБОГ ЋУТАЊА

Имајући у виду да је жалиља изјавила жалбу Поверенику због непоступања органа власти по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, а да је орган власти пре изјављене жалбе по том захтеву поступио, тако што је жалиљи доставио обавештење којим је продужио рок за поступање по захтеву на 40 дана, Повереник је испитујући жалбу у границама жалбеног захтева нашао да је жалба коју је жалиља изјавила због непоступања по предметном захтеву неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе, користећи процесну могућност прописану чланом 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, по предметном захтеву поступио тако што је жалиљи доставио поменуто обавештење. Повереник се притом није упуштао у оцену законитости достављеног обавештења, јер је овлашћен да жалбу испитује само у границама жалбеног захтева, а у конкретном случају, жалба је изјављена због непоступања органа власти (тзв. ћутања управе).

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., адвокат из Б. дана 15. 7. 2022. године поднела Вишем суду у Б., Одељењу за малолетнике, захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је од органа власти тражила да јој путем електронске поште достави копије свих решења о постављењима бранилаца по службеној дужности током 2022. године, податке о браниоцима који су исте окривљене претходно заступали пред МУП-ом и решења о разрешењу претходно постављених бранилаца.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је, поступајући по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, орган власти жалиљи доставио обавештење о продужетку рока Су II 17А бр. .../22 од 20. 7. 2022. године, које јој је уручено дана 29. 7. 2022. године.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, док је ставом 4. истог члана наведеног закона прописано да ако орган власти није у могућности, из оправданих разлога, да у року из става 1. обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упуту копију тог документа, дужан је да, најкасније у року од седам дана од дана пријема уредног захтева, тражиоцу достави обавештење о разлозима због којих није у могућности да по захтеву поступи у року из става 1. овог члана и одреди накнадни рок, који не може бити дужи од 40 дана од дана пријема уредног захтева, у којем ће поступити по захтеву.

Имајући у виду да је жалиља дана 1. 8. 2022. године изјавила жалбу Поверенику због непоступања органа власти по њеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 15. 7. 2022. године, а да је орган власти пре изјављене жалбе, по том захтеву поступио, тако што је жалиљи доставио поменуто обавештење Су II 17А бр. .../22 од 20. 7. 2022. године, које је именована уредно примила, о чему постоји потписана повратница као доказ, Повереник је, испитујући жалбу у границама жалбеног захтева, нашао да је жалба коју је жалиља изјавила због непоступања по предметном захтеву неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе, користећи процесну могућност прописану чланом 16. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, по предметном захтеву поступио тако што је жалиљи доставио поменуто обавештење. Стога се не може сматрати да постоји непоступање органа власти, у конкретном случају, будући да је орган власти по предметном захтеву поступио и именованој, пре изјављене жалбе, доставио обавештење о продужетку рока, при

чему накнадни рок за поступање органа власти по поднетом захтеву, у моменту изјављивања жалбе, није истекао. Повереник се притом није упуштао у оцену законитости достављеног обавештења, јер је овлашћен да жалбу испитује само у границама жалбеног захтева, а у конкретном случају, жалба је изјављена због непоступања органа власти (тзв. ћутања управе).

Број: 071-11-2839/2022-03 од 23. 2. 2023. године

1.4. ПРОПУШТАЊЕ ДА СЕ ПОВЕРЕНИКУ ПРОСЛЕДИ ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Пропуст првостепеног органа да у складу са чланом 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја проследи захтев Поверенику, у ситуацији када не поседује тражене информације, није од утицаја на исход поступка по жалби из разлога што Поверенику нису дата било каква овлашћења и надлежности да изриче било какве мере уколико првостепени орган не поступи у складу са чланом 19. Закона, нити је овлашћен да у таквом случају подноси захтев за покретање прекршајног поступка или да издаје прекршајни налог.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео А Д Аеродром Н. Т. Б. у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 28. 11. 2022. године, заведен код органа власти 1. 12. 2022. године, којим је тражио да га орган власти обавести да ли поседује тражене информације из којих се може сазнати до када је на снази постојећи уговор о сарадњи између Аеродрома Н. Т. Б. и „Д.“ ДОО Б, МБ: ...и колико дуго траје сарадња између Аеродрома Н. Т. Б. и „Д.“ ДОО Б, МБ:

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је орган власти, поступајући по поднетом захтеву, дописом број: ГД – 851/2022 од 9. 12. 2022. године, обавестио жалиоца да су дана 22. 3. 2018. године Влада, као заступник Републике Србије, АД Аеродром Н. Т. Б., „V. А.“, SAS, Ф. и V. А. S. д. о. о. Б. (сада Б. А. д. о. о. Б) закључили Уговор о концесији за финансирање, развој кроз изградњу и реконструкцију, одржавање и управљање инфраструктуром АД Аеродрома Н. Т. Б. и обављање делатности оператера аеродрома на Аеродрому Н. Т. Б., у складу са којим је 22. 12. 2018. године почела концесија Аеродрома Н. Т. Б., као и да је од почетка

концесије Аеродром Н. Т. Б. променио своју претежну делатност, тако да сада обавља надзорну и контролну улогу над поступком концесије, те да су сви уговори, који су били на снази на датум почетка концесије, пренети на концесионара, међу којима је и уговор са „D.“ ДОО Б.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је, између осталог, да је орган власти дужан да тражиоца обавести о поседовању информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, као и чињеницу да је орган власти поступајући по захтеву, пре изјављене жалбе, дописом број: ГД – 851/2022 од 9. 12. 2022. године обавестио жалиоца да су сви уговори, који су били на снази на датум почетка концесије, пренети на концесионара, међу којима је и уговор са „D.“ ДОО Б., односно да не располаже информацијама да ли је одређени уговор на снази, те самим тим и колико дуго траје сарадња са привредним друштвом „D.“ ДОО Б., што је и сам жалилац потврдио у жалби наводећи да „сада мора да се обрати другом предузећу са истим захтевом“, као и да је орган власти у одговору на жалбу појаснио да након почетка концесије и преноса уговора на концесионара, орган власти нема даљих сазнања о правној судбини уговора, односно о томе да ли су исти на снази или су, евентуално, истекли или раскинути, Повереник налази да је орган власти поступио у складу са цитираном одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована.

Повереник је имао у виду да орган власти није поступио по члану 19. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је нашао да наведено није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, неспорно је да орган власти има обавезу да, када не поседује документ који садржи тражену информацију, у смислу члана 19. наведеног закона, проследи захтев Поверенику и обавести Повереника и тражиоца о томе у чијем поседу се, по његовом сазнању, документ налази.

Међутим, одредбама члана 46. истог закона није прописано, нити санкционисано као прекршај непоступање органа власти по одредбама члана 19. Закона, те је наведена норма без санкција. При том Поверенику нису дата било каква овлашћења и надлежности да изриче било какве мере уколико првостепени орган не поступи у складу са чланом 19. Закона, нити је овлашћен да у таквом случају подноси захтев за покретање прекршајног поступка или да издаје прекршајни налог. Повереник такође не би могао у таквом случају, јер није законом на то овлашћен, да наложи органима власти, у конкретном случају Акционарском друштву „Аеродром Н. Т.“ Б. у Б., да поступи у складу са чланом 19. Закона. Повереник само може, у случају када утврди да је жалба основана и да је првостепени орган неспорно у поседу тражених

информација, да наложи органу власти да тражиоцу омогући приступ траженим информацијама. Другим речима, Повереник приликом оцене основаности жалбе утврђује да ли је орган власти приликом поступања по уредном захтеву за приступ информацијама поступио у складу са одредбама члана 16. Закона, а пре свега да ли је обавестио жалиоца да ли уопште поседује тражене информације. У ситуацијама када првостепени орган изричито изјави да није у поседу тражених информација и о томе обавести жалиоца (што је у конкретном случају првостепени орган учинио), Повереник доноси решење којим одбија жалбу као неосновану. Притом, Повереник нема истражна овлашћења, односно није у надлежности Повереника да утврђује истинитост навода органа власти у погледу поседовања тражених информација, јер нема надзорних овлашћења када је у питању Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ надзор, према члану 45. Закона, врши министарство надлежно за послове управе, преко управне инспекције.

Из наведених разлога, чињеница да првостепени орган није поступио у складу са чланом 19. Закона није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, јер Поверенику нису дата овлашћења да предузима било какве мере, нити да санкционише органе власти који поступе супротно члану 19. Закона.

Број: 071-11-9988/2022-03 од 3. 3. 2023. године

1.5. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ ОЖАЛБЕНОГ РЕШЕЊА

Повереник поништава решење првостепеног органа и предмет враћа на поновни поступак, у ситуацији када се из садржине ожалбеног решења не може са сигурношћу утврдити из којих разлога је првостепени орган ускратио жалиоцу приступ траженим информацијама, односно када образложење ожалбеног решења не садржи све обавезне елементе прописане одредбом члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку (прописе и разлоге који упућују на одлуку из диспозитива), због чега се законитост и правилност одлуке првостепеног органа не могу испитати.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео Министарству привреде Републике Србије у Београду захтев за приступ

информацијама од јавног значаја од 12. 11. 2021. године, заведен у том Министарству 17. 11. 2021. године под бројем: 3-00-68/2021-02, којим је тражио да му се доставе информације у вези с приватизацијом методом јавног прикупљања понуда са јавним надметањем Института за водопривреду „Јарослав Черни“ АД, Београд, Вождовац, за коју је 1. 11. 2021. године објављен јавни позив на сајту Министарства привреде Републике Србије у Београду, формулисан у пет тачака, и то:

1. основни подаци (пуно пословно име, матични број, законски заступници) свих правних лица која су доставила захтев за откуп продајне документације;
2. основни подаци (пуно пословно име, матични број, законски заступници) правних лица која су поднела пријаву за учешће;
3. износи понуда које су понуђачи доставили;
4. састав комисије за спровођење поступка јавног прикупљања понуда јавним надметањем која је састављена од стране Министарства;
5. нацрт уговора о продаји који припрема Министарство, а који је део купопродајне документације.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по предметном захтеву првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио. У образложењу је, између осталог, навео: да сагласно Закону о приватизацији министарство надлежно за послове привреде спроводи и контролише све поступке приватизације у Републици Србији; да у складу са чланом 21. став 2. поменутог закона, за субјекте приватизације који послују већинским капиталом Републике Србије, одлуку о моделу и методу доноси Влада на основу предлога министарства надлежног за послове привреде; да је у смислу наведеног и чињенице да је, према подацима објављеним на интернет страници Централног регистра, депоа и клиринга хартија од вредности, Република Србија власник 92,00239% капитала субјекта приватизације, док је преосталих 7,99761% у власништву физичких лица, дана 17. 12. 2020. године Влада донела закључак 05 број: 023-10527/2020 којим је покренут поступак приватизације привредног друштва Институт за водопривреду „Јарослав Черни“ АД, Београд (субјект приватизације); да је Влада 5. 8. 2021. године донела закључак да се у поступку приватизације прода 100% јавног капитала у власништву Републике Србије; да је Министарство привреде 1. 10. 2021. године објавило јавни позив за учешће у поступку прикупљања понуда са јавним надметањем ради продаје капитала субјекта приватизације; као и да имајући у виду да је и даље у току спровођење поступка приватизације субјекта приватизације тражене податке може доставити по окончању поступка приватизације.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези с радом органа јавне власти, која је садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право на то да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подвргнути ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне мере која је прописана у ставу 1. овог члана.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио поднети захтев, наводећи да је и даље у току спровођење поступка приватизације субјекта приватизације и да тражене податке може доставити по окончању поступка приватизације, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Наиме, да би орган власти, на ком је, у смислу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да су за то испуњени услови прописани цитираним одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и то: први, да постоји неки од законом побројаних интереса који се супротстављају интересу тражиоца, тј. јавности да зна, други, да би приступом информацијама тај интерес био озбиљно повређен и трећи, да је то неопходно у демократском друштву.

У конкретном случају првостепени орган је у образложењу ожалбеног решења навео да имајући у виду да је и даље у току спровођење поступка приватизације Института за водопривреду „Јарослав Черни“ А. Д. у Београду тражене податке може доставити по окончању поступка приватизације. Наиме, неспорно је да је несметано вођење одређеног

правно уређеног поступка, па и поменутог поступка, интерес који се штити Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је првостепени орган био дужан, уколико је сматрао да би тај интерес био повређен чињењем доступним тражених информација, да то и недвосмислено наведе у образложењу ожалбеног решења, да пружи доказе о испуњености преостала два услова за ускраћивање приступа траженим информацијама, као и да наведе одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у складу са којим се тражени приступ ускраћује, а што није учинио.

Како се, дакле, из садржине ожалбеног решења не може са сигурношћу утврдити из којих разлога је првостепени орган ускратио жалиоцу приступ траженим информацијама, односно како у конкретном случају образложење ожалбеног решења не садржи све обавезне елементе прописане одредбом члана 141. став 4. Закона о општем управном поступку (прописе и разлоге који упућују на одлуку из диспозитива), што последично значи да се законитост и правилност одлуке првостепеног органа не могу испитати, то је Повереник на основу чл. 23. и 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), као и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Након тога ће утврдити да ли постоје разлози за ускраћивање приступа траженим информацијама прописани одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па уколико постоје, које су то околности због којих би достављањем тражених информација, или неких од њих, био угрожен неки од интереса заштићен одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да ли је тај интерес у смислу члана 8. Закона претежнији у односу на интерес јавности да зна, односно које би конкретно тешке правне и друге последице реално могле наступити уколико би се тражене информације, или неке од њих, учиниле доступним јавности, имајући притом у виду околност да у конкретном случају појачан ин-

терес јавности да зна, с обзиром на то да су тражене информације у вези с поступком приватизације Института за водопривреду „Јарослав Черни“ АД у Београду, који поступак већ дуже време изазива пажњу јавности и бројних медија.

Првостепени орган ће затим на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Број: 071-01-6151/2021-03 од 3. 11. 2022. године

1.6. ОВЛАШЋЕЊЕ ПОВЕРЕНИКА КАО ДРУГОСТЕПЕНОГ ОРГАНА ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Повереник као другостепени орган у поступку приступа информацијама од јавног значаја није овлашћен да даје инструкције првостепеном органу како да поступи по конкретном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

Чињеница да је орган власти, дописом од 28. 10. 2021. године, поводом поднетог захтева обавестио жалиоца да ће након добијања мишљења од Повереника одговорити на поднети захтев, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари из разлога што је орган власти дужан да по поднетом захтеву поступи у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а што орган власти у конкретном случају није учинио. Ово из разлога што првостепени орган приликом поступања по конкретном захтеву не може да тражи инструкције од другостепеног органа како да поступи по конкретном захтеву нити је Повереник као другостепени орган у поступку приступа информацијама од јавног значаја овлашћен да даје инструкције првостепеном органу како да поступи јер би тиме прејудуцирао своју одлуку и нарушио начело непристрасности у поступку одлучивања по жалби, које је као другостепени орган дужан да има. Осим тога и у самом мишљењу Повереника бр. 073-01-2901/2021-02 од 2. 12. 2021. године, на које се позива првостепени орган, управо је указано првостепеном органу на то да је дужан да сам одлучи о захтеву

и само начелно му је указано на то о чему треба да води рачуна приликом одлучивања о захтеву. Упркос томе, првостепени орган ни након добијања траженог мишљења Повереника није поступио по поднетом захтеву.

Број: 071-01-5655/2021-03 од 2. 9. 2022. године

1.7. ПОНИШТАЈ РЕШЕЊА ДОНЕТОГ БЕЗ ЗАХТЕВА СТРАНКЕ

Имајући у виду да је првостепени орган донео решење број 261 од 18. 4. 2023. године којим је одбио достављање документације тражене захтевом за приступ информацијама од јавног значаја дел. бр. 215 од 3. 4. 2023. године, односно којим је одбио достављање копија тражених информација, а да је жалилац изричито у предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја навео да не тражи фотокопију ниједног документа, то је ожалбено решење донето без захтева странке, због чега је Повереник то решење поништио по службеној дужности, а у складу са одредбама члана 90. став 5, члана 167. став 2, члана 168. став 2. и члана 183. став 1. тачка 4. Закона о општем управном поступку.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., дана 29. 3. 2023. године Основној школи „И.“ у Б., поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражио да му на адресу из захтева достави следеће информације и то:

1. бројеве свих уговора са датумом закључења и број под којим су заведени и називе туристичких агенција са којима су уговоране екскурзије, за сваку годину од 2013. до 2020. године;
2. бројеве свих уговора са датумом закључења закључених са трећим лицима о реновирању школске зграде, за сваку годину од 2003. до 2020. године;
3. податак о укупним трошковима обезбеђења школске зграде од 2010. до 2016. године;
4. бројеве свих уговора са датумом закључења о закупу пословних простора школе од 2010. до 2021. године;
5. податак о укупним новчаним износима који су наплаћени од ванредних ученика за сваку годину почев од 2008. до 2016. године;

6. податак о укупним новчаним средствима уложеним у куповину дезинфекционих средстава против ковида 19 почев од почетка пандемије до 26. 4. 2021. године;

уз изричиту напомену да не тражи фотокопију ниједног документа, већ само пружање тражених информација.

Поступајући по наведеном захтеву првостепени орган је жалиоцу дана 15. 5. 2023. године доставио „одговор на захтев за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја“ број 261 од 18. 4. 2023. године (у ком су садржане тражене информације), као и решење број 261 од 18. 4. 2023. године, а из чијег образложења произилази да одбија да му достави копију тражене документације, јер „пружање тражених информација представља огромну документацију за коју би школа неоправдано изискивала додатно радно време и како тражење превеликог броја информација би ометало рад школе, а на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја члан 13“.

У одговору на жалбу од 12. 6. 2023. године првостепени орган је изричито појаснио да није одбијено давање информације већ доставља документације, те да је школа решење донела и доставила само формално, а што није морала да учини јер документација није ни тражена.

Увидом у одговор број 261 од 18. 4. 2023. године, насловљен на А. А., који је, према повратници коју је орган власти доставио у прилогу одговора на жалбу, уручен именованом дана 15. 5. 2023. године, истог дана кад и ожалбено решење, утврђено је да је орган власти поступио по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја поднетом 29. 3. 2023. године и доставио му информације тражене поднетим захтевом, односно да га је поменути одговором обавестио: да се уговори тражени тачком 1. захтева налазе на старом и новом Порталу јавних набавки (наводећи линкове за приступ тим порталима); да су уговори везани за реновирање школске зграде обављени преко Агенције за инвестиције града Београда која је спроводила тендере и самим тим исте потписивала, те их школа не поседује, већ да исте може прибавити од стране Секретаријата за инвестиције града Београда (тачка 2. захтева); да су трошкови обезбеђења зграде у траженом периоду износили 2.997.112,10 динара (тачка 3. захтева); да је у вези са тачком 4. захтева, између осталог, доставио бројеве свих уговора о закупу пословних простора школе са бројем и датумом закључења истих у траженом периоду; да школа нема ванредне ученике и није наплаћивала никакве новчане износе по том основу (тачка 5. захтева), као и да укупна новчана средства уложена у куповину дезинфекционих средстава против ковида 19 у траженом периоду износе 101.888,30 динара, те да је достављањем поменутог одговора орган власти по предметном захтеву поступио у целости, имајући у виду да је жалилац

изричито навео да не захтева копију ниједног документа већ само пружање информација.

Констатује се да је жалилац у жалби прећутао да му је првостепени орган уз ожалбено решење број 261 од 18. 4. 2023. године доставио и „одговор на захтев за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја“ број 261 од 18. 4. 2023. године у коме су достављене тражене информације, иако су му и ожалбено решење и „одговор на захтев за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја“ број 261 од 18. 4. 2023. године, достављени истог дана, а о чему је првостепени орган у прилогу одговора на жалбу доставио повратницу, као доказ, да су наведена писмена жалиоцу уручена дана 15. 5. 2023. године.

Чланом 90. став 5. Закона о општем управном поступку прописано је да поступак не може да се покрене по службеној дужности у управним стварима у којима по закону или природи ствари поступак може да се покрене само захтевом странке.

Чланом 167. став 2. наведеног закона прописано је да ако жалбу не одбаци, другостепени орган је може одбити, поништити решење у целини или делимично и сам одлучити о управној ствари, поништити решење и вратити предмет првостепеном органу на поновни поступак или га изменити.

Чланом 168. став 2. истог закона прописано је да другостепени орган испитује постојање разлога за побијање решења који су наведени у жалби, а по службеној дужности испитује постојање разлога за поништавање из члана 183. став 1. тачке 1)–6) овог закона и надлежност првостепеног органа.

Чланом 183. став 1. тачка 4. наведеног закона прописано је да ће другостепени орган или надзорни орган решењем, на захтев странке или по службеној дужности у целини или делимично поништити коначно решење ако је донето без захтева странке, а странка (члан 90. став 5. овог закона) накнадно није изричито или прећутно пристала на решење.

Имајући у виду да је првостепени орган донео решење број 261 од 18. 4. 2023. године којим је одбио достављање документације тражене захтевом за приступ информацијама од јавног значаја дел. бр. 215 од 3. 4. 2023. године, односно којим је одбио достављање копија тражених информација, а да је жалилац изричито у предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја навео да не тражи фотокопију ниједног документа, то је ожалбено решење донето без захтева странке, због чега је Повереник одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, а у складу са одредбама чланова 90. став 5, члана 167. став 2, члана 168. став 2. и члана 183. став 1. тачка 4. Закона о општем управном поступку.

Повереник је ценио наводе жалиоца да је првостепени орган одбио да поступи у целости по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, те да се позвао на члан 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који је престао да важи, али је нашао да ти наводи нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари из разлога што је неспорно утврђено да је првостепени орган одговором број 261 од 18. 4. 2023. године доставио жалиоцу тражене информације. Притом је ирелевантно за одлуку у овој управној ствари то што се првостепени орган у решењу од 18. 4. 2023. године погрешно позвао на члан 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја који је престао да важи, из разлога што решење број 261 од 18. 4. 2023. године није ни смело бити донето, будући да је донето без захтева странке супротно одредби члана 90. став 5. Закона о општем управном поступку. Наиме, поступак за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја може се покренути искључиво на захтев странке, а што произилази из члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Осим тога, жалилац је у жалби од 30. 5. 2023. године прећутао постојање „одговора на захтев за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја“ број 261 од 18. 4. 2023. године и жалио се само на решење број 261 од 18. 4. 2023. године, чиме је покушао да доведе у заблуду другостепени орган о томе да је захтев жалиоца у целости одбијен, иако је одбијено само достављање копије докумената, а које захтевом за приступ информацијама од јавног значаја нису ни тражене. Наиме, сам жалилац је у захтеву за приступ информацијама од јавног значаја изричито навео да не тражи копију ниједног документа.

Број: 071-11-3978/2023-03 од 4. 8. 2023. године

1.8. АДРЕСА ТРАЖИОЦА У ЗАХТЕВУ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА

Приликом тумачења одредбе члана 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којом је прописано да захтев мора садржати назив органа власти, име, презиме, односно назив и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, синтагму „адреса тражиоца“ треба разумети у њеном уобичајеном значењу. Тражилац може бити свако, односно било које физичко или правно лице, па и сам орган јавне власти. Оно што се сматра уобичајеним када се каже адреса тражиоца (када је тражилац физичко лице) јесте његова адреса пребивалишта или боравишта, а што је прописано Законом

о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС“, број 87/11). Појам седишта, односно адресе седишта правних лица и органа власти ближе је уређен посебним законима и подзаконским актима (примера ради адреса седишта привредног друштва Законом о привредним друштвима). Што се тиче појма „адресе електронске поште“, тај појам се у уобичајеној терминологији ни на који начин не може подвести под „адресу тражиоца“ из разлога што адреса електронске поште може бити везана за конкретно лице и може бити саставни део нечијег имена или презимена, али и не мора, дакле може бити било који појам или синтагма, па се из тих разлога ни на који начин не могу поистоветити појмови адресе тражиоца и адресе електронске поште.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац 1. 2. 2023. године, електронским путем, поднео Предшколској установи „Н.“ у С. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од те Установе тражио да му на адресу електронске поште „....@gmail.com“ достави информације:

- да ли су у периоду од 2017. до 2022. године, склапани уговори о техничкој подршци или техничком одржавању са установом, уколико јесу, доставите ми информацију о броју склопљених уговора, колико је новца издвојено за те намене, у колико случајева су поступци спроведени по прописима који регулишу јавне набавке, као и у колико случајева је послове добила иста фирма,
- за период од 2017. до 2022. године, колико службених возила поседујете, колико литара горива је наведена установа купила за службена возила и колико километара је пређено сваким возилом, наведене податке ми доставите посебно за сваку годину у наведеном периоду, и
- колико путних налога за службена возила је издато по годинама за наведени период.

Поступајући по захтеву, првостепени орган је дописом од 9. 2. 2023. године, насловљеним као Упутство о допуни захтева за приступ информацијама од јавног значаја, обавестио жалиоца да је увидом у његов захтев, који је том органу доставио електронским путем 1. 2. 2023. године, утврђено да исти не садржи све податке прописане чланом 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. С тим у вези, имајући у виду да је нашао да је предметни захтев неуредан, првостепени орган је затражио од жалиоца да тај захтев,

у року од осам дана од дана пријема Упутства о допуни, допуни у погледу његове адресе и прецизнијег описа појма уговора о техничкој подршци или о техничком одржавању са Установом. Истовремено га је обавестио да ће у случају да захтев не допуни, одбацити његов захтев, у складу са чланом 15. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган у даљем току поступка, с обзиром на то да жалилац по наведеном допису није поступио, донео ожалбено решење којим је, на основу члана 15. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбацио захтев жалиоца за приступ информацијама од јавног значаја, као неуредан. У образложењу ожалбеног решења је, између осталог, навео: да је жалилац дана 1. 2. 2023. године, електронским путем, поднео захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја; да је жалиоцу, након што је утврђено да предметни захтев не садржи све податке прописане чланом 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, дана 9. 2. 2023. године, електронским путем, достављено Упутство о допуни захтева; да је жалиоцу остављен рок од осам дана од дана пријема тог упутства, да захтев допуни у погледу адресе и прецизнијег описа појма уговора о техничкој подршци или о техничком одржавању са Установом, као и да је упозорен на то да ће, уколико у остављеном року захтев не допуни, исти бити одбачен сходно члану 15. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; као и да је одлучио као у диспозитиву решења имајући у виду да жалилац није допунио предметни захтев у остављеном року.

Чланом 15. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да захтев мора садржати назив органа власти, име, презиме, односно назив и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, као и да може садржати и друге податке који олакшавају проналажење тражене информације. Одредбом става 5. истог члана прописано је да ако захтев не садржи податке из става 2. овог члана, односно ако захтев није уредан, овлашћено лице органа власти дужно је да, најкасније у року од осам дана од дана пријема захтева, без надокнаде, поучи тражиоца како да те недостатке отклони, односно да достави тражиоцу упутство о допуни, док је одредбом става 6. истог члана прописано да ако тражилац не отклони недостатке у року који му одреди орган власти, а који не може бити краћи од осам ни дужи од 15 дана од дана пријема упутства о допуни, а недостаци су такви да се по захтеву не може поступати, орган власти донеће решење о одбацивању захтева као неуредног.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, цитиране законске одредбе, као и чињеницу да је дописом

од 9. 2. 2023. године, насловљеним као Упутство о допуни захтева за приступ информацијама од јавног значаја, првостепени орган затражио од жалиоца да допуни (уреди) захтев тако што ће навести његову адресу и прецизнији опис појма уговора о техничкој подршци или о техничком одржавању са Установом, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је, с обзиром на околност да по наведеном допису од 9. 2. 2023. године жалилац није поступио, у складу са цитираним одредбама члана 15. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одбацио захтев жалиоца као неуредан, те да је жалба неоснована.

Ово стога што, у смислу цитиране одредбе члана 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, захтев мора садржати назив органа власти, име, презиме, односно назив и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, па је при чињеници да жалилац није навео своју адресу, нити је појаснио на шта мисли под појмом уговор о техничкој подршци или о техничком одржавању, како би првостепени орган могао да утврди које су информације тражене тим делом захтева, првостепени орган у конкретном случају правилно ценио питање уредности поднетог захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја у погледу његове садржине када је најпре наложио жалиоцу да предметни захтев уреди и потом, како жалилац по налогу није поступио, исти захтев одбацио као неуредан.

Стога је Повереник, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења.

Приликом доношења одлуке Повереник је имао у виду наводе жалиоца да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као *lex specialis*, не прописује као обавезан податак пребивалиште и адресу становања, да тај податак првостепени орган није ни тражио, и да се подаци достављени електронским путем, сходно законским прописима, сматрају валидним за правни саобраћај, као и да је упутство о прецизирању појма уговора о техничкој подршци или о техничком одржавању непрецизно и нејасно жалиоцу, јер му првостепени орган није у потпуности објаснио на који начин треба прецизирати наведени појам, али исти нису могли утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, приликом тумачења одредбе члана 15. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којом је прописано да захтев мора садржати назив органа власти, име, презиме, односно назив и адресу тражиоца, као и што прецизнији опис информације која се тражи, синтагму „адреса тражиоца“ треба разумети у њеном уобичајеном значењу. Тражилац може бити свако,

односно било које физичко или правно лице, па и сам орган јавне власти. Оно што се сматра уобичајеним када се каже адреса тражиоца (када је тражилац физичко лице) јесте његова адреса пребивалишта или боравишта, а што је прописано Законом о пребивалишту и боравишту грађана („Службени гласник РС“, број 87/11). Појам седишта, односно адресе седишта правних лица и органа власти ближе је уређен посебним законима и подзаконским актима (примера ради адреса седишта привредног друштва Законом о привредним друштвима). Што се тиче појма „адреса електронске поште“, он се у уобичајеној терминологији ни на који начин не може подвести под „адресу тражиоца“ из разлога што адреса електронске поште може бити везана за конкретно лице и може бити саставни део нечијег имена или презимена, али и не мора, дакле, може бити било који појам или синтагма, па се из тих разлога ни на који начин не могу поистоветити појмови адресе тражиоца и адресе електронске поште. Осим тога, и сам жалилац у својој жалби наводи да уколико је орган власти мислио на адресу пребивалишта или адресу становања, евентуално је требало да прецизира свој захтев, што указује на околност да је жалиоцу јасно коју адресу је првостепени орган затражио дописом од 9. 2. 2023. године, односно упутством о допуни захтева. С друге стране, чак и да жалиоцу није било јасно на коју адресу је првостепени орган мислио у свом упутству о допуни захтева, он је могао да одговарајући по том упутству првостепеном органу на то и укаже, а што у конкретном случају није учинио.

Осим тога, неспорно је, како је то већ наведено, да је Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја *lex specialis*, како то жалилац наводи у својој жалби, али је неспорно и то да је одредбом члана 21. тог закона прописано да се на поступак пред органом власти примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање првостепеног органа, осим ако је овим законом другачије одређено. Како одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као посебног закона, нису уређена сва питања управног поступка у којем се одлучује о остваривању права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, последично је у тим ситуацијама неопходно применити одговарајуће одредбе Закона о општем управном поступку („Службени гласник РС“, бр. 18/16 и 95/18 – аутентично тумачење) па и одредбе чија примена подразумева да орган власти поседује податак о адреси пребивалишта тражиоца информација. Примера ради, у случају да првостепени орган нађе да је предметни захтев потребно одбацити услед формалних недостатака или одбити из разлога прописаних Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, потребно је да поседује податак о пребивалишту, односно адреси пребивалишта тражиоца, имајући у виду да Закон о општем управном поступку у члану 141.

став 2. прописује да увод решења садржи, између осталог, лично име или назив странке и њених заступника и њихово пребивалиште или седиште. Даље, да би орган власти тражиоцу информације лично уручио акте којима поступа по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, у складу са одредбама члана 75. Закона о општем управном поступку, којима је ближе уређено лично достављање, неопходно је да он поседује податак о тражиочевој адреси пребивалишта. Такође, у ситуацији када је потребно тражиоцу надокнадити трошкове управног поступка, потребно је да поступајући орган поседује његову адресу пребивалишта, како би се са сигурношћу могао утврдити о ком лицу се ради, а што се не може утврдити само на основу адресе за пријем електронске поште.

Поменуто такође говори у прилог томе да се под адресом тражиоца треба сматрати његова адреса пребивалишта, те се стога не може прихватити навод жалиоца да Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја не прописује као обавезан податак пребивалиште и адресу становања тражиоца информације, односно чињеница да је жалилац у свом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја навео његову адресу за пријем електронске поште не чини тај захтев уредним.

Поред наведеног, у погледу упутства о допуни захтева првостепеног органа упућеног тражиоцу, којим је од њега затражено да прецизира појам уговора о техничкој подршци или о техничком одржавању са Установом, и Повереник сматра да није довољно јасно на коју врсту траженог уговора се мисли, имајући у виду да техничка подршка или техничко одржавање може бити најразличитијег типа (нпр. поправка возила, одржавање грејног система, ИТ подршка), а посебно имајући у виду да су тражене информације за период од пет година, па је било оправдано што је орган власти тражио појашњење од жалиоца, који је био дужан, чак и уколико је сматрао да је довољно јасно шта захтевом тражи, да на то укаже првостепеном органу власти, а не Поверенику у жалби.

Број: 071-11-1733/2023-03 од 5. 4. 2023. године

1.9. НАДЛЕЖНОСТ ЗА ПРИНУДНУ НАПЛАТУ ТРОШКОВА ПОСТУПКА ПО ЖАЛБИ

Повереник није надлежан да изврши своје решење у делу којим је наложио првостепеном органу да жалиоцу накнади трошкове поступка по жалби, с обзиром на то да је одредбама члана 191. став 1. Закона о општем управном поступку и члана 3. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано, између осталог,

да се новчане обавезе извршавају судским путем (судско извршење), ако законом друкчије није одређено, односно да је чланом 28. став. 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано да административно извршење решења Повереника спроводи Повереник принудом, те да наведеним законом није прописано овлашћење Повереника да спроводи поступак извршења исправа односно одлука Повереника које гласе на испуњење одређене новчане обавезе.

Из образложења:

А. А. из Београда поднео је, дана 22. 12. 2022. године, преко пуномоћника Б. Б., адвоката из адвокатске канцеларије „В. А.“ у Б., предлог за спровођење управног извршења решења Повереника за информације од јавног значаја и заштиту података о личности број 071-04-2303/2022-03 од 4. 11. 2022. године, наводећи, између осталог, да извршеник, у остављеном року, по истом није поступио, односно није поступио по наведеном решењу у делу којим је С. Ј. О. С., Извршни одбор у Б., обавезан да му накнади трошкове поступка по његовим жалбама, у року од 15 дана од дана пријема наведеног решења Повереника.

Поступајући по поднетом предлогу донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је Повереник у поступку по жалби коју је изјавио А. А., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из адвокатске канцеларије „В. А.“ у Б., због повреде права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, донео решење број 071-04-2303/2022-03 од 4. 11. 2022. године, којим је наложио С. Ј. О. С., Извршни одбор у Б., да без одлагања, а најкасније у року од пет дана од дана пријема тог решења обавести А. А. из Београда преко пуномоћника Б. Б., адвоката из адвокатске канцеларије „В. А.“ у Б., да ли поседује тражене информације и ако поседује, да му достави документе у којима су исте садржане, ближе наведене у ставу I диспозитива тог решења, док је ставом II диспозитива наведеног решења Повереника од 4. 11. 2022. године, обавезан С. Ј. О. С., Извршни одбор у Б. да, А. А. из Б., ул. Н. број ..., са податком о јединственом матичном броју именованог, накнади трошкове поступка по жалбама од 26. 7. 2021. године и од 21. 6. 2022. године, у укупном износу од 39.000,00 динара, све у року од 15 дана од дана пријема тог решења.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је решење Повереника број 071-04-2303/2022-03 од 4. 11. 2022. године, достављено извршенику дана 15. 11. 2022. године и постало извршно, у односу на став II диспозитива наведеног решења, дана 1. 12. 2022. године, односно истеком остављеног рока за поступање по налогу из тог става решења, у складу са чланом 190. ст. 3. и 4. Закона о општем управном поступку.

Такође је, увидом у списе предмета у Служби Повереника број: 071-04-2303/2022-03, утврђено да је А. А., преко пуномоћника Б. Б., адвоката из адвокатске канцеларије „В. А.“ у Б., дана 22. 12. 2022. године, поднео Поверенику захтев за достављање потврде о извршности решења Повереника број 071-04-2303/2022-03 од 4. 11. 2022. године, наводећи, између осталог, да С. Ј. О. С., Извршни одбор у Б. није поступио по наведеном решењу Повереника у року који је одређен тим решењем, те да је подносиоцу тог захтева неопходна клаузула извршности решења, односно потврда да је наведено решење постало извршно у ставу II истог. Даље је утврђено да је тражена клаузула извршности наведеног решења Повереника, у ставу II истог, стављена дана 10. 1. 2023. године, у складу са одредбом члана 195. став 1. Закона о општем управном поступку, о чему је у служби Повереника сачињена службена белешка.

Чланом 28. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10) прописано је да су решења Повереника обавезујућа, коначна и извршна, а ставом 2. истог члана Закона, да административно извршење решења Повереника спроводи Повереник принудом (принудном мером, односно новчаном казном), у складу са законом којим се уређује управни поступак.

Чланом 33. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се стварна надлежност органа одређује прописима који уређују одређену управну област или надлежност појединих органа.

Чланом 190. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се решење које је донето у управном поступку извршава када постане извршно, а ставом 4. истог члана Закона, између осталог, да ако је у извршном решењу одређено да странка може предузети радњу која се извршава у одређеном року, решење се извршава када рок истекне.

Чланом 191. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се решење извршава ради остваривања новчаних или неновчаних обавеза, а ставом 2. истог члана, да се неновчане обавезе извршавају управним путем (управно извршење), а новчане обавезе, судским путем (судско извршење) ако законом друкчије није одређено.

Чланом 192. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се извршење спроводи према лицу које је обавезано да испуни неку обавезу (извршеник), док је ставом 2. истог члана прописано да се извршење које је у интересу странке спроводи на предлог странке (тражилац извршења).

Чланом 3. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 106/15, 106/16 – аутентично тумачење, 113/17 – аутентично тумачење и 54/19), прописано је, између осталог, да се извршни

поступак покреће тако што извршни поверилац подноси предлог за извршење на основу извршне или веродостојне исправе, а ставом 2. истог члана, између осталог, да о предлогу за извршење на основу извршне или веродостојне исправе, одлучује суд.

Чланом 41. Закона о извршењу и обезбеђењу, извршне исправе јесу, између осталог, извршна одлука донета у управном поступку, ако посебним законом није друкчије одређено, док је чланом 42. став 2. истог закона прописано да се управном одлуком сматрају, између осталог, решење или закључак донети у управном поступку.

Чланом 44. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу, прописано је да се потврдом о извршности утврђује да је одлука постала извршна, а ставом 2. истог члана, између осталог, да на предлог странке, ову потврду издаје суд или други орган који је донео извршну исправу.

Имајући у виду да је дана 22. 12. 2022. године тражилац извршења поднео предлог за управно извршење, између осталог, и става II диспозитива решења Повереника број: 071-04-2303/2022-03 од 4. 11. 2022. године, којим је извршеник обавезан на извршење односно надокнаду одређене новчане обавезе тражиоцу извршења, ближе одређену ставом II диспозитива наведеног решења Повереника од 4. 11. 2022. године, а како је у складу са цитираним одредбама члана 191. став 1. Закона о општем управном поступку и члана 3. став 1. Закона о извршењу и обезбеђењу прописано, између осталог, да се новчане обавезе извршавају судским путем (судско извршење), ако законом друкчије није одређено, односно да је чланом 28. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да административно извршење решења Повереника спроводи Повереник принудом, те да наведеним законом није прописано овлашћење Повереника да спроводи поступак извршења исправа односно одлука Повереника које гласе на испуњење одређене новчане обавезе, то је Повереник сходно наведеном на основу члана 33. и члана 62. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучио као у диспозитиву овог решења,¹ а подносилац захтева, у конкретној управној ствари, са наведеним захтевом треба да се обрати стварно и месно надлежном суду у складу са Законом о извршењу и обезбеђењу.

Број 071-04-10351-1/2022-03 од 18. 1. 2023. године

1 Решењем Повереника број 071-04-10351-1/2022-03 од 18. 1. 2023. године одбачен је предлог жалиоца због ненадлежности.

1.10. ПРОДУЖЕЊЕ РОКА ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ

Одлука Повереника по изјављеној жалби у правној ситуацији у којој би првостепени орган након донетог решења Повереника којим је поништена првостепена одлука и предмет враћен на поновно поступање, формалноправним актом обавестио тражиоца информације да рок за поступање по захтеву продужава на 40 дана, зависила би од, осим конкретног чињеничног стања и околности појединачног случаја, и од одређених не само правно процесних чињеница, већ и евентуално насталих објективних околности, те би хипотетички било могуће да првостепени орган након одлуке да одбије да по захтеву достави тражене информације, накнадно након решења Повереника, одлучи да удовољи захтеву и учини доступним тражене информације, али да нпр. због изузетне обимности тражених докумената које треба копирати или неких других непредвиђених околности мора да продужи рок за поступање по захтеву на 40 дана.

Из мишљења Повереника:

Грађанин се обратио захтевом за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 22. 11. 2022. године, достављеним Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности путем електронске поште, и затражио да му се достави информација о томе да ли орган има право да одложи поступање по решењу Повереника на 40 дана када у ситуацији Повереник усвоји жалбу тражиоца информације, поништи решење туженог органа и наложи органу да поново одлучи о захтеву, као и да ли је било таквих примера пред Повереником и исход тих предмета“.

На основу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), обавештавамо Вас о следећем:

Најпре указујемо на то да Повереник, до дана пријема Вашег предметног захтева, као другостепени орган који поступа по жалбама изјављеним због повреде права на слободан приступ информацијама од јавног значаја у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није примио ниједну жалбу изјављену због процесне ситуације какву сте описали у захтеву, те Повереник није у поседу документа у коме се налази тражена информација.

У погледу тражене информације Повереник износи свој начелни став, који би у случају изјављивања жалбе у конкретном предмету зависио од чињеничног стања у списима датог предмета. Наиме, у складу са одредбом члана 28. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/24, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) решења Повереника су обавезујућа, коначна и извршна. Одлука

Повереника по изјављеној жалби у правној ситуацији у којој би првостепени орган након донетог решења Повереника којим је поништена првостепена одлука и предмет враћен на поновно поступање, формално-правним актом обавестио тражиоца информације да рок за поступање по захтеву продужава на 40 дана, зависила би, осим конкретног чињеничног стања и околности појединачног случаја, и од одређених не само правно процесних чињеница, већ и евентуално насталих објективних околности, те би хипотетички било могуће да првостепени орган након одлуке да одбије да по захтеву достави тражене информације, накнадно након решења Повереника, одлучи да удовољи захтеву и учини доступним тражене информације, али да нпр. због изузетне обимности тражених докумената које треба копирати или неких других непредвиђених околности (поплаве у архиви, архива на различитим удаљеним локацијама или др., врста немогућности приступа документима у којима су садржане информације тражене захтевом за приступ), као околности које би евентуално, у конкретној управној ствари, оправдавале наведено поступање првостепеног органа, мора да продужи рок за поступање по захтеву на 40 дана. У сваком случају, описано наведено поступање првостепеног органа, било би рестриктивно оцењено и само изузетно, као оправдано, прихваћено имајући у виду основну сврху примене Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а то је остваривање посебног људског права на слободан приступ информацијама које произилази не само из уставом и законом прописаних одредби, већ и из основних принципа садржаних у најзначајним документима о људским правима универзалних и регионалних међународних заједница.

Број: 073-06-4130/2022-03 од 2. 12. 2022. године

1.11. РЕПРЕЗЕНТ ЈАВНОСТИ

Повереник није надлежан да одлучује о жалби у ситуацији у којој се жалила не појављује као репрезент јавности, односно као лице које информације тражи на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ информације потражује због личног интереса, јер су јој потребне ради доказивања у парничном поступку.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 5. 4. 2022. године, П. суду у Б. поднела молбу у којој је навела да она против Предузећа „М.“ д. о. о. Б., води парнични поступак пред П. у Б. па је потребно да Суд изврши увид у књигу овере и изда подносиоцу захтева оверену копију уговора о купопродаји закљученог између А. А. и Предузећа „М. д. о. о. Б. за непокретност која се налази у Б., ..., који је по њеним сазнањима закључен након 2017. године, напомињући да јој је иста потребна као доказ у парничном поступку.

Имајући у виду да је жалиља изјавила жалбу Поверенику због непоступања П. суда у Б. по њеној молби поднетој 5. 4. 2022. године, Повереник налази да се у конкретном случају не ради о жалби због повреде права на приступ информацијама од јавног значаја из члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које обухвата право тражиоца да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију, право да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ са траженом информацијом, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија упуту поштом, факсом, електронским путем или на други начин. Наиме, како је жалбу изјавила Поверенику против П. суда у Б. због непоступања по њеној молби којом је од органа власти тражила да изврши увид у књигу овере и да јој изда одређени документ тј. уговор (а што јој је потребно као доказ у парничном поступку који води против Предузећа „М.“ д. о. о.), а не због повреде права на приступ информацијама од јавног значаја, то Повереник у конкретном случају није надлежан за поступање по истој.

Наиме, у конкретном случају жалиља Б. Б. се не појављује као репрезент јавности, односно као лице које информације тражи на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ због личног интереса, јер су јој тражене информације потребне ради доказивања у поменутом парничном поступку.

Сходно наведеном на основу члана 62. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у диспозитиву овог решења.²

Број: 073-06-4130/2022-03 од 2. 12. 2022. године

1.12. ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВУ У РОКУ ОД 48 САТИ

Повереник је става да има места примени рокова из члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног

² Жалба одбачена због ненадлежности.

значаја од 48 сати од пријема захтева, уколико се из података наведених у захтеву може претпоставити да су информације од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва или животне средине, јер сви грађани који би евентуално желели да се прикључе Паради поноса своју одлуку о томе да ли да то учине могу донети само на основу званичних информација и процена надлежних органа Републике Србије да ли је то безбедно по њихов живот и здравље.

Из мишљења Повереника:

Новинарка се обратила Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности питањем:

Закон о слободном приступу у члану 16. предвиђа да се информација може дати у року од 48 сати од пријема захтева, ако се захтев односи на информацију за коју се, на основу података који су наведени у захтеву, може претпоставити да је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица. Да ли се таквом информацијом може сматрати безбедносна процена јавног догађаја Парада поноса 2022. коју је сачинио МУП, а на основу ког је овај догађај отказан? Шта је мишљење службе Повереника у овом конкретном случају?

У вези са Вашим питањем, најпре указујемо на то да Повереник свој коначан став у вези с тим да ли у неком конкретном случају има места примени рокова из члан 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (рок за поступање од 48 сати од пријема захтева) може дати само у поступку по конкретно изјављеној жалби, након што утврди потпуно чињенично стање и размотри све наводе и доказе које Поверенику доставе првостепени орган и жалилац.

Стога Повереник у вези са наведеним питањем даје само начелно мишљење, којим се не прејудуцира одлука по жалби која би евентуално могла бити изјављена.

Одредбом члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако се захтев односи на информацију за коју се, на основу података који су наведени у захтеву, може претпоставити да је од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва или животне средине, орган власти мора да обавести тражиоца о поседовању те информације, да му стави на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно да му изда копију тог документа најкасније у року од 48 сати од пријема захтева.

Намера законодавца приликом прописивања привилегованог, кратког рока за поступање по захтевима од 48 сати, а који представља

одступање од уобичајеног, општег рока од 15 дана, намера је законодавца да обавезе органе јавне власти да грађанима брзо и ефикасно учине доступним информације које су, између осталог, од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, а које су грађанима неопходне да би донели адекватне одлуке и своје понашање ускладили са датом ситуацијом.

У том смислу у ситуацији када је Парада поноса заказана за 17. 9. 2022. год.; да су организатори Параде поноса најавили да ће изаћи на улице упркос забрани одржавања наведеног скупа; да постоји много лица која се противе одржавању тог догађаја, да медији извештавају да се припадницима ЛГБТ популације упућују озбиљне претње по живот и здравље уколико се окупе; те да се прети озбиљним насиљем а што извесно изазива озбиљан страх код људи који би евентуално желели да се прикључе наведеном догађају; Повереник је става да има места примени рокова из члана 16. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја од 48 сати, уколико се из података наведених у захтеву може претпоставити да су информације од значаја за заштиту живота или слободе неког лица, односно за угрожавање или заштиту здравља становништва или животне средине, јер сви грађани који би евентуално желели да се прикључе наведеном догађају своју одлуку о томе да ли да то учине могу донети само на основу званичних информација и процена надлежних органа Републике Србије да ли је то безбедно по њихов живот и здравље.

Број: 073-09-2004/2022-03 од 15. 9. 2022. године

1.13. ТЕХНИЧКЕ МОГУЋНОСТИ ЗА ИЗРАДУ КОПИЈЕ ДОКУМЕНТА

У конкретном случају, орган власти је поступио супротно одредбама члана 18. ст. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је, занемарујући чињеницу да је предметним захтевом тражено достављање копије це-деа на адресу жалиоца, односно носача звука са јавне расправе одржане 6. 9. 2021. године у В., позвао жалиоца да преслуша наведени це-де, а да није пружио доказе да не поседује техничка средства за израду копије це-деа, односно носача звука, као и да тражену копију није могао да изради у другом облику. При томе, имајући у виду да је неспорно да орган власти поседује аудио-запис са наведене седнице, односно да поседује техничка средства за бележење и репродукцију истог, основано се може претпоставити да располаже и техничким могућностима да изради копију тог аудио-записа у одређеном облику (нпр. снимање на меморијску картицу, упућивање

електронском поштом и сл.). Поред тога, у случају када орган власти докаже да уопште не располаже техничким средствима за израду копија, што у конкретном случају орган власти није учинио, дужан је да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да упозна тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију, што у конкретном случају орган власти такође није учинио.

Из образложења:

Удружење „П.“ са седиштем у В. поднело је Скупштини општине В. у В. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, заведен 5. 10. 2021. године под бројем IV 9-65, којим је тражио копију це-деа, односно носача звука с јавне расправе одржане 6. 9. 2021. године у В.

Дана 28. 10. 2021. године, Удружење „П.“ са седиштем у В. изјавило је жалбу Поверенику због непоступања органа власти по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, заведену у служби Повереника под бројем 071-01-5413/2021-03.

Поступајући по наведеној жалби од 28. 10. 2021. године, Повереник је исту дописом од 1. 11. 2021. године доставио на изјашњење Скупштини општине В. у В., као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а поводом чега до дана израде овог решења није добио одговор.

Такође, жалилац је дана 22. 12. 2021. године изјавио Поверенику још једну жалбу због непоступања Скупштини општине В. у В. по истом захтеву од 5. 10. 2021. године, која је заведена у служби Повереника под бројем 071-01-6198/2021-03.

Поступајући по наведеној жалби од 22. 12. 2021. године, Повереник је исту дописом од 24. 12. 2021. године доставио на изјашњење Скупштини општине В. у В., као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а поводом чега до дана израде овог решења није добио одговор.

Поднеском од 25. 1. 2022. године, жалилац је обавестио Повереника да је орган власти поступио по предметном захтеву, али да му није доставио тражену копију це-деа, као и да технички разлози за непоступање по захтеву не могу трајати у дужем временском периоду. У прилогу наведеног поднеска је доставио копију одговора органа власти број 9-77/2021-I од 30. 12. 2021. године, у ком је наведено, између осталог, да поступајући орган власти због техничких разлога (немогућности да се нареже це-де), није у могућности да пошаље це-де са јавне расправе одржане 6. 9. 2021. године и истовремено је орган власти обавестио жалиоца да може да дође у скупштинску службу или код секретара Скупштине општине В. да преслуша наведени це-де.

На тражење Повереника да се изјасни на наводе из поднеска жалиоца од 25. 1. 2022. године, орган власти је остао при својим наводима из одговора број 9-77/2021-I од 30. 12. 2021. године, додатно наводећи да исти разлози и даље трају, односно да и даље не располаже техничким средствима за израду копије це-деа, а да је тражилац информација упознат са могућношћу израде копије це-деа употребом своје опреме.

Поднеском од 27. 12. 2022. године, жалилац се обратио Поверенику у вези с доношењем одлуке у овој управној ствари.

По разматрању жалби и осталих списа оба предмета, донета је одлука као у ставу I диспозитива решења из следећих разлога:

Чланом 95. Закона о општем управном поступку прописано је да орган може да покрене и води један поступак с више странака чија се права или обавезе заснивају на истом или сличном чињеничном стању и истом правном основу, ако је стварно надлежан да одлучује о њиховим управним стварима (став 1) као и да под истим условима једна странка или више странака могу да остваре више различитих захтева у једном управном поступку (став 2).

Имајући у виду да је у конкретном случају жалилац обе жалбе изјавио против истог органа власти да се заснивају на сличном чињеничном стању и истом правном основу, као и да је Повереник стварно надлежан за одлучивање по обе жалбе, одлучено је као у ставу I диспозитива решења, односно спојени су поступци по наведеним жалбама.

Као у ст. II и III диспозитива решења одлучено је из следећих разлога:

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 16. став 1. Закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа. Ставом 5. истог члана прописано је, између осталог, да ће орган власти у случају да не располаже техничким средствима

за израду копије, упознати тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију. Ставом 10. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Чланом 18. став 2. Закона прописано је да орган власти издаје копију документа (фотокопију, аудио-копију, видео-копију, дигиталну копију и сл.) који садржи тражену информацију у облику у којем се информација налази, а када је то могуће, у облику у коме је тражена, док је ставом 3. истог члана прописано да ако орган власти не располаже техничким могућностима за израду копије документа у смислу става 2. тог члана, да ће израдити копију документа у другом облику.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалби, поднеска од 25. 1. 2022. године, изјашњења на наведени поднесак, одговора органа власти од 30. 12. 2021. године који је жалиоцу достављен од стране органа власти поводом предметног захтева, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да, без обзира на одговор број 9-77/2021-I од 30. 12. 2021. године, орган власти није поступио по предметном захтеву жалиоца у складу са цитираним одредбама члана 16. и члана 18. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер нити је жалиоцу доставио копију документа који садржи тражену информацију у облику у ком је тражена или у другом облику, нити је, уколико не располаже техничким средствима за израду копије, упознао тражиоца с могућношћу да употребом своје опреме изради копију, нити је донео решење о одбијању поднетог захтева. Како орган власти није оправдао разлоге непоступања по предметном захтеву, односно како су наведени разлози неосновани, Повереник је на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10) и члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10), као и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана, односно да је неспорно право жалиоца на поменуте информације у смислу цитираног члана 5. Закона о слободном приступу

информацијама од јавног значаја, те да нема сметњи да му се истима омогући приступ на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са Законом о заштити података о личности.

Чињеница да је орган власти обавестио жалиоца да због техничких разлога није у могућности да пошаље це-де са јавне расправе одржане 6. 9. 2021. године и да може да дође у скупштинску службу или код секретара Скупштине општине В. да преслуша наведени це-де, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари.

Ово најпре из разлога што је одредбама члана 18. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да ће орган власти, уколико не располаже техничким могућностима за израду копије документа у облику у којем се информација налази, изградити копију документа у другом облику. Наиме, у конкретном случају, орган власти је поступио супротно одредбама члана 18. ст. 2. и 3. Закона, с обзиром на то да је, занемарујући чињеницу да је предметним захтевом тражено достављање копије це-деа на адресу жалиоца, односно носача звука са јавне расправе одржане 6. 9. 2021. године у В., позвао жалиоца да преслуша наведени це-де, а да није пружио доказе да не поседује техничка средства за израду копије це-деа, односно носача звука, као и да тражену копију није могао да изради у другом облику. При томе, имајући у виду да је неспорно да орган власти поседује аудио-запис са наведене седнице, односно да поседује техничка средства за бележење и репродукцију истог, основано се може претпоставити да располаже и техничким могућностима да изради копију тог аудио-записа у одређеном облику (нпр. снимање на меморијску картицу, упућивање електронском поштом и сл.). Поред тога, у случају када орган власти докаже да уопште не располаже техничким средствима за израду копија, што у конкретном случају орган власти није учинио, дужан је да поступи у складу са одредбом члана 16. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и да упозна тражиоца са могућношћу да употребом своје опреме изради копију, што у конкретном случају орган власти такође није учинио. При томе није од утицаја чињеница да је у одговору на поднесак жалиоца од 25. 1. 2022. године орган власти навео да је тражилац информација упознат са могућношћу израде копије це-деа употребом своје опреме, имајући у виду да је у складу са одредбама члана 16. став 5. Закона орган власти дужан да о наведеном обавести тражиоца, а о чему није доставио доказ.

1.14. ЗАХТЕВ ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ФОРМУЛИСАН КАО ПИТАЊЕ

Повереник је поништио акт првостепеног органа и предмет вратио на поновни поступак, указујући органу на то да приликом поновног одлучивања о захтеву треба да има у виду да иако је део захтева формулисан у облику питања, из његовог смисла је несумњиво да се траже информације за које се може претпоставити да су садржане у одређеним документима који су у поседу првостепеног органа (разлог неуклањања нелегалног објекта). Приликом поновног одлучивања првостепени орган ће имати у виду и то да су предметним захтевом тражене информације о нелегално изграђеном објекту (пушници), а да је захтев за озакоњење истог одбачен још 2007. године, односно да су тражене информације од значаја и са аспекта провере примене прописа органа власти у поступку озакоњења, односно рушења нелегално изграђеног објекта, као и примене прописа из области заштите животне средине.

Из образложења:

А. А. из Б., као тражилац информација, поднео је Општинској управи општине Б. у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 30. 11. 2021. године у коме је, између осталог, навео да је у предмету озакоњења сушаре на раскрсници улице В. у Л., чији је инвеститор Б. Б. из Л., донето решење .../20 од 6. 7. 2020. године и да се даље ништа не предузима од стране инспекцијске и општинске управе, те је од органа власти захтевао да му достави копије докумената који садрже тражене информације и то: копију донетог решења и закључка о рушењу сушаре; копије донетих решења, закључака и аката о даљем поступању инспекције и поступању органа власти за извршење истог – за рушење објекта, као и одговор зашто се не извршава то решење. Додао је да не може да прође до своје куће и да се дрва истоварују по туђој ливади, да смећар не износи смеће, јер камион ЈК Предузећа Б. не може да прође његовом улицом, као и да постоје и пријаве за бесправну градњу ограда упућене грађевинском инспектору, али да се и ту не доносе решења, а радови се периодично и даље изводе, те је захтевао од органа власти да му достави донете акте или образложи зашто исти нису донети.

Поступајући по поднетом захтеву Општинска управа општине Б. је у свом акту 03 број: .../2021 од 5. 1. 2022. године, између осталог, навела да је жалилац уз захтев доставио копију решења .../2020 од 6. 7. 2020. године којим се одбацује захтев Б. Б. за озакоњење помоћног објекта (пушнице) на кат. парцели бр. .../4 КО Луг, као непотпун и да је усмено контактирано Одељење за озакоњење како би исто доставило

документацију из наведеног предмета и како би се наставио поступак спровођења уклањања предметног објекта, чиме је орган власти фактички одбио предметни захтев. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све потребне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган навео разлоге због којих није у могућности да поступи по предметном захтеву.

Против наведеног акта првостепеног органа жалилац је изјавио жалбу Поверенику дана 12. 7. 2022. године, коју је уредио поднеском од 22. 7. 2022. године у којој је, између осталог, навео да је првостепени орган одбио да достави закључак и решење о уклањању сушаре, која је други пут одбијена од озакоњења, већ га је само обавестио о броју решења о одбацивању захтева за легализацију сушаре, а није доставио копију тог решења и не каже да ли је инспектор након донетог решења донео и закључак о дозволи извршења и ако јесте, зашто исти не достави. Предложио је да Повереник уважи жалбу и омогући му приступ траженим информацијама. У прилогу је доставио копију предметног захтева.

Поступајући по предметној жалби Повереник је дописом од 27. 7. 2022. године исту доставио Општинској управи општине Б., као првостепеном органу у овој управној ствари и органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, на изјашњење.

У одговору на жалбу од 2. 8. 2022. године, орган власти је, између осталог, навео: да је по предметном захтеву у свему поступљено по основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја односно да је странци омогућен приступ информацијама од јавног значаја којима орган власти располаже као и да остали наводи у жалби А. А. не представљају захтев за приступ информацијама од јавног значаја, већ његов коментар. У прилогу је достављена копија ожалбеног акта.

Поднеском од 21. 10. 2022. године жалилац је захтевао доношење одлуке Повереника у овој управној ствари.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у ставу I диспозитива овог решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. наведеног закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. истог закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. поменутог члана закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. истог наведеног закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 14. наведеног закона предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тачке 1, 2 и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност или ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Чланом 16. став 1. Закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упути копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упути тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним актом одбио предметни захтев, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Наиме, првостепени орган је само навео да се грађевински инспектор усмено обратио Одељењу за озакоњење ради достављања документације како би наставио поступак спровођења уклањања предметног објекта, па се из наведеног за сада не може закључити да ли првостепени орган уопште поседује тражене информације односно документе у којима су исте садржане, или само неке од њих и које, као и да ли постоје разлози за ускраћивање права приступа свим траженим информацијама или само неким од њих, у складу са одредбама чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим одредбама се право на приступ информацијама од јавног значаја ограничава у складу са одредбама члана 8. истог закона.

На основу свега напред изнетог, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио је ожалбени акт и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Најпре ће утврдити да ли располаже траженим информацијама, односно документима у којима су исте садржане или само неким од њих и којим, као и да ли постоје разлози за ускраћивање приступа свим траженим информацијама или само неким од њих, у складу са одредбама чл. 9. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбама члана 8. истог закона. Након тога ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. наведеног Закона,

која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ. Такође ће имати у виду да, иако је део захтева формулисан у облику питања, из његовог смисла је несумњиво да се траже информације за које се може претпоставити да су садржане у одређеним документима који су у поседу првостепеног органа (разлог неуклањања нелегалног објекта).

Приликом поновног одлучивања првостепени орган ће имати у виду и то да су предметним захтевом тражене информације о нелегално изграђеном објекту (пушници), а да је захтев за озакоњење истог одбачен још 2007. године, односно да су тражене информације од значаја и са аспекта провере примене прописа органа власти у поступку озакоњења, односно рушења нелегално изграђеног објекта, као и примене прописа из области заштите животне средине.

Број: 071-01-2616/2022-03 од 25. 10. 2022. године

1.15. ДУЖНОСТ ЗАЈЕДНИЧКОГ ОВЛАШЋЕНОГ ЛИЦА ЗА ПОСТУПАЊЕ ПО ЗАХТЕВИМА ЗА СЛОБОДАН ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Тражилац информација је предметни захтев поднео Управи градске општине В., а не Скупштини општине В., па је Управа градске општине В. стварно надлежна за поступање по наведеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, те, уколико је лице овлашћено за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја овлашћено за све органе општине, исто је било дужно да по предметном захтеву поступи као овлашћено лице Управе градске општине В., а не Скупштине општине В.

Из образложења:

А. А. из Б. поднео је Управи градске општине В. захтев за приступ информацијама од јавног значаја заведен у органу 30. 8. 2019. године под бројем I 1900/19, којим је тражио достављање копије свих докумената из списка предмета који се односе на судски спор предузећа „К.“ из Б. против Општине В. (П бр. 69/06 од 2006) са пописом аката, а који је поновио 30. 9. 2019. године (захтев бр. I 3176/2019).

Поступајући по поднетим захтевима Градска општина В. је решењем I бр. 1900/2019 од 28. 1. 2020. године спојила поступке и одбила те захтеве, позивајући се на члан 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против тог решења, А. А. је дана 30. 1. 2020. године изјавио жалбу Поверенику, поводом које жалбе је Повереник донео решење 071-01-386/2020-03 од 1. 9.2021. године и предмет вратио првостепеном органу на поновни поступак, са налогом, између осталог, да првостепени орган најпре утврди да ли располаже документима у којима су садржане тражене информације, и то без обзира на то да ли он, творац тог документа или тражене информације представљају изворну документацију неког другог органа, у чији посед је првостепени орган дошао у вршењу послова из своје надлежности. Такође је указано првостепеном органу на то да је предметни захтев поднет Управи градске општине В., и да доносилац аката не може бити Градска општина В., а све у складу са Законом о локалној самоуправи.

У поновном поступку, Скупштина градске општине В. је А. А. упутила допис од 24. 9. 2021. године, у ком је наведено да му у складу са решењем Повереника доставља одговор Управе ГО В., Одељења за имовинско правне послове од 21. 9. 2021. године, у ком је наведено да Одељење за имовинско правне послове, као орган Управе не учествује као заступник општине В. и предузећа „К.“, те ни не поседује списе предмета судског спора П бр. 69/06. Тиме је фактички одбијен захтев тражиоца.

Против наведене одлуке садржане у акту Градске општине В., Скупштине општине I-1947/2021 од 24. 9. 2021. године са одговором Одељења за имовинско правне послове, бр. 4-832/2021 од 21. 9. 2021. године у прилогу, А. А. је изјавио жалбу Поверенику дана 29. 9. 2021. године (коју је уредио дана 1. 2. 2022. године), наводећи да је наведени одговор увредљив, и да је неспорна чињеница да је Градска општина В. била учесник у судском спору са предузећем „К.“, и да је неспорно да документација о томе постоји и мора постојати у Градској општини В. У прилогу је доставио копију поднеска првотуженог од 26. 4. 2010. године, упућеног Првом основном суду од стране заменика јавног правобраниоца, у име првотуженог (општине В.).

Поступајући по поднетој жалби Повереник је доставио исту на изјашњење Управи градске општине В., као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У одговору на жалбу, орган власти је навео да је по захтеву поступљено тако што је жалиоцу достављен одговор од 24. 9. 2021. године, који је у прилогу садржао одговор Одељења за имовинско правне послове од 21. 9. 2021. године, напомињући да једино орган правобранилаштва може да поседује потпуну информацију по захтеву који је предмет овог поступка, о чему је тражилац обавештен, као и да у прилог ваљаности датог одговора говори и сам прилог уз жалбу жалиоца јер се ради управо о поднеску Правобранилаштва ГО В.

Поднеском од 9. 1. 2023. године, упућеним Поверенику, А. А. је затражио доношење одлуке по његовој жалби.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 171. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да другостепени орган поништава побијано решење и прослеђује предмет надлежном органу ако нађе да је побијано решење донео стварно ненадлежан орган.

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган јавне власти, у смислу тог закона: државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган.

Чланом 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, док је ставом 10. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упуту копију тог документа, дужан је да донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено објасни, као и да у решењу упуту тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Чланом 54. став 3. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон) прописано је да у општинској управи образованој као јединствени орган, за вршење сродних послова, могу се образовати унутрашње организационе јединице, а у Информатору о раду Управе градске Општине В. наведено је да се у оквиру Управе образују унутрашње организационе јединице, и то: Служба за скупштинске послове и послове Већа, Служба за информисање и протокол, Одељење за буџет, инвестиције, привреду и финансије, Одељење за имовинско правне послове и друго.

Имајући у виду да је предметни захтев поднет Управи ГО В., а да је по истом поступала Скупштина општине ГО В., засебан и одвојен орган општине, коме захтев и није поднет, те се наведено поступање Скупштине општине (које је тражиоцу проследило акт једног одељења у оквиру Управе) не може прихватити као поступање Управе ГО В. у овој управној ствари. Наиме, тражилац је предметни захтев поднео Управи ГО В., у смислу цитиране одредбе члана 3. Закона, а не Скупштини општине В., то је Управа ГО В. стварно надлежна за поступање по наведеном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, те

уколико је лице овлашћено за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја овлашћено за све органе општине, исто је било дужно да по предметном захтеву поступи као овлашћено лице Управе ГО В., а не Скупштине општине В.

Осим тога, предметни захтев од 30. 8. 2019. године (поновљен 30. 9. 2019. године), насловљен је на Управу градске општине В. (као јединствен орган), док је Скупштина општине В. доставила изјашњење само Одељења за имовинско правне послове, а не Управе ГО В.

Са изнетог, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени. гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), као и члана 171. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења.³

Број: 071-04-3883/2021-03 од 11. 1. 2023. године

3 Решењем Повереника поништена је одлука Градске општине В., Скупштине општине садржана у акту I-1947/2021 од 24. 9. 2021. године са одговором Одељења за имовинско правне послове бр. 4-832/2021 од 21. 9. 2021. године и предмет достављен Управи градске општине В. у Б., као стварно надлежном органу власти за поступање по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја А. А. из Б. од 30. 8. 2019. године, поднетом Управи градске општине В. у Б.

2. САДРЖИНА ПРАВА/ЗАХТЕВА

2.1. УВИД И КОПИЈЕ ТРАЖЕНИХ ИНФОРМАЦИЈА

Повереник је нашао да је првостепени орган погрешно када је, након што је жалиоцу, као репрезенту јавности, омогућио увид у документе који садрже тражене информације, одбио да му изда, односно достави њихове копије. Ово из разлога што је првостепени орган омогућавањем увида жалиоцу, односно јавности, омогућио приступ траженим информацијама, па како су, у конкретном случају, тражене информације већ учињене доступним, то је првостепени орган неосновано одбио да жалиоцу достави копије докумената у којима су те информације садржане, како је то захтевом тражено, јер су увид у документе у којима су садржане тражене информације и достављање копије тих докумената, само начини остваривања приступа траженим информацијама, а који начини су у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ствар избора тражиоца информација.

Из образложења:

„Фондација Х“ из Б., поднела је Регулаторном телу за електронске медије захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 13. 9. 2022. године (заведен у органу дана 19. 9. 2022. године), којим је тражила копије програмских елабората на основу којих су телевизије добиле дозволу за пружање медијске услуге телевизијског емитовања путем терестичког дигиталног преноса за подручје целе Републике Србије, наводећи да су предмет захтева програмски елаборати са разрађеним програмским концептом предвиђени условима јавног конкурса под тачком 13. и да се исте односе на телевизије: 1. ТВ Прва, 2. ТВ Пинк, 3. Национална Хепи ТВ, 4. ТВ Б92.

Поступајући по поднетом захтеву, Регулаторно тело за електронске медије обавестило је тражиоца у складу са чланом 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и чланом 64. Закона о општем управном поступку, да може остварити своје право на приступ информацијама од јавног значаја тако што ће дана 4. 10. 2022. године, у периоду од 10.00 до 15.00 часова (у просторијама органа, у присуству службеног лица Регулатора), извршити увид у тражене програмске елаборате са разрађеним програмским концептом подносилаца пријава којима је Савет Регулаторног тела за електронске медије издао дозволу за пружање медијске услуге телевизијског емитовања путем терестичког дигиталног преноса за подручје целе Републике Србије.

Даље је Регулаторно тело за електронске медије (РЕМ), сачинило службену белешку 05-1549/22-4 од 4. 10. 2022. године, у којој је наведено: да је РЕМ ставио на увид подносиоцу захтева програмске елаборате

са разрађеним програмским концептом подносилаца пријава којима је Савет РЕМ-а издао дозволу за пружање медијске услуге телевизијског емитовања путем терестичког дигиталног преноса за подручје целе Републике Србије; да подносиоцу захтева није омогућено фотокопирање програмских елабората с разрађеним програмским концептом, нити његових делова, у складу са одредбама Закона о ауторским и сродним правима, члан 15. став 2. Закона о општем управном поступку којим је прописано да се тајни и лични подаци штите у управном поступку у складу са законом, односно чланом 64. став 4. истог закона којим је прописано да се са списима који садрже тајне податке или податке о личности поступка у складу са законом којим се уређује заштита тајних података, односно заштита податка о личности, ограничи право на разгледање списка и обавештавање учесника у поступку и заинтересованих лица, односно друга права у поступку која би могла довести до нарушавања тајности наведених података, у смислу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којим је прописано да орган власти може ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ који представља пословну или професионалну тајну, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене који претежу над правом јавности да зна; као и да су поједини подносиоци пријава доставили Регулатору захтев за заштиту података у коме наводе да њихова документација садржи податке и документе који нису познати трећим лицима, а која би њиховим коришћењем или саопштавањем могла остварити економску корист, као и да би откривање наведених докумената, односно података могло довести до отварања простора за нелојалну конкуренцију на тржишту и нарушавање баланса у тржишној утакмици, самим тим што би отворило могућност да конкуренти подносиоца пријаве остваре тржишну предност користећи се документима, односно подацима, а подносиоцу пријаве нанело би знатну материјалну штету, чиме је, узимајући у обзир садржину захтева, одбио захтев жалиоца. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, може се сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган дао разлоге и образложење због чега сматра да предметни захтев треба одбити, при чему се позвао на законом прописане разлоге за могуће ограничење права на приступ информацијама од јавног значаја из члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Против наведеног акта првостепеног органа „Фондација Х“ из Б. изјавила је жалбу Поверенику дана 10. 10. 2022. године. У жалби је навела да ју је орган власти обавестио (дописом од 30. 9. 2022. године) да може извршити увид у тражене програмске елаборате и да је дана

4. 10. 2022. године тражилац информације искористио ту могућност, којим приликом је усмено поновио захтев за копирањем или фотографисањем документације која му је дата на увид, када му је саопштено да копирање докумената ни фотографисање докумената није дозвољено, поводом чега је сачињена службена белешка од 4. 10. 2022. године којом се потврђује да тражиоцу није дозвољено фотокопирање докумената; да се у предметној белешци орган власти позива на одредбе Закона о ауторским и сродним правима и Закон о општем управном поступку, као и да се орган позива на своје право да ускрати информацију тражиоцу ако би тиме учинио доступним документ који представља пословну или професионалну тајну, као и на могућност да конкуренти учесника јавног конкурса остваре економску корист или простор за нелојалну конкуренцију; да жалилац сматра да му је повређено право на приступ информацијама од јавног значаја, будући да предмет захтева није био увид у тражена документа нити преписивање делова истих, већ копије докумената у штампаном или електронском облику; да предмет захтева није целокупна документација са којом су пружаоци медијских услуга (ПМУ) конкурисали на јавном конкурс за добијање националних фреквенција, већ само онај део документације који је прописан тачком 13. услова јавног конкурса – програмски елаборати и програмски концепти ПМУ а који се односе на програмске услове за добијање дозволе из члана 92. став 4. Закона о електронским медијима (врста програма и квантитативни однос између појединих врста програма), значи нису тражене информације о власничкој структури, опреми нити ресурсима који су били део документације који би се евентуално могли тумачити као пословна тајна; да је извршеним увидом тражилац закључио да у траженој документацији не постоји ниједан тајни податак нити податак о личности који би РЕМ заштитио, при чему је нејасно на који начин се тајни подаци штите стављањем на увид докумената уместо копирањем истих; као и да тражилац није конкурент на тржишту већ се бави непрофитним послом и тражено му је потребно ради континуираног мониторинга испуњавања законских обавеза ПМУ које су добиле дозволе за емитовање на националним фреквенцијама. У прилогу су приложене копије предметног захтева, дописа органа од 30. 9. 2022. године и ожалбеног акта од 4. 10. 2022. године.

Поступајући по наведеној жалби Повереник је дописом од 18. 10. 2022. године исту доставио Регулаторном телу за електронске медије у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари, на изјашњење.

У одговору на жалбу од 2. 11. 2022. године, првостепени орган је, између осталог, навео: да је тражиоцу омогућен увид у тражене програмске елаборате, као и коришћење лаптоп рачунара ради бржег преписивања појединих делова елабората; да документација подносилаца пријава садржи податке који нису општепознати ни доступни

трећим лицима, због чега је од стране подносилаца пријава заштићена у складу са законом, пословном политиком, уговорним обавезама, а у вези са свим наведеним поједини подносиоци пријава захтевали су од Регулатора у складу са чланом 15. став 2. и чланом 64. став 4. Закона о општем управном поступку, да се приступ списима који садрже тајне податке ограничи. У прилогу је доставио копију захтева за заштиту података Прве телевизије д. о. о., Београд и Б92 д. о. о. од 31. 5. 2022. године.

Подноском од 16. 12. 2022. године насловљеним као ургенција за поступање по жалби, жалилац је ургирао да се донесе одлука у овој управној ствари.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упуту поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подвргнути ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне мере која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. тачка 5. овог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над правом јавности да зна.

Чланом 12. истог закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће тражиоцу омогућити приступ делу документа који

садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 16. став 1. наведеног закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упуту копију тог документа, док је ставом 12. истог члана прописано да ако орган власти одбије да у целини или делимично обавести тражиоца о поседовању информације, да му стави на увид документ који садржи тражену информацију, да му изда, односно упуту копију тог документа, дужан је да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од пријема захтева, донесе решење о одбијању захтева и да то решење писмено образложи, као и да у решењу упуту тражиоца на правна средства која може изјавити против таквог решења.

Законом о електронским медијима (члан 92. став 1) прописано је да се дозвола којом се стиче право пружања услуге телевизијског емитовања, као и медијске услуге радија, путем терестричког аналогног, односно дигиталног преноса, издаје на основу јавног конкурса који расписује Регулатор у складу са законом; као и да (члан 92. став 4) Регулатор доноси ближа правила којима се утврђују минимални услови које морају испунити подносиоци пријава на јавни конкурс, односно имаоци дозволе за пружање медијске услуге: технички (неопходна опрема и друга техничка средства којима се обезбеђује квалитетна производња, као и пренос и емитовање за аналогно емитовање програма у складу са предвиђеним програмским концептом, површина и структура простора намењеног обављању делатности пружања медијске услуге), организациони (број, структура и основ ангажовања кадрова, финансијски показатељи у вези с могућношћу рентабилног пословања и опстанка на тржишту) и програмски (врсте програма и квантитативни однос између појединих врста програма, удео сопствене продукције, српских аудио-визуелних дела, европских аудио-визуелних дела и европских аудио-визуелних дела независне продукције).

Правилником о минималним условима за пружање медијске услуге и критеријумима за одлучивање у поступку издавања дозволе за пружање медијске услуге на основу спроведеног јавног конкурса (члан 10) прописано је да је пружалац медијске услуге дужан да објављује програм чији је садржај у складу са програмским концептом који је изнео у програмском елаборату који је саставни део дозволе.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио достављање копија докумената у којима су садржане информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је првостепени орган погрешно када је, након што је жалиоцу, као репрезенту јавности,

омогућио увид у документе који садрже те информације, одбио да му изда, односно достави копије истих. Ово из разлога што је првостепени орган омогућавањем увида жалиоцу, односно јавности, омогућио приступ траженим информацијама, па како су, у конкретном случају, тражене информације већ учињене доступним, то је првостепени орган неосновано одбио да жалиоцу достави копије докумената у којима су те информације садржане, како је то захтевом тражено, јер су увид у документе у којима су садржане тражене информације и достављање копије тих докумената, само начини остваривања приступа траженим информацијама, а који начини су у смислу члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја ствар избора тражиоца информација. Осим тога, првостепени орган је у ожалбеном акту навео да подносиоцу захтева није омогућено копирање тражених докумената, у складу са одредбама Закона о ауторским и сродним правима, одредбама члана 15. став 2. Закона о општем управном поступку, којим је прописано да се тајни и лични подаци штите у управном поступку у складу са законом, одредбом члана 64. став 4. истог закона, којим је прописано да се са списима, који садрже тајне податке или податке о личности поступка, поступа у складу са законом којим се уређује заштита тајних података, односно заштита податка о личности, ограничи право на разгледање списа и обавештавање учесника у поступку и заинтересованих лица, односно друга права у поступку која би могла довести до нарушавања тајности наведених података, у смислу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, жалилац је предметним захтевом тражио достављање копије докумената у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а не у складу са одредбама члана 64. Закона о општем управном поступку, те се постојање услова за ограничење, односно искључење права на слободан приступ информацијама од јавног значаја мора доказати у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Да би првостепени орган, на ком је терет доказивања у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. тачка 5. наведеног закона, поред једног од услова из овог члана односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да представља пословну или професионалну тајну, неопходно је испуњење и другог услова да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган осим што је само паушално навео да тражене информације представљају пословну, односно професионалну тајну и да би се приступом истим отворио

простор за нелојалну конкуренцију на тржишту и нарушавање баланса у тржишној утакмици без икаквог позивања на конкретан пропис или службени акт којим је одређено да предметни програмски елаборат и концепт представљају пословну или професионалну тајну, није доказао ни други услов у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања претежнијег интереса, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене од слободног приступа на основу члана 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово посебно имајући у виду да се захтев не односи на целокупну документацију која се доставља уз пријаву на конкурс, односно техничке, организационе или финансијске услове, чијим објављивањем би се, како првостепени орган наводи, евентуално омогућила нелојална конкуренција, односно нарушавање баланса на тржишту, већ само на програмски елаборат, који је Законом о електронским медијима и Правилником о минималним условима за пружање медијске услуге и критеријумима за одлучивање у поступку издавања дозволе за пружање медијске услуге на основу спроведеног јавног конкурса („Службени гласник РС“, број 46/16) предвиђен као (минималан) услов за добијање дозволе. Из наведеног разлога није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари ни чињеница да је првостепени орган уз одговор на жалбу доставио захтеве за заштиту података из пријаве Прве телевизије д. о. о., Београд и Б92 д. о. о. од 31. 5. 2022. године, при чему постојање наведеног захтева није прописано Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја као разлог за ограничење, односно искључење права на приступ траженим информацијама. Осим тога, првостепени орган је у ожалбеном акту само навео да је одбио да изда, односно да достави жалиоцу копије тражених докумената у складу са одредбама Закона о ауторским и сродним правима, не наводећи који би интерес, прописан наведеним одредбама, у конкретном случају, био озбиљно повређен, достављањем тих копија, нарочито имајући у виду да је предмет захтева програмски елаборат са разрађеним програмским концептом, односно информације о планираном програму (односу информативног, дечјег, научнообразовног, документарног, забавног и културноуметничког садржаја), а не садржај самих емисија. Приликом одлучивања Повереник је имао у виду и да је пружалац медијске услуге, у складу са чланом 10. став 1. Правилника о минималним условима за пружање медијске услуге и критеријумима за одлучивање у поступку издавања дозволе за пружање медијске услуге на основу спроведеног јавног конкурса дужан да објављује програм чији је садржај у складу са програмским концептом који је изнео у програмском елаборату који је саставни део дозволе.

На основу изложеног, како у конкретном случају не постоје разлози за искључење права на приступ траженим информацијама од јавног значаја који су предвиђени Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је, поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ст. I и II диспозитива овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалилац, у складу са цитираном одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Број: 071-11-8916/2022-03 од 19. 12. 2022. године

3. ДА ЛИ ЈЕ ОРГАН ВЛАСТИ

3.1. ФУДБАЛСКИ САВЕЗ СРБИЈЕ КАО ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Фудбалски савез Србије, као правно лице које има јавна овлашћења прописана Законом о спорту, јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и дужно је да поступи по сваком захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, али није дужно да јавности учини доступним информације о јавним набавкама, јер те информације нису у вези са вршењем поверених јавних овлашћења.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац, дана 25. 5. 2022. године, Фудбалском савезу Србије у Београду поднео захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражио обавештење о томе да ли поседује план јавних набавки за 2015. годину, као и достављање копије документа који исти садржи.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 16. 6. 2022. године изјавио жалбу Поверенику због непоступања Фудбалског савеза Србије у Београду по његовом захтеву поднетом 25. 5. 2022. године предлагајући да Повереник жалбу усвоји и наложи органу власти да му омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Даље је увидом у списе предмета у служби Повереника број: 071-11-2208/2022-03 утврђено да је, поступајући по наведеној жалби, Повереник донео решење број: 071-11-2208/2022-03 од 4. 8. 2022. године, којим је органу власти наложио да без одлагања, а најкасније у року од осам дана од дана пријема тог решења, поступи по захтеву жалиоца за слободан приступ информацијама од јавног значаја, поднетом дана 25. 5. 2022. године.

Такође је увидом у списе утврђено да је наведено решење орган власти примио дана 8. 8. 2022. године.

Дописом од 10. 8. 2022. године орган власти је, у вези са решењем бр. 071-11-2208/2022-03 од 4. 8. 2022. године, између осталог, обавестио Повереника да затражени план јавних набавки из 2015. године, фактички не може да пронађе због протока времена и вишеструког мењања руководства у периоду 2015–2022. године, али да је тај план предат Министарству омладине и спорта Владе Републике Србије и Управи за јавне набавке, тако да од тих органа орган власти може да добије тражени план; да Фудбалски савез Србије функционише употребом сопствених, на тржишни начин зарађених средстава, те да

сваке године у складу са одредбама Закона о спорту и за програмска средства које додељује држава доследно спроводи поступке јавних набавки; да се последњих година, у складу са одредбама Закона о јавним набавкама, сви планови јавних набавки и поступци јавних набавки које спроводи ФСС налазе на јавно доступном Порталу јавних набавки који води надлежни државни орган; да је ФСС у протеклом периоду уложио значајне напоре и изгубио доста времена да тражени план пронађе у архиви која је измештена ван Београда, али у томе није успео; да су захтеви тражиоца злонамерни и усмерени ка томе да се ФСС тражењем документације из ранијих година омете у обављању хитних послова из 2022. године; да је чланом 1. Статуса ФСС („Службени лист ФСС Фудбал“, број 22/21) прописано да је Фудбалски савез Србије независна, добровољна, недобитна организација која се може удруживати у складу са спортским законодавством Републике Србије и да су права и обавезе ФСС дефинисани аутономијом коју му пружају регулатива ФИФА, УЕФА, Закон о спорту и прописи ФСС (члан 2. Статута); да се из свега јасно може закључити да се на ФСС не могу односити одредбе Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што се нарочито односи на члан 4. наведеног закона, јер ФСС не представља орган власти, односно организацију којој је поверено вршење јавних овлашћења, као ни правно лице које оснива или финансира у целини, односно претежном делу државни орган и да сходно горе изнетом, ФСС не располаже и не може располагати информацијама од јавног значаја, у смислу члана 2. поменутог закона, па самим тим није дужан да пружа било какве информације у вези са својим радом.

Одредбом члана 3. тачка 9) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да орган јавне власти у смислу овог закона јесте правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези с вршењем тих овлашћења. Фудбалски савез Србије у Београду представља спортску организацију, односно надлежни грански спортски савез и члан је Спортског савеза Србије, Олимпијског комитета Србије, UEFA / *Union of European football association*, FIFA / *Federation internationale de football association*, то исти на основу Закона о спорту („Службени гласник РС“, број 10/16) има овлашћења да као надлежни спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6), као и да, у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тач. 4. и 11).

Такође, одредбом члана 137. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да се поједина јавна овлашћења могу законом поверити

и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Сходно томе, овлашћења Фудбалског савеза Србије у Београду, прописана наведеним одредбама Закона о спорту, јесу јавна овлашћења у смислу одредби Устава Републике Србије, а како Фудбалски савез Србије као надлежни спортски савез издаје лицима која су завршила одговарајући акредитовани студијски програм у високошколској установи и стекла одговарајуће стручно звање у области спорта дозволе за рад у спортској грани на коју се студијски програм односи (члан 27. тачка 6), као и да, у сарадњи са одговарајућом акредитованом високошколском установом, издаје, обнавља и одузима дозволу за рад спортским стручњацима (члан 28. тач. 4. и 11), то овај савез јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исти правно лице које има јавна овлашћења. Имајући у виду наведено, Фудбалски савез Србије у Београду дужан је да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Како орган власти по захтеву поднетом 25. 5. 2022. године није поступио у складу са одредбом члана 16. став 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно како је пропустио да, у конкретном случају, донесе решење о одбијању поднетог захтева, а да при томе није оправдао разлоге недоношења решења, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 3. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења наставши да је захтев тражиоца неоснован, из следећих разлога:

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио план јавних набавки за 2015. годину, а да је увидом у званичну интернет презентацију органа власти утврђено да су предмет објављене јавне набавке за 2015. годину хотелске услуге са обезбеђењем тренажних услова за селекције Фудбалског савеза Србије, Повереник налази да, иако Фудбалски савез Србије у Београду јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исто правно лице које има јавна овлашћења прописана Законом о спорту, тражене информације нису у вези са вршењем тих јавних овлашћења. Ово стога што жалилац поднетим захтевом није тражио информације које би се могле довести у везу са вршењем јавних овлашћења као што су нпр. број издатих, обновљених или одузетих дозвола за рад спортским стручњацима. Како се тражене информације односе на план јавних набавки за 2015. годину, исте се не могу довести у везу са вршењем јавних овлашћења

Фудбалског савеза, због чега Савез нема обавезу да тражиоцу омогући приступ тим информацијама.

Број: 071-11-2381/2023-03 од 15. 6. 2023. године

3.2. ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „ЈУГОИМПОРТ – СДПР“ ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Јавно предузеће „Југоимпорт – СДПР“ јесте орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, независно од начина његовог финансирања, с обзиром на то је реч о јавном предузећу у државном власништву са 100% државног капитала оснивача, Републике Србије, у ком Влада Републике Србије врши оснивачка права.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., дана 5. 8. 2022. године, поднео Јавном предузећу „Југоимпорт – СДПР“ у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, позивајући се на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по наведеном захтеву Јавно предузеће „Југоимпорт – СДПР“ је као првостепени орган у овој управној ствари, ожалбеним решењем 7/2 број: 747-2 од 19. 8. 2022. године, исти одбио наводећи најпре да то предузеће, иако основано од стране Републике Србије, у којем оснивачка права у име Републике Србије врши Влада, за време свог постојања није, нити је сада буџетски корисник (директни или индиректни) односно његово финансирање се врши искључиво сопственим средствима стеченим по основу обављања привредне делатности на тржишту, уз редовно и благовремено испуњавање законске обавезе уплате добити оснивачу, у буџет Републике Србије.

(...)

Навод првостепеног органа да то Предузеће, иако основано од стране Републике Србије, у којем оснивачка права у име Републике Србије врши Влада, за време свог постојања није, нити је сада буџетски корисник (директни или индиректни) односно његово финансирање се врши искључиво сопственим средствима стеченим по основу обављања привредне делатности на тржишту, уз редовно и благовремено

испуњавање законске обавезе уплате добити оснивачу, у буџет Републике Србије, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Наиме, „Југоимпорт – СДПР“ је државно предузеће, које одлуком Владе Републике Србије од 8. 6. 2006. године послује као јавно предузеће у државном власништву са 100% државног капитала оснивача, Републике Србије што је утврђено претрагом података за привредна друштва регистрованих код Агенције за привредне регистре. У том смислу испуњен је услов из члана 3. став 1. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), па наведено предузеће јесте орган јавне власти и обвезник поступања по наведеном закону, независно од начина његовог финансирања, с обзиром на то да за примену наведене одредбе члана 3. Закона, није потребно кумулативно испуњење свих услова, већ само једно од прописаних наведеним чланом Закона. При томе, како Влада Републике Србије врши оснивачка права, са уделом државног капитала у висини од 100%, то у односу на тражене информације постоји појачан интерес јавности да са њима буде упозната, јер говоре о начину на који исти орган располаже јавним средствима. Такође, њиховом доступношћу би се отклонила и сумња у праве разлоге и мотиве због којих првостепени орган врши донирање и спонзорисање одређених средстава из свог буџета.

Број: 071-11-6965/2022-03 од 8. 11. 2022. године

3.3. КАНЦЕЛАРИЈА ЗА ЛОКАЛНИ ЕКОНОМСКИ РАЗВОЈ ГРАДА НИША ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Канцеларија за локални економски развој града Ниша представља орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер је основана одлуком Скупштине града Ниша, која је орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 3. истог закона. Правни основ за отварање ове канцеларије прописан је у члану 20. став 1. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр. 89/15 и 95/18), којим је прописано да послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима обавља канцеларија за локални економски развој, или орган управе, или носилац јавних овлашћења, или правно лице основано од јединице локалне самоуправе, или физичко лице из редова запослених или именованих лица, или комора, асоцијација или удружење, које знањем и искуством може да пружи стручну помоћ улагачу, а које је актом јединице локалне самоуправе одређено да те послове обавља.

Из мишљења Повереника:

Канцеларија за локални економски развој града Ниша обратила се Поверенику, дописом бр. 1621-1/2023-10 од 25. 5. 2023. године у ком је, између осталог, наведено:

На основу одредаба члана 3. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступ информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21), члана 65. Закона о локалној самоуправи („Службени гласник РС“, бр. 129/07, 83/14 – др. закон, 101/16 – др. закон, 47/18 и 111/21 – др. закон) и члана 26. Статута Града Ниша („Службени лист Града Ниша“, бр. 88/08, 143/16 и 18/19) произилази да Канцеларија не представља орган јавне власти, већ да су органи јавне власти, тј. органи Града, као јединице локалне самоуправе: Скупштина града, градоначелник, Градско веће и градске управе. (...)

У прилог свему до сада горе наведеном иде и чињеница да је КЛЕР, а раније Канцеларија за локални економски развој и пројекте, још јануара 2019. године упутила мејлом попуњен образац за добијање приступне шифре, а ради подношења годишњих извештаја о раду Поверенику за информације од јавног значаја, на шта је добијен одговор из службе Повереника, ко искључиво представља орган јавне власти у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. С тим у вези, указано је на то да службе у оквиру градске управе или Скупштине града не представљају посебне органе јавне власти те немају обавезу да се засебно региструју, односно подносе годишње извештаје Поверенику, већ то чини надлежна градска управа/скупштина.

Такође, на званичној интернет страници Повереника, Канцеларија за локални економски развој се не налази у Каталогу органа јавне власти на који се примењује Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја.“

С тим у вези, Канцеларији је указано на то да је чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који је био у примени до 16. фебруара 2022. године, било утврђено да је орган јавне власти, у смислу тог закона: државни орган, орган територијалне аутономије, орган локалне самоуправе, организација којој је поверено вршење јавних овлашћења – обухваћени заједничким називом државни орган (тачка 1), као и правно лице које оснива или финансира у целини, односно у претежном делу државни орган (тачка 2). У складу са тим је и допис Повереника из јануара 2019. године, према ком Канцеларија није представљала орган власти у смислу тада важећег Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Међутим, чланом 3. сада важећег Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04,

54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) прописано је да је орган јавне власти: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један орган или више органа власти из тач. 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један орган или више органа власти из тач. 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Имајући у виду цитиране одредбе члана 3, Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја (у даљем тексту: ЗСПИЈЗ), Канцеларија за локални економски развој града Ниша (у даљем тексту: Канцеларија) представља орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4. ЗСПИЈЗ.

Наиме, Канцеларију је основала Скупштина града Ниша (која је орган власти у смислу члана 3. став 1. тачка 3. ЗСПИЈЗ), Одлуком о Канцеларији за локални економски развој и пројекте („Службени лист града Ниша“, број 39/17). Садашња Канцеларија за локални економски развој града Ниша, основана Одлуком о Канцеларији за локални економски развој („Службени лист града Ниша“, број 114/20), јесте правни следбеник, односно има правни континуитет са Канцеларијом за локални економски развој и пројекте града Ниша (члан 20. Одлуке о канцеларији за локални економски развој, „Службени лист града Ниша“, број 114/20, донете такође од стране Скупштине града Ниша).

Правни основ за отварање ове канцеларије прописан је у члану 20. став 1. Закона о улагањима („Службени гласник РС“, бр. 89/15 и 95/18), којим је прописано да послове јединице за локални економски развој и подршку улагањима обавља канцеларија за локални економски развој, или орган управе, или носилац јавних овлашћења, или правно лице основано од јединице локалне самоуправе, или физичко лице

из редова запослених или именованих лица, или комора, асоцијација или удружење, које знањем и искуством може да пружи стручну помоћ улагачу, а које је актом јединице локалне самоуправе одређено да те послове обавља.

Скупштина града Ниша своја овлашћења за оснивање Канцеларије црпи из члана 37. Статута града Ниша, којим је прописано да Скупштина града, између осталог, оснива службе, јавна предузећа, установе и организације, утврђене Статутом града Ниша и врши надзор над њиховим радом.

Имајући у виду све наведено, произилази да Канцеларија за локални економски развој представља организацију која је основана одлуком Скупштине града Ниша, из чега несумњиво произилази да представља орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4. ЗСПИЈЗ, јер Скупштина града Ниша представља орган јавне власти у смислу члана 3. став 1. тачка 3. ЗСПИЈЗ.

Следствено томе, Канцеларија, као орган јавне власти, обвезник је Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно има обавезу поступања по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, као и достављања годишњег извештаја Поверенику (члан 43. ЗСПИЈЗ) и израде Информатора о раду органа јавне власти (члан 39. ЗСПИЈЗ).

Што се тиче Каталога органа јавне власти, информативног је карактера и за његову израду служба Повереника користила је најразличитије изворе информација, с обзиром на то да се нису сви органи власти одазвали захтеву Повереника да доставе податке неопходне за израду овог каталога. Тако су, осим прописа, за информације садржане у Каталогу, коришћени извештаји и други документи органа власти, њихове и друге интернет презентације.

Независно од тога, Канцеларија за локални економски развој града Ниша налази се у Каталогу органа јавне власти под редним бројем 5613.

Број: 073-05-2148/2023-08 од 6. 6. 2023. године

3.4. ИНФОРМАЦИЈЕ У ПОСЕДУ ЛОВАЧКИХ УДРУЖЕЊА КОЈЕ НИСУ У ВЕЗИ СА ВРШЕЊЕМ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

Ловачко удружење, које је орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није дужно да жалиоцу достави информације у вези с бројем возила, потрошеним литрима горива за та службена возила, пређеним километрима, издатим путним налозима, прикупљеним новчаним средствима од чланарине ловаца, коришћеним

и одвојеним новчаним средствима за грађевински материјал, потрошеним новчаним средствима на храну и пиће и ловачке забаве, јер тражене информације нису у вези са вршењем јавних овлашћења поверених Законом о дивљачи и ловству, као што су нпр. информације у вези с газдовањем ловиштем, заштитом и гајењем дивљачи, уређивањем и одржавањем ловишта, ловом и коришћењем уловљене дивљачи и њених делова у ловишту, годишњим планом газдовања ловиштем и израдом ловне основе, дозволом за лов, начином организовања лова, као ни с мерама за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео 30. 1. 2023. године Ловачком удружењу Р.“ у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, за период од 2017. до 2022. године, тражио информације о томе: која службена возила поседује то Ловачко удружење; колико литара дизел-горива а колико литара бензина је то Ловачко удружење купило за службена возила и колико километара је пређено, посебно за сваку годину и свако возило уколико поседује више возила; колико путних налога за службена возила је издато по годинама за наведени период и колико километара је прешло свако возило, за сваку годину у траженом периоду; колико новчаних средстава је прикупљено од чланарине од ловаца, посебно за сваку годину, и на које потребе је тај новац потрошен; да ли су новчана средства коришћена за грађевински материјал и колико је средства за то одвојено, посебно за сваку годину у траженом периоду; колико је новчаних средстава потрошено на храну и пиће, а колико за ловачке забаве, уколико су организоване, за сваку годину посебно, као и да ли су уплаћивана новчана средства, без донете одлуке, било којим правним лицима и, ако јесу, колики је тај износ, посебно за сваку годину у траженом периоду.

Одредбом члана 3. тачка 9) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да орган јавне власти у смислу овог закона јесте правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења. Одредбама Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, број 18/10 и 95/18) прописано је: да је дивљач природно богатство и имовина Републике Србије која се користи под условима и на начин предвиђен наведеним законом (члан 1. став 2); да је газдовање ловиштем скуп мера за заштиту, управљање, лов, коришћење и унапређивање популација дивљачи у ловишту, заштиту, очување и унапређивање

станишта дивљачи и заштиту, уређивање и одржавање ловишта (члан 4. тачка 4); да је корисник ловишта једно правно лице коме је дато право на газдовање ловиштем (члан 4. тачка 10); да право на газдовање ловиштем може да стекне један корисник ловишта који испуњава услове утврђене законом, а корисник ловишта може да буде правно лице основано као јавно предузеће, привредно друштво, други облик предузећа, као и ловачка удружења и друга удружења која су основана и делују у складу са законом (члан 38. ст. 1. и 3); да је ловна основа плански документ на основу кога се врше заштита и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова у ловишту (члан 47. став 1); да је корисник ловишта дужан да: донесе ловну основу која мора бити усклађена са програмом развоја ловног подручја у оквиру кога се то ловиште налази (члан 47. став 3); донесе годишњи план газдовања ловиштем (годишњи план) усклађен са ловном основом (члан 48. став 1); на прописаном обрасцу изда дозволу за лов: за лов крупне дивљачи на име ловца, за крупни лов дивљих свиња на име вође групе и за лов ситне дивљачи на име вође групе (члан 63. ст. 1. и 2); донесе акте којима се ближе уређује газдовање ловиштем, а нарочито начин организовања стручне и ловочуварске службе, начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контрола ловљења дивљачи, поступање са уловљеном и угинулом дивљачи и њеним деловима, као и мере за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи, на које акте Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни покрајински орган, даје сагласност (члан 65. ст. 1. и 2); својим актом одреди цене одстрела дивљачи, меса одстрељене дивљачи, услуга у лову и живе дивљачи (члан 66. став 2); обележи сваку уловљену дивљач и сваки трофеј дивљачи и то пре померања уловљене дивљачи са места одстрела и да изда пропратницу за уловљену дивљач и трофејни лист на прописаном обрасцу (члан 67. ст. 1. и 3); води евиденцију о ловачким псима који се користе у лову (члан 74. став 2).

Такође, одредбом члана 137. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да се поједина јавна овлашћења могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити, између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења). Према одредби члана 14. став 1. истог закона, органи државне управе, као један од послова државне управе, извршавају законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине и Владе, тако што доносе прописе, решавају у управним стварима, воде евиденције, издају јавне исправе и предузимају управне радње

(извршни послови). Сходно томе, овлашћења Ловачког удружења Р“ у Б., прописана наведеним одредбама Закона о дивљачи и ловству јесу јавна овлашћења у смислу одредби Устава Републике Србије и Закона о државној управи, а како Ловачко удружење Р“ у Б., газдује ловиштем Стражевица“ чиме му је као кориснику тог ловишта, поверено вршење јавних овлашћења, то ово удружење јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исто правно лице које има јавна овлашћења. Имајући у виду наведено, Ловачко удружење Р“ у Б. је дужно да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је, поступајући по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, орган власти жалиоцу доставио допис број 124 од 2. 2. 2023. године, којим га је позвао да дана 6. 2. 2023. године у периоду од 8.00 до 12.00 часова дође у просторије тог ловачког удружења, на адреси Б., улица ..., ради прикупљања жељених информација.

Како орган власти по захтеву поднетом 30. 1. 2023. године није поступио у складу са одредбом члана 16. став. 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно како је пропустио да, у конкретном случају, донесе решење о одбијању поднетог захтева, а да при томе није оправдао разлоге недоношења решења односно да су наведени разлози неосновани, Повереник је у поступку по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 173. став 2. Закона о општем управном поступку одлучио као у ставу I диспозитива овог решења наштавши да је захтев тражиоца неоснован, из следећих разлога:

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио информације у вези с бројем возила, потрошеним литрима горива за та службена возила, пређеним километрима, издатим путним налозима, прикупљеним новчаним средствима од чланарине ловаца, коришћеним и одвојеним новчаним средствима за грађевински материјал, потрошеним новчаним средствима на храну и пиће и ловачке забаве, као и уплаћиваним новчаним средствима без донете одлуке било којим правним лицима, Повереник налази да, иако Ловачко удружење Р“ у Б. јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исто правно лице које има јавна овлашћења прописана Законом о дивљачи и ловству, тражене информације нису у вези са вршењем тих јавних овлашћења. Ово стога што жалилац поднетим захтевом није тражио информације које би се могле довести у везу са вршењем јавних овлашћења као што су нпр. информације у вези с газдовањем

ловиштем, заштитом и гајењем дивљачи, уређивањем и одржавањем ловишта, ловом и коришћењем уловљене дивљачи и њених делова у ловишту, годишњим планом газдовања ловиштем и изградом ловне основе, дозволом за лов, начином организовања лова, као ни мерама за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи. Како се тражене информације односе на средства за грађевински материјал, храну, пиће и сл. исте се не могу довести у везу са вршењем јавних овлашћења тог ловачког удружења, због чега Удружење нема обавезу да тражиоцу омогући приступ тим информацијама.

Број: 071-11-1663/2023-03 од 24. 5. 2023. године

3.5. ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ БЕЗ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА

Ловачко удружење које нема јавна овлашћење, јер му није додељено право газдовања ловиштем, нити су му додељена средства из буџета Републике Србије, није орган јавне власти, па је жалба изјављена против таквог удружења недопуштена.

Из образложења:

А. А. из Л., као тражилац информација, изјавио је, дана 23. 8. 2022. године, жалбу Поверенику због непоступања Ловачког удружења К, по његовом захтеву од 15. 4. 2022. године, примљеном 20. 4. 2022. године, за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио одређене информације у вези са: члановима Ловачког удружења и плаћеним чланаринама; преузетим ловним картама од Ловачког савеза Србије; плаћањем предузећу В.; одлуком о укидању секције Б., као и повраћајем уплаћених чланарина (...).

Поступајући по жалби, Повереник је дописом од 5. 9. 2022. године исту доставио Ловачком удружењу К. ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 29. 9. 2022. године Ловачко удружење К. је, између осталог, навело: да Ловачко удружење К. нема статус органа јавне власти, нити му је поверена делатност од општег интереса; да је исто удружење грађана у смислу Закона о удружењима („Службени гласник РС“, бр. 51/09, 99/11 и 44/18) и не спада под Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да је финансирање удружења искључиво из чланарина ловаца, те да не поседује друге изворе финансирања у смислу прихода од стране органа јавне власти. У прилогу је достављена копија предметног захтева жалиоца примљеног 20. 4. 2022. године.

Такође се Министарство пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Управа за шуме, на тражење Повереника од 5. 9. 2022.

године, изјаснило дописом од 27. 9. 2022. године да Управа за шуме није закључила уговор о додели права газдовања ловиштем са Ловачким удружењем К., те да том удружењу нису додељена средства за развој ловства и унапређење стања популација дивљачи и њених станишта из средстава буџета, сагласно члану 79. Закона о дивљачи и ловству.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у регистар удружења Агенције за привредне регистре утврђено је да је Ловачко удружење К., организовано као удружење, у складу са Законом о удружењима, са уписаном делатношћу осталих организација на бази учлањења.

Такође је, према достављеном изјашњењу Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде Републике Србије, Управе за шуме у Београду, које Министарство, као надлежно за послове ловства, у складу са Законом о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, бр. 18/10, 95/18 – др. закон), припрема и доставља на објављивање јавни оглас за давање права на газдовање ловиштем, а министар закључује уговор о давању на газдовање ловиштем, утврђено да није закључен уговор о додели права газдовања ловиштем са Ловачким удружењем К., те да том удружењу нису додељена средства за развој ловства и унапређење стања популација дивљачи и њених станишта из средстава буџета, сагласно члану 79. Закона о дивљачи и ловству.

Чланом 3. Закона о слободном приступу информација од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један орган или више органа власти из тач. 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један орган или више органа власти из тач. 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног органа или више органа власти из тач. 1) до 7) овог става, у односу на информације које су

у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Чланом 22. став 1. наведеног закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, у случајевима предвиђеним тач. 1–6. тог става.

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 15. 4. 2022. године (примљен 20. 4. 2022. године) поднет Ловачком удружењу К., које удружење неспорно није орган јавне власти према члану 3. тач. 1)–8) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нити испуњава услове прописане у члану 3. тач. 9) и 10) истог закона, с обзиром на то да је организовано као удружење, регистровано код Агенције за привредне регистре Републике Србије, које нема јавна овлашћење јер му није додељено право газдовања ловиштем, нити су му додељена средства из буџета Републике Србије, то је жалба коју је жалилац поднео Поверенику због непоступања по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја недопуштена. Ово стога што према одредбама члана 22. став 1. тач. 1–6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражилац може изјавити жалбу само против органа власти у смислу члана 3. Закона, а у конкретном случају Ловачко удружење К. ни по једном критеријуму не испуњава услов за статус органа власти у смислу цитираних одредаба члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога је, на основу члана 23. и члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења.⁴

Број: 071-11-6904/2022-03 од 18. 11. 2022. године

3.6. ЛОВАЧКО УДРУЖЕЊЕ СА ЈАВНИМ ОВЛАШЋЕЊИМА

Ловачко удружење, коме је као кориснику ловишта поверено вршење јавних овлашћења јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с тим што је у обавези да јавности учини доступним само оне информације које су у вези са вршењем његових јавних овлашћења.

⁴ Жалба је одбачена.

Из образложења:

А. А. из Р, поднео је Ловачком удружењу С. у Б., захтев од 29. 3. 2022. године за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације од јавног значаја односно копије докумената у којима су исте садржане, и то: уговора о закупу пословног простора, локала-ресторана који то Удружење издаје у закуп, за период од 2019. године, закључно са 29. 3. 2022. године (по годинама); доказа о уплати закупнине по уговору за период од 2019. године, закључно са 29. 3. 2022. године; доказа о уплати пореза на закуп по уговору за период од 2019. године, закључно са 29. 3. 2022. године; огласа о издавању у закуп пословног простора, ресторана од 1. 3. 2022. године, закључно са 29. 3. 2022. године; решења односно одлуке о именовању конкурсне комисије за спровођење поступка издавања у закуп пословног простора, ресторана по огласу објављеном дана 1. 3. 2022. године; конкурсне документације свих кандидата који су поднели пријаве на оглас за издавање у закуп пословног простора, ресторана по огласу од 1. 3. 2022. године; Статута тог удружења, као и Пословника о раду Управног одбора тог Удружења.

Поступајући по поднетом захтеву, Ловачко удружење С.“ у Б. је именованом доставило акт број: 373/2022 од 12. 4. 2022. године, у коме је навело да то Ловачко удружење није орган власти односно да нема јавна овлашћења, па не постоји правни основ за доставу тражених података у вези са његовим захтевом, на који начин је практично одбијен захтев жалиоца. Наиме, иако ожалбени акт не садржи све обавезне елементе решења прописане чланом 141. став 1. Закона о општем управном поступку, он се може сматрати одлуком садржаном у акту из разлога што је првостепени орган, наводећи да није орган власти и да нема јавна овлашћења, дао разлог и образложење због чега сматра да по предметном захтеву не мора поступити, на који начин је именованом ускратио приступ информацијама траженим предметним захтевом.

Против наведеног акта Ловачког удружења С. у Б. број: 373/2022 од 12. 4. 2022. године, А. А. из Б. је, као тражилац информација, дана 27. 4. 2022. године поднео жалбу Поверенику, наводећи да исту побија у целости јер се ради о удружењу које се делом финансира из средстава министарства које је надлежно за ловство, да је исто корисник ловишта „Божичка река“ односно да му је дато право на газдовање истим у складу са Уредбом о установљивању ловних подручја на територији Републике Србије („Службени гласник РС“, број 88/20), а министар пољопривреде, шумарства и водопривреде је о наведеном донео решење о установљивању ловишта у ловним подручјима (објављено у „Службени гласник РС“, број 157/20). Даље је навео да то Удружење поседује и ловну основу која је плански документ на основу ког се врше заштита и гајење

дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова у ловишту, а исто је и члан Ловачког савеза Србије, Ловачког савеза југоисточне Србије (редни број 26. на списку савеза). Предложио је да Повереник уважи његову жалбу и омогући му приступ траженим информацијама. У прилогу је достављена копија предметног захтева и ожалбене одлуке.

Поступајући по наведеној жалби, Повереник је дописом од 10. 5. 2022. године доставио исту Ловачком удружењу С. у Б., као органу власти у смислу члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и првостепеном органу у конкретној управној ствари, ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 20. 5. 2022. године, првостепени орган је остао при наводу да није орган јавне власти, нити да се у конкретном случају ради о делатности од општег интереса као што је располагање и коришћење ловишта, нити располагање и коришћење популације дивљачи, нити се финансира из буџетских средстава односно од стране министарства надлежног за ловство, већ се врши суфинансирање пројеката на основу конкурса, па је тако, примера ради, у 2021. години потписан уговор о финансирању заједничког пројекта са Министарством пољопривреде, шумарства и водопривреде у износу од 190.000 динара и приказано правдање наменских средстава. Даље је додао да је то Удружење у смислу члана 2. став 1. Статута Удружења, добровољна и невладина недобитна организација, заснована на слободи удруживања, основана ради остваривања и унапређивања циљева у области ловства и да за своје обавезе одговара средствима којима располаже, а да се сви уговори и пословне промене у вези са пословањем тог удружења презентују на Скупштини удружења и Надзорном одбору, при чему подносилац жалбе није члан тог Удружења, те тако нема обавезу за достављање тражених података. У прилогу је достављена копија Статута ловачког удружења С. број: 105/10 од 19. 11. 2010. године, Уговора о давању ловишта „Божичка река“ на газдовање од 25. 2. 2021. године и Уговора о финансирању реализације пројеката број: 401-00-01849/2021-10 од 13. 10. 2021. године.

Поднеском од 6. 10. 2022. године жалилац је ургирао за доношење одлуке по његовој жалби коју је изјавио против одлуке Ловачког друштва С. у Б.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у ставу I и II диспозитива овог решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја,

у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подвргнути ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. наведеног закона прописано је да ће орган власти, ако тражена информација може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, омогућити тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина није доступна.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је првостепени орган погрешно када је ожалбеним актом жалиоцу ускратио приступ траженим информацијама, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Наиме, одредбом члана 3. тачка 9) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да орган јавне власти у смислу овог закона јесте правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења. Одредбама Закона о дивљачи и ловству („Службени гласник РС“, бр. 18/10 и 95/18) прописано је: да је дивљач природно богатство и имовина Републике Србије која се користи под условима и на начин предвиђен наведеним законом (члан 1. став 2); да је газдовање ловиштем скуп мера за заштиту, управљање, лов, коришћење и унапређивање популација дивљачи у ловишту, заштиту, очување и унапређивање станишта дивљачи и заштиту, уређивање и одржавање

ловишта (члан 4. тачка 4); да је корисник ловишта једно правно лице коме је дато право на газдовање ловиштем (члан 4. тачка 10); да право на газдовање ловиштем може да стекне један корисник ловишта који испуњава услове утврђене законом, а корисник ловишта може да буде правно лице основано као јавно предузеће, привредно друштво, други облик предузећа, као и ловачка и друга удружења која су основана и делују у складу са законом (члан 38. ст. 1. и 3); да је ловна основа плански документ на основу ког се врше заштита и гајење дивљачи, уређивање и одржавање ловишта, лов и коришћење уловљене дивљачи и њених делова у ловишту (члан 47. став 1); да је корисник ловишта дужан да: донесе ловну основу која мора бити усклађена са програмом развоја ловног подручја у оквиру ког се то ловиште налази (члан 47. став 3); донесе годишњи план газдовања ловиштем (годишњи план) усклађен са ловном основом (члан 48. став 1); на прописаном обрасцу изда дозволу за лов: за лов крупне дивљачи на име ловца, за крупни лов дивљих свиња на име вође групе и за лов ситне дивљачи на име вође групе (члан 63. ст. 1. и 2); донесе акте којима се ближе уређује газдовање ловиштем, а нарочито начин организовања стручне и ловочуварске службе, начин организовања лова, време трајања лова, мере сигурности у лову, начин коришћења објеката у лову, контролу ловљења дивљачи, поступање са уловљеном и угинулом дивљачи и њеним деловима, као и мере за спречавање штете на дивљачи и штете од дивљачи, на које акте Министарство, на територији аутономне покрајине надлежни покрајински орган, даје сагласност (члан 65. ст. 1. и 2); својим актом одреди цене одстрела дивљачи, меса одстрелене дивљачи, услуга у лову и живе дивљачи (члан 66. став 2); обележи сваку уловљену дивљач и сваки трофеј дивљачи и то пре померања уловљене дивљачи са места одстрела и да изда пропратницу за уловљену дивљач и трофејни лист на прописаном обрасцу (члан 67. ст. 1. и 3); води евиденцију о ловачким псима који се користе у лову (члан 74. став 2).

Такође, одредбом члана 137. став 2. Устава Републике Србије, прописано је да се поједина јавна овлашћења могу законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити, између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења). Према одредби члана 14. став 1. истог закона, органи државне управе, као један од послова државне управе, извршавају законе, друге прописе и опште акте Народне скупштине и Владе, тако што доносе прописе, решавају у управним стварима, воде евиденције, издају јавне исправе и предузимају управне радње (извршни послови). Сходно томе, овлашћења Ловачког удружења С.

у Босилеграду, прописана наведеним одредбама Закона о дивљачи и ловству јесу јавна овлашћења у смислу одредби Устава Републике Србије и Закона о државној управи, а како Ловачко удружења С. у Б., газдује ловиштем „Црнок“ и „Божичка река“, чиме му је, као кориснику тог ловишта, поверено вршење јавних овлашћења, то ово удружење јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да је исто правно лице које има јавна овлашћења. Имајући у виду наведено, Ловачко удружење С. у Б. је дужно да поступа по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја, па и по предметном захтеву, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

У прилог наведеном је и чињеница да је Статутом Ловачког удружења С. у Б. прописано да: ради остваривања циљева удружења, то удружење региструје се тако да може непосредно да обавља привредне и друге делатности из области ловства, у складу са прописима и наведеним Статутом (члан 4. став 1); области остваривања циљева ловачког удружења јесу: гајење, заштита, лов и коришћење дивљачи, као и унапређење популација дивљачи и њених станишта на територији ловишта „Црнок“ (члан 5. став 1).

Даље је, увидом у садржину Уговора о давању ловишта „Божичка река“ на газдовање број: 324-01-25/173/2021-10 од 25. 2. 2021. године, утврђено да је исти закључен на основу Закона о дивљачи и ловству и члана 14. Правилника о начину установљавања ловног подручја и ловишта, условима за спровођење ловног газдовања, поступку спровођења јавног огласа, поступку за давање и одузимање права на газдовање ловиштем садржину уговора, утврђивању висине одговарајућих гаранција које је дужно да обезбеди правно лице пре закључивања уговора, као и условима и начину за давање ловног ревира у закуп („Службени гласник РС“, бр. 80/10 и 11/18), између Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде; Управе за шуме и Ловачког удружења С. у Б., као и да је чланом 1. одређено да је предмет Уговора утврђивање права и обавеза уговорних страна у условима газдовања ловиштем Божичка река“ и да се наведено ловиште даје на газдовање на период од 10 година.

Увидом у садржину Уговора о финансирању реализације пројекта број: 401-00-01849/2021-10 од 13. 10. 2021. године, утврђено је да је исти закључен између Републике Србије, Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, Управе за шуме и Ловачког удружења С. у Б., као и да је чланом 1. истог одређено да је предмет наведеног уговора регулисање међусобних права и обавеза између уговарача, где је наведено Удружење корисник средстава за одрживи развој и унапређење ловства Републике Србије у 2021. години, у поступку финансирања радова предвиђених одређеним Пројектом.

Имајући у виду, са једне стране, наведене одредбе којима се у односу на Ловачко удружење С. у Б. утврђује статус органа јавне власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и, са друге стране, садржина информација тражених захтевом од 29. 3. 2022. године, за сада се из спроведеног првостепеног поступка не може са сигурношћу утврдити најпре да ли и којим од тражених информација првостепени орган располаже, као и да ли су све информације или неке од информација тражених предметним захтевом у вези са вршењем наведених јавних овлашћења.

Навод првостепеног органа да жалилац није члан тог Удружења, те тако нема обавезу да му се доставе тражене информације није могао бити уважен. Ово из разлога што је одредбом члана 5. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, а оправдан интерес јавности да зна информације које су предметним захтевом тражене, у складу са одредбом члана 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, постоји увек када се ради о информацијама, између осталог, којима располаже орган власти, осим ако орган власти докаже супротно.

Приликом одлучивања Повереник је ценио и остале наводе жалиоца и првостепеног органа, али је нашао да, с обзиром на напред изнето, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Са изнетог, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништен је ожалбени акт и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак и утврдити све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Најпре ће, имајући у виду својство органа власти у смислу члана 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неспорно утврдити да ли поседује све или само неке од тражених информација, односно документе у којима су исте садржане, као и да ли су исте у вези са вршењем његових јавних овлашћења. Након тога ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама наведеног закона, при чему ће посебно имати у виду цитирану одредбу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и прописану могућност делимичног приступа траженим информацијама од јавног значаја. Такође ће, уколико сматра да из неких одређених, наведеним законом

прописаних разлога мора ограничити односно ускратити приступ траженим информацијама, то мора учинити у складу са правилима управног поступка и јасно одредити у односу на које информације се такво искључење/ограничење односи, уз образложење и позивање на Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописаних одредби.

Број: 071-11-1605/2022-03 од 7. 10. 2022. године

3.7. „БЕАЗ ПЛУС“ ДОО АРАНЂЕЛОВАЦ НИЈЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Навод жалиоца којим указује да је један од чланова привредног друштва „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац – Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд регистровано за обављање делатности од општег интереса, није од утицаја на другачију одлуку Повереника. Ово из разлога што је чланом 3. тачка 8. Закона прописано да је орган власти правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности – а не његов члан, односно не, у овом случају Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд.

Из образложења:

А. А. из А., као тражилац информација, изјавио је, дана 25. 8. 2022. године, жалбу Поверенику због непоступања „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац по његовом захтеву од 26. 7. 2022. године за приступ информацијама од јавног значаја. (...) У жалби је навео да је (...).

Предметна жалба достављена је привредном друштву „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац ради изјашњења.

У одговору на жалбу привредно друштво „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац навело је, између осталог, да не испуњава ниједан критеријум из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да би се сматрало органом јавне власти; да је у Уредби о утврђивању листе послова у областима у којима се обављају делатности од општег интереса и у којима се користе информационо-комуникациони системи од посебног значаја таксативно побројано које све делатности и послови су од општег интереса и да том уредбом свакако није прописана регистрована делатност нити привредног друштва „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац, нити његовог оснивача, како је то наведено у жалби.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у податке објављене на сајту Агенције за привредне регистре утврђено је да је привредно друштво „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац организовано као друштво са ограниченом одговорношћу, чији су чланови са уделом од 50% Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд, Нови Београд и Б. Б. из Аранђеловца, са уделом од 50%, регистровано за обављање делатности сечење, обликовање и обрада камена.⁵ Такође је утврђено да је Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд, Нови Београд организовано као друштво са ограниченом одговорношћу чији је члан у уделу од 100% В. В., регистровано за обављање делатности изградња путева и ауто-путева.

Чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један орган или више органа власти из тач. 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један орган или више органа власти из тач. 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Чланом 22. став 1. наведеног закона прописано је да тражилац може изјавити жалбу Поверенику против органа власти, у случајевима предвиђеним тач. 1–6. тог става.

Чланом 24. став 3. истог закона прописано је да Повереник одбацује жалбу која је недопуштена, неблаговремена и изјављена од стране неовлашћеног лица.

5 Оснивачи и сувласници привредног друштва „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац са уделом од по једне половине (по 50%) јесу: 1) Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд и 2) физичко лице Б. Б. из Аранђеловца.

Имајући у виду да је, у конкретном случају, захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 26. 7. 2022. године поднет привредном друштву „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац, које је организовано као друштво са ограниченом одговорношћу, чији су чланови са уделом од 50% Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд, Нови Београд (чији је члан В. В. из Смедеревске Паланке у уделу од 100%) и физичко лице Б. Б., са уделом од 50%, регистровано за обављање делатности сечења, обликовања и обраде камена, то је жалба коју је жалилац поднео Поверенику због непоступања привредног друштва БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. из Аранђеловца, по његовом захтеву од 26. 7. 2022. године за приступ информацијама од јавног значаја недопуштена. Ово стога што према одредбама члана 22. став 1. тач. 1–6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражилац може изјавити жалбу само против органа власти, а у конкретном случају се не ради о органу власти у смислу цитиране одредбе члана 3. наведеног закона, с обзиром на то да није у питању ниједан орган власти наведен у тач. 1)–10) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Навод жалиоца којим указује на то да је један од чланова привредног друштва „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац – Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд регистровано за обављање делатности од општег интереса, није од утицаја на другачију одлуку Повереника. Ово из разлога што је чланом 3. тачка 8. Закона прописано да је орган власти правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности – а не његов члан, односно не, у овом случају Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд. Дакле, како привредно друштво „БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о. Аранђеловац не обавља делатност од општег интереса у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности, то наведено привредно друштво не испуњава критеријуме да буде орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Све и да Транспортно друштво С & LC Group д. о. о. Београд, које је један од два члана привредног друштва БЕАЗ ПЛУС“ д. о. о., обавља делатност од општег интереса, цитирана законска одредба члана 3. тачка 8. Закона јасно је дефинисала да је орган јавне власти правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа – као посебан орган коме је захтев за приступ информацијама и поднет, а не његов члан односно оснивач.

Из изложеног, на основу члана 23. и члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 167. став

1. Закона о општем управном поступку, одлучено је као у диспозитиву овог решења⁶.

Број: 071-11-7764/2022-03 од 5. 12. 2022. године

3.8. ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ У СМISЛУ ЧЛАНА 3. СТАВ 1.

ТАЧКА 4. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

Чињеница да је Градска општина Г. сувласник са уделом од 20% удела у Привредном друштву Е. Г. д. о. о. у Г., није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари из разлога што законодавац у члану 3. став 1. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја не прави разлику између тога да ли је оснивач само један или их има више, нити прави разлику у погледу удела у укупном капиталу привредног друштва, већ само захтева, да би се неко лице сматрало органом власти, да је оснивач привредног друштва један од органа јавне власти из члана 3. тач. 1) до 3) Закона, а што је у конкретном случају Градска општина Г., односно Скупштина градске општине Г.

Из образложења:

Ожалбеним решењем првостепеног органа, Привредног друштва Е. Г. д. о. о. број: 781 од 7. 3. 2022. године, одбијен је захтев за приступ информацијама од јавног значаја А. А. од 21. 2. 2022. године.

Против наведеног решења, жалилац је дана 21. 3. 2022. године изјавио жалбу Поверенику, у којој је, између осталог, навео: да је поднетим захтевом тражио информације које се односе на оправданост начина расподеле добити у сразмери 80% приватног партнера и 20% државног партнера, по основу јавног уговора који је закључен на основу понуде број 11-5/2015 од 7. 7. 2015. године између Градске општине Г. и Привредног друштва М. д. о. о. Г.; да је првостепени орган превидео чињеницу да предметни захтев није упућен Привредном друштву М. д. о. о. из Б., Г., већ Привредном друштву Е. Г. д. о. о. које је основано 2. 10. 2015. године у складу са Јавним уговором о поверавању обављања комуналних делатности чији су оснивачи сувласници Град Б., Градска општина Г., као јавни партнер и Привредно друштво М. д. о. о. из Г., као приватни партнер; да је такође првостепени орган превидео да је у члану 3. став 1. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама

6 Жалба је одбачена као недопуштена.

од јавног значаја прописано да је орган власти јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) тог става, а то је у тачки 3) орган општине, града, градске општине и града Београда, а у тачки 10) истог члана закона правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. 1) до 7) истог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице, као и да су информације које је тражио поднетим захтевом, управо у вези са обављањем комуналне делатности.

Поступајући по жалби, Повереник је дана 30. 3. 2022. године доставио жалбу на изјашњење Привредном друштву Е. Г. д. о. о. у Г., као првостепеном органу у овој управној ствари.

У одговору на жалбу од 13. 4. 2022. године, првостепени орган је остајући у свему при наводима изнетим у ожалбеном решењу, између осталог, навео да је нејасно позивање жалиоца на одредбе члана 3. став 1. тачка 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, с обзиром на то да Друштво није основано прописом или одлуком органа јавних власти, већ Јавним уговором; да је неосновано и позивање жалиоца на одредбе члана 3. став 1. тачка 10. истог закона, јер се Друштво финансира из накнада за пружене комуналне услуге, а наплату накнаде од стране корисника и пренос средстава Друштву врши ЈКП Инфостан технологије из Београда на основу уговора о поверавању послова наплате комуналних услуга и накнада, као и да Градска општина Г. не уплаћује средства Друштву по том основу; да све информације тражене поднетим захтевом спадају у обавезе приватног партнера по основу Јавног уговора; да је Друштво основано 19. 10. 2015. године, дакле, након што је Јавни уговор закључен између Градске општине Г. као јавног партнера и Привредног друштва М. д. о. о. Г. као приватног партнера, те се Друштво не може сматрати приватним партнером нити уговорном страном.

На тражење Повереника дописом од 24. 6. 2022. године упућеном Привредном друштву Е. Г. д. о. о. у Г. да, у смислу члана 26. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, достави предметни Јавни уговор, првостепени орган је у прилогу дописа од 7. 7. 2022. године доставио копију истог.

Такође је Служба за скупштинске послове Управе градске општине Г. у Г. у прилогу дописа од 30. 6. 2022. године доставила копије докумената тражених дописом Повереника од 24. 6. 2022. године и то: одлуке Скупштине градске општине Гроцка којом се даје сагласност на коначни нацрт Јавног уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада и производњу и дистрибуцију топлотне енергије са територије Градске

општине Г. број: 02-3 од 29. 7. 2015. године; јавног уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада и производњу и дистрибуцију топлотне енергије са територије Градске општине Г. број: 031-73 од 30. 7. 2015. године и уговора о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу број: 031-98 од 2. 10. 2015. године.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 21. 2. 2022. године поднео захтев Привредном друштву Е. Г. д. о. о. у Г., којим је тражио информације које се односе на оправданост начина расподеле добити по основу Уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљање, транспорт и одлагање комуналног отпада и производњу и дистрибуцију топлотне енергије са територије Градске општине Г., који је закључен на основу понуде број 11-5/2015 од 7. 7. 2015. године између Градске општине Г. и Привредног друштва М. д. о. о. Г. и то копије докумената који садрже: попис имовине коју је приватни партнер унео у посао: број посуда за сакупљање отпада, канти, контејнера, механизације и опреме, њихову старост и процењену вредност, марку, тип и намену возила и опреме, регистарске ознаке возила, да ли је у моменту закључења уговора био власник или корисник опреме и возила и да су иста заведена као основно средство; извештај овлашћеног ревизора или друге стручне службе која је вршила процену вредности имовине и права која се преносе на приватног партнера, с комплетном проценом; извод из пословног рачуна да је приватни партнер до краја 2015. године измирио своје доспеле обавезе ЈП Т., односно до износа од 500.000 евра, као и доказ да је приватни партнер у првој години пословања на име капиталних инвестиција издвојио 3.750.000,00 евра, на шта се обавезао уговором, са спецификацијом тих инвестиција и када су исте реализоване.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган ожалбеним решењем одбио поднети захтев, позивајући се на одредбе члана 2. и члана 3. став 1. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са следећим образложењем: да је Привредно друштво Е. Г. д. о. о. у Г. друштво за посебне намене које је основано у складу са Законом о јавно-приватном партнерству и концесијама, за потребе реализације пројекта јавно-приватног партнерства и коме су по основу јавног уговора поверене поменуте комуналне делатности из области управљања комуналним отпадом и производње и дистрибуције топлотне енергије; да су чланови друштва Градска општина Г. са уделом од 20% и Привредно друштво М. д. о. о. Гроцка са уделом од 80% капитала и да Друштво може бити орган јавне власти само према члану 3. став 1. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама

од јавног значаја, којим је предвиђено да је орган јавне власти и правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности, а с обзиром на то да се у складу са Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС, бр. 15/16 и 88/19) и Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 104/16 и 95/18) комуналне делатности сматрају делатностима од општег интереса, те да је Друштво у складу са законом дужно да учини доступним само информације које се односе на обављање делатности сакупљања, транспорта и одлагања комуналног отпада и производњу и дистрибуцију топлотне енергије на територији Градске општине Г.; да се информације тражене поднетим захтевом односе на реализацију јавног уговора од стране приватног партнера, а да Друштво није приватни партнер, већ је то Привредно друштво М. д. о. о. Г., које је приватно лице и није обвезник Закона, па се информације које се односе на испуњење уговорних обавеза приватног партнера не могу сматрати информацијама које се односе на обављање конкретних комуналних делатности од стране Друштва; да с обзиром на то да тражене информације нису садржане у неком документу који је настао у раду или у вези са радом Друштва, а које су у вези са обављањем поверених комуналних делатности, то се у конкретном случају не ради о информацијама од јавног значаја у смислу члана 2. Закона, те да Друштво није у обавези, нити у могућности да поступи по поднетом захтеву.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 3. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у тачкама од 1) до 10) прописани су органи јавне власти у смислу тог закона, између осталог, и да орган јавне власти јесте: орган Републике Србије (тачка 1); орган аутономне покрајине (тачка 2); орган општине, града, градске општине и града Београда (тачка 3), као и јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тачке 1) до 3) овог става (тачка 4).

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да

ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења и одбио поднети захтев, позивајући се на одредбе члана 2. и члана 3. став 1. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да претходно у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку није утврдио све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари.

Пре свега, навод првостепеног органа да Привредно друштво Е. Г. д. о. о. може бити орган јавне власти само према члану 3. став 1. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није могао бити уважен из следећих разлога:

Увидом у Одлуку Скупштине градске општине Г. број: 02-3 од 29. 7. 2015. године утврђено је да је Скупштина градске општине Г. дала сагласност на коначан нацрт Јавног уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљању, транспорту и одлагању комуналног отпада и производњи и дистрибуцији топлотне енергије са територије Градске општине Г., те да је 30. 7. 2015. године закључен наведени јавни уговор између Градске општине Гроцка и Привредног друштва М. д. о. о. Г. Даље је увидом у Уговор о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу број: 031-98 од 2. 10. 2015. године утврђено да је исти закључен на основу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС“, бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон, 5/15) и у складу са поменутим Јавним уговором, те да су чланови основаног Друштва Градска општина Г. са 20% удела и Привредно друштво М. д. о. о. Г. са 80% удела у укупном капиталу Друштва, те да је Привредно друштво Еко Гроцка д. о. о. у Г. регистровано 19. 10. 2015. године у регистру Агенције за привредне регистре. Из наведеног произлази да је Привредно друштво Е. Г. д. о. о. у Г. наведеним оснивачким актом од 2. 10. 2015. године, као конститутивним актом друштва, организовано као друштво са ограниченом одговорношћу, у складу са чл. 9. и 11. Закона о привредним друштвима, те да је орган власти у смислу члана 3. став 1. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, будући да је правно лице, које је основано одлуком органа из тачке 1) до 3) тог става Закона. Наиме, из чињеничног стања неспорно произлази да је један од оснивача Привредног друштва Е. Г. д. о. о.

у Г., Градска општина Г., тј. Скупштина градске општине Г. која је дала сагласност на коначан нацрт Јавног уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљања, транспорта и одлагања комуналног отпада и производњу и дистрибуцију топлотне енергије са територије Градске општине Г., а што је даље био основ за закључење Уговора о оснивању друштва са ограниченом одговорношћу, имајући у виду да је чланом 9. став 1. тачка 3. Закона о привредним друштвима изричито прописано да су лица која оснивају друштво чланови друштва са ограниченом одговорношћу. Чињеница да је Градска општина Г. сувласник са уделом од 20% удела у Привредном друштву Е. Г. д. о. о. у Г., није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари из разлога што законодавац у члану 3. став 1. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја не прави разлику између тога да ли је оснивач само један или их има више, нити прави разлику у погледу удела у укупном капиталу привредног друштва, већ само захтева, да би се неко лице сматрало органом власти, да је оснивач привредног друштва један од органа јавне власти из члана 3. тач. 1) до 3) Закона, а што је у конкретном случају Градска општина Г., односно Скупштина градске општине Г.

Како је првостепени орган у ожалбеном решењу само навео да тражене информације нису садржане у неком документу који је настао у раду или у вези са радом Друштва, а које су у вези са обављањем поверених комуналних делатности, то се из наведеног за сада не може утврдити да ли Привредно друштво Е. Г. д. о. о. у Г., као орган власти из члана 3. став 1. тачка 4) Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, поседује или не информације које се односе на обавезе Привредног друштва М. д. о. о. Г. настале на основу Јавног уговора о поверавању обављања комуналних делатности, сакупљања, транспорта и одлагања комуналног отпада и производње и дистрибуције топлотне енергије са територије Градске општине Г., који је закључен на основу понуде број 11-5/2015 од 7. 7. 2015. године између Градске општине Г. и Привредног друштва М. д. о. о. Г., тражене поднетим захтевом, те уколико исте поседује, да ли у конкретном случају постоје разлози за ограничење или искључење права на приступ информацијама садржаним у истим, прописани Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Повереник је ценио и остале наводе првостепеног органа и жалиоца, али је нашао да, с обзиром на напред изнето, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Из наведених разлога Повереник је, поступајући по жалби на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном

поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, допунити поступак и утврдити напред наведене чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари, тако што ће пре свега на несумњив начин утврдити да ли поседује тражене информације, односно документе у којима су исте садржане. При томе ће имати у виду да са аспекта Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и остваривања права утврђеног овим законом битно је да ли орган власти располаже траженим информацијама у документима који су у његовом поседу, док је ирелевантна чињеница да ли је информације сачинио сам орган или неко други. У случају да те информације, односно документе који садрже исте, не поседује, првостепени орган ће о истом обавестити жалиоца на јасан и недвосмислен начин у складу са одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У супротном, уколико поседује наведене информације, првостепени орган ће утврдити да ли постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа тим информацијама, односно документима који исте садрже, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којима су прописани разлози искључења и ограничења слободног приступа информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражених информација од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-11-1139/2022-03 од 3. 11. 2022. године

3.9. ИНФОРМАЦИЈЕ У ВЕЗИ СА ВРШЕЊЕМ ЈАВНИХ ОВЛАШЋЕЊА КОЈИМА РАСПОЛАЖЕ УНИВЕРЗИТЕТ У ПРИВАТНОЈ СВОЈИНИ

Информације о броју студената уписаних на основне и мастер студије, у односу на које првостепени орган, Универзитет Х у приватној својини води евиденције, као и износ новчаних средстава које су студенти уплатили на име трошкова студија, као неопходан предуслов за похађање студија, и по чијем завршетку се издаје диплома као јавна исправа, јесу информације које су у вези са

вршењем јавних овлашћења Универзитета поверених Законом о високом образовању, па Универзитет Х јесте орган јавне власти у односу на предметне информације у смислу члана 3. став 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно правно лице које има јавна овлашћења у односу на информације које су у вези са тим овлашћењима, због чега је дужан да их учини доступним јавности.⁷

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у ставу I и II диспозитива овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., дана 26. 1. 2023. године путем електронске поште Универзитету Х, поднела захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од органа власти тражила да јој на адресу електронске поште ...@gmail.com достави информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Поступајући по наведеном захтеву Универзитет Х је као првостепени орган у овој управној ствари, ожалбеним решењем број 208 од 3. 2. 2023. године, исти одбио наводећи да тражене информације нису информације које су у вези са вршењем јавних овлашћења, за које постоји обавеза органа власти у смислу члана 3. став 1. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја из разлога што је Универзитет Х приватна установа са јавним овлашћењима која се тичу издавања јавних исправа.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 3. тачка 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган јавне власти у смислу овог

7 Решењем Повереника број 071-11-1099/2023-03 од 25. 5. 2023. године, између осталог, наложено је Универзитету Х да жалићи учини доступним информације за период од 2017. до 2022. године о броју уписаних студената на основне академске студије, за сваку годину у наведеном периоду појединачно; број уписаних студената на мастер студије за сваку годину у наведеном периоду појединачно; износ новчаних средстава уплаћених од стране студената који су уписали прву годину основних академских студија за сваку од наведених година појединачно; износ новчаних средстава уплаћених од стране студената који су уписали мастер студије за сваку од наведених година појединачно; те да ли су сви студенти који су уписали прву годину 2017. и 2018. године завршили основне академске студије у року.

закона правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Имајући у виду да је жалиља поднетим захтевом тражила информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље са образложењем да тражене информације нису у вези са вршењем поверених јавних овлашћења која се тичу издавања јавних исправа, из следећих разлога:

Наиме, одредбама Закона о високом образовању („Службени гласник РС“, бр. 88/17... 67/21) прописано је: да делатност високог образовања обавља, између осталог, универзитет (члан 43. став 1); да самосталну високошколску установу могу оснивати Република, правно и физичко лице, у складу са законом (члан 51. став 1); да високошколска установа може почети са радом по добијању дозволе за рад (члан 52. став 1); да дозволу за рад издаје Министарство на захтев високошколске установе (члан 52. став 2); да уредан захтев са документацијом Министарство упућује Националном акредитационом телу у року од 10 дана од дана када утврди да је захтев уредан (члан 52. став 8); да се у дозволи за рад наводе, између осталог: студијски програм, број студената, број наставника (члан 52. став 15); да високошколска установа води прописану евиденцију у папирном и електронском облику, у складу са овим законом (члан 112. став 1); да високошколска установа води, између осталог: матичну књигу студената; евиденцију о издатим дипломама и додацима диплома (члан 113. став 1); да на основу података из евиденције високошколска установа издаје јавне исправе (члан 125. став 1).

Одредбама Правилника о садржају и начину вођења евиденције коју води високошколска установа („Службени гласник РС“, број 21/06) прописано је: да високошколска установа води матичну књигу студената за: основне академске и основне струковне студије; интегрисане основне академске и дипломске академске студије; дипломске академске, специјалистичке струковне и специјалистичке академске студије; докторске студије (члан 3); да се матична књига за основне академске и основне струковне студије води на Обрасцу број 1 и да спољни табак садржи следеће податке: назив Републике Србије; назив

и седиште високошколске установе; име, односно назив оснивача високошколске установе; податак о броју дозволе за рад и датуму њеног издавања; школску годину за коју се књига води; образовно-научно односно образовно-уметничко поље; назив области у оквиру поља; назив одобреног студијског програма и колико траје; језик на коме се изводи настава на одобреном студијском програму а унутрашњи табак садржи следеће податке: списак свих студената први пут уписаних на одобрени студијски програм (презиме, име једног родитеља и име), поређаних по редном броју уписа; појединачни лист за сваког студента, који садржи: број индекса, годину уписа и серијски број; јединствени матични број грађана; презиме и име студента; датум, место, општину рођења и државу; презиме и име оба родитеља (или старатеља); назив завршене средње школе и седиште; назив образовног профила или смера; време трајања образовања; школску годину у којој је завршено средње образовање; начин финансирања по годинама студија; општи успех у средњој школи (број поена); успех на пријемном испиту или провери склоности и способности, по предметима и укупан број поена; вредновање резултата опште матуре; податке о другој високошколској установи са које кандидат прелази (назив и место установе, година првог уписа, дужина трајања студијског програма, број година студија, школска година уписа на високошколску установу, укупан број ЕСПБ бодова који су признати са друге високошколске установе и која година студијског програма се уписује); шифра и назив наставног предмета, односно програма који је студент савладао; статус савладаног предмета и број ЕСПБ бодова које носи тај предмет; укупан фонд часова наставе, вежби и сл., годину студијског програма, оцену на испиту, презиме и име наставника; укупан број остварених ЕСПБ бодова и просечну оцену; наслов завршног рада; име наставника који је руководио израдом завршног рада; оцену на завршном раду и датум одбране рада; стручни назив и скраћеницу стручног назива; број дипломе и додатка дипломе; датум издавања дипломе и додатка дипломе; табелу оцењивања; место за посебне напомене (члан 4).

Увидом у дозволу за рад издату од стране Министарства просвете, науке и технолошког развоја, по добијеном мишљењу Комисије за акредитацију и проверу квалитета број 612-00-00872/2014-04 од 14. 11. 2014. године (коју је орган власти доставио изјашњавајући се на жалбу у предмету 071-11-1333/2023-03) утврђено је да Универзитет Х са седиштем у Б., може почети са радом, ради остваривања свих нивоа интегрисаних академских студија, уз навођење студијских програма на одређеним факултетима, чије се извођење одобрава.

Увидом у Статут Универзитета Х (пречишћен текст) објављен на сајту тог Универзитета, заведен дана 1. 1. 2022. године утврђено је да Универзитет води матичну књигу студената, евиденцију о издатим

дипломама и додацима диплома и записнике о полагању испита (члан 110. став 2); да на основу података из евиденције Универзитета издаје јавне исправе (члан 111. став 1).

Према одредби члана 137. став 2. Устава Републике Србије („Службени гласник РС“, број 98/06), поједина јавна овлашћења могу се законом поверити и предузећима, установама, организацијама и појединцима. Према одредби члана 4. Закона о државној управи („Службени гласник РС“, бр. 79/05, 101/07, 95/10, 99/14, 47/18 и 30/18 – др. закон), поједини послови државне управе законом се могу поверити, између осталих, јавним предузећима, установама, јавним агенцијама и другим организацијама (имаоци јавних овлашћења).

Сходно наведеном, тражене информације, с обзиром на то да се односе на број студената уписаних на основне и на мастер студије, у односу на које првостепени орган води евиденције, као и износ новчаних средстава које су студенти уплатили на име трошкова студија, као неопходан предуслов за похађање истих, и по чијем завршетку се издаје диплома као јавна исправа, јесу информације које су у вези са вршењем јавних овлашћења која су Универзитету Х поверена Законом о високом образовању, а у смислу наведених одредби Устава Републике Србије и Закона о државној управи, те исти Универзитет јесте орган јавне власти у односу на предметне информације у смислу члана 3. став 9. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно правно лице које има јавна овлашћења у односу на информације које су у вези са тим овлашћењима.

На основу свега изложеног Повереник је, ценећи садржину и природу тражених информација, утврдио да су исте у вези са вршењем јавних овлашћења која су Универзитету Х поверена, те је поступајући по жалби у конкретном случају, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана и да жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право, уколико је првостепени орган у поседу тражених информација и докумената у којима су исте садржане, да јој се омогући приступ траженим информацијама, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона којом је предвиђена могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би њихова доступност била у супротности са Законом о заштити података о личности.

3.10. ПРИВРЕДНО ДРУШТВО СРЕМПУТ“ А. Д. РУМА ЈЕСТЕ ОРГАН ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума одржава државне путеве на територији Србије према уговорима закљученим са Јавним предузећем „Путеви Србије“, што значи да обавља комуналну делатност као делатност од општег интереса, из ког разлога привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

А. А. из Р., као тражилац информација, изјавио је преко пуномоћника адвоката Б. Б. из Б., дана 27. 6. 2022. године, жалбу Поверенику због непоступања Привредног друштва „Сремпут“ а. д. Рума по његовом захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 1. 4. 2022. године. (...)

Поступајући по жалби, Повереник је дана 4. 7. 2022. године упутио жалбу Привредном друштву „Сремпут“ а. д. Рума, ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 12. 7. 2022. године, Привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума навело је да нема статус органа власти нити је носилац јавних овлашћења у смислу члана 3. тач. 8–10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да као привредно друштво које послове обавља на основу уговора као извођач радова, а не као наручилац послова, не располаже информацијом да ли је предвиђена изградња било каквог пута на парцели број (...) КО Рума (...).

Повереник је дописом од 12. 12. 2022. године, имајући у виду да је на сајту „Сремпута“ а. д. Рума <https://www.sremput.co.rs/delatnosti-sr/izgradnja-sr> наведено да се исто бави изградњом и одржавањем путева, изградњом железница и хидротехничких објеката, а као и да му је од стране ЈП „Путеви Србије“ у Београду поверено одржавање државних путева, затражио од Друштва да достави ради увида копије уговора којим се поверавају делатности од општег интереса односно уговора којим му је од стране ЈП „Путеви Србије“ у Београду поверено одржавање државних путева.

У акту од 21. 12. 2022. године, „Сремпут“ а. д. Рума је навело да је делатност којом се бави од јавног значаја, да је она пренета уговором од стране ЈП „Путеви Србије“ и то уговором о извођењу радова редовног одржавања и заштите ауто-пута од 9. 2. 2000. године и уговором о обављању радова на одржавању и заштити магистралних и регионалних путева од 31. 3. 1992. године у делу наведеном у тим уговорима; да је самим уговорима одређено који су радови пренети на привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума, а који представљају делатност од јавног

значаја (одржавање државних путева – чишћење снега и леда – зимско одржавање као и летње одржавање – крпљење ударних рупа, кошење траве у путном појасу...) на конкретно наведеним стационажама државних путева; да на а. д. „Сремпут Рума“ није пренета надлежност у вези с планирањем путних праваца, траса, као ни пројектовање истих. Такође је навело да не располаже информацијом коју жалилац тражи. У прилогу су достављене копије наведених уговора.

Такође, на тражење Повереника, ЈП „Путеви Србије“ у Београду, актом од 21. 12. 2022. године обавестило је Повереника да „Сремпут“ а. д. Рума одржава државне путеве на територији Срема за рачун ЈП „Путеви Србије“ по уговорима и то државне путеве IB, IIA и IIB реда као и државне путеве IA реда. У прилогу је доставило, између осталог, копију уговора о извођењу радова редовног одржавања и заштите ауто-пута деонице: I Државна граница (Батровци) – Пећинци, XII Бешка (петља) – Батајница бр. 454-01-52 од 9. 2. 2000. који је закључен између Републичке дирекције за путеве и а. д. Војводинапут“, „Сремпут“ Рума, Трг ослобођења 12; Анекса бр. VIII уз уговор о извођењу радова редовног одржавања и заштите ауто-пута бр. 454-01-710 од 8. 6. 2006. године, закљученог између ЈП „Путеви Србије“ и „Сремпут“ а. д. Рума.

Увидом у информације објављене на сајту Агенције за привредне регистре утврђено је да је „Сремпут“ а. д. Рума регистровано за обављање претежне делатности изградња путева и ауто-путева.

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у ставу I диспозитива решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Р., као тражилац информација, поднео 1. 4. 2022. године Привредном друштву „Сремпут“ а. д. Рума, захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио информације о томе да ли ће на катастарској парцели бр. (...) бити изграђен пут с обзиром на то да је до његове куће немогуће доћи неким другим путем осим овим земљаним који се налази на адреси (...), поред парцеле бр. (...)

Такође је утврђено да орган власти по предметном захтеву тражиоца од 1. 4. 2022. године, није поступио у року од 15 дана од дана пријема истог, као ни до дана доношења овог решења, а што је био дужан да учини без одлагања, те да га, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести да ли поседује тражене информације и да му, уколико исте поседује, достави копије докумената који садрже потпуне и тачне информације, или да, у супротном, донесе решење о одбијању захтева, у смислу става 12. истог члана.

Имајући у виду да Сремпут“ а. д. Рума није поступио по наведеном захтеву жалиоца, за приступ информацијама од јавног значаја, од 1. 4. 2022. године, у складу са одредбама члана 16. став 1. или став 12.

Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да није оправдао разлоге непоступања по том захтеву, Повереник је у поступку по жалби, без мериторног одлучивања о наведеном захтеву, на основу члана 24. ст. 1. и 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја одлучио као у диспозитиву овог решења,⁸ наставши да је жалба основана.

Навод „Сремпута“ а. д. Рума да није орган власти није могао бити уважен. Наиме, чланом 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти, у смислу истог закона: 1) орган Републике Србије; 2) орган аутономне покрајине; 3) орган општине, града, градске општине и града Београда; 4) јавно предузеће, установа, организација и друго правно лице, које је основано прописом или одлуком органа из тач. 1) до 3) овог става; 5) привредно друштво чији је оснивач или члан Република Србија, аутономна покрајина, јединица локалне самоуправе, односно један орган или више органа власти из тач. 1) до 4) овог става са 50% или више акција или удела у збиру односно са више од половине чланова органа управљања; 6) привредно друштво чији је оснивач или члан један орган или више органа власти из тач. 1) до 5) овог става са 50% или више акција или удела у збиру; 7) правно лице чији је оснивач привредно друштво из тач. 5) или 6) овог става; 8) правно лице или предузетник који обавља делатности од општег интереса, у смислу закона којим се уређује положај јавних предузећа, у односу на информације које су у вези са обављањем тих делатности; 9) правно или физичко лице које има јавна овлашћења, у односу на информације које су у вези са вршењем тих овлашћења; 10) правно лице које је у години на коју се односе тражене информације остварило више од 50% прихода од једног или више органа власти из тач. 1) до 7) овог става, у односу на информације које су у вези са активношћу која се финансира тим приходима, изузев цркве и верске заједнице.

Законом о јавним предузећима („Службени гласник РС“, бр. 15/16, 88/19), између осталог, дефинисан је појам делатности од општег интереса којим је, у члану 2, прописано следеће: 1) делатности од општег интереса, у смислу овог закона, јесу делатности које су као такве одређене законом у области: рударства и енергетике, саобраћаја, електронских комуникација, издавања службеног гласила Републике Србије и издавања уџбеника, нуклеарних објеката, наоружања и војне опреме, коришћења, управљања, заштите, уређивања и унапређивања добара од општег интереса и добара у општој употреби (воде, путеви, шуме, пловне реке, језера, обале, бање, дивљач, заштићена подручја и др.), управљање отпадом и другим областима; (2) делатности у смислу

8 Првостепеном органу је наложено да поступи по захтеву тражиоца.

става 1. овог члана јесу и комуналне делатности, као и друге делатности одређене законом као делатности од општег интереса; (3) у оквиру обављања делатности из става 1. овог члана из области енергетике пружају се услуге од општег економског интереса.

Законом о комуналним делатностима („Службени гласник РС“, бр. 88/11, 104/16, 95/18) у члану 2. став 3. тачка 10. прописано је да је комунална делатност одржавање улица и путева, а чланом 3. став 1. тачка 10. истог закона прописано је да одржавање улица и путева у градовима и другим насељима јесте извођење радова којима се обезбеђује несметано и безбедно одвијање саобраћаја и чува и унапређује употребна вредност улица, путева, тргова, платоа и слично.

Полазећи од наведених законских одредаба, као и чињенице да привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума одржава државне путеве на територији Србије према уговорима закљученим са Јавним предузећем „Путеви Србије“, то је неспорно да обавља комуналну делатност као делатност од општег интереса, те привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума јесте орган јавне власти у смислу члана 3. тачка 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Навод органа власти из изјашњења од 21. 12. 2022. године да на „Сремпут“ а. д. Рума није пренета надлежност везана за планирање путних праваца, траса, као ни пројектовање истих, као и да не располаже траженим информацијама и да такве информације тражилац може затражити од општине Рума или од ЈП План Рума уколико су у питању општински путеви или улице, или евентуално од ЈП „Путеви Србије“ Београд ако је у питању државни пут, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово из разлога што је привредно друштво „Сремпут“ а. д. Рума неспорно орган јавне власти из члана 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те је као орган власти дужно да по сваком захтеву за приступ информацијама од јавног значаја који му је поднет, поступи, па тако и по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја од 1. 4. 2022. године, што није учинило. У том смислу, а у случају да не располаже траженим информацијама, било је дужно да о томе у складу са одредбом члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, обавести тражиоца, а не Повереника, односно да, уколико сматра да информације које тражилац захтева нису у вези с делатношћу од општег интереса коју овај орган власти обавља – да предметни захтев одбије, што такође није учинило.

Број: 071-11-2298/2022-03 од 4. 1. 2023. године

4. ДА ЛИ ЈЕ ИНФОРМАЦИЈА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

4.1. ПРИВАТНИ ИНТЕРЕС ТРАЖИОЦА ИНФОРМАЦИЈЕ НАСПРАМ ИНТЕРЕСА ЈАВНОСТИ ДА ЗНА КАО ЈАВНОГ ИНТЕРЕСА

У ситуацији када тражилац информације не наступа као репрезент јавности да зна, већ захтев подноси ради остварења личног и појединачног интереса, односно кад циљ подношења захтева није остварење права јавности да зна, онда недостаје суштински саставни елемент информације од јавног значаја, а то је оправдан интерес јавности да зна (члан 2. став 1. Закона).

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у ставу I диспозитива овог решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б. поднео Банци Поштанска штедионица АД у Б. захтев од 17. 1. 2023. године за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, позивајући се на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражио достављање „бројева предмета на основу којих ми је Повереник за информације од јавног значаја уплаћивао новац од 1. 12. 2022. године, па до 16. 1. 2023. године, датуме када је тај новац уплаћен на рачун број ... који се води код Банке Поштанска штедионица и њихове износе“. Такође је утврђено да је именовани поднео Банци Поштанска штедионица АД у Б. захтев од 25. 1. 2023. године за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, позивајући се на Закон о слободном приступу информацијама од јавног значаја, тражио достављање „бројева предмета на основу којих ми је уплаћен новац од 24. 1. 2023. године у износу од 9.000 и 35.209 динара, а на рачун број ... који се води код банке Поштанска штедионица, као и податак ко је тај новац уплатио“.

Даље је, увидом у списе предмета утврђено да је Банка Поштанска штедионица АД у Б. решењем број: С0028-2-21-2023 од 31. 1. 2023. године, након што је спојила поступање по захтевима А. А. из Б. од 17. 1. 2023. године и од 25. 1. 2023. године у један поступак, исте одбила, позивајући се на члан 2, члан 9. тачка 5. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу ожалбоног решења првостепени орган је навео да је чланом 46. Закона о банкама („Службени гласник РС“, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), прописано да се банкарском тајном сматрају подаци који су познати банци, а односе се на личне податке, финансијско стање и трансакције, као и на власништво или пословне везе клијената те или друге банке, подаци о стању и промету по индивидуалним депозитним рачунима и други подаци до којих банка дође у пословању с клијентима, као и да је чланом 74. став 1. Закона о платним услугама („Службени гласник РС“, бр. 139/14 и 44/18), прописано да се пословном тајном сматрају подаци до којих

је у току пословања дошао пружалац платних услуга, а односе се на корисника платних услуга, укључујући и податке о његовој личности, као и податке о платној трансакцији и стању и променама на платном рачуну корисника платних услуга. Даље је наведено да је битан појам информације од јавног значаја, то да се та информација може учинити доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално, а да тражени подаци не могу бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могло угрозити право на приватност и право на заштиту личних података тражиоца, при чему није испуњен ниједан од услова из члана 14. наведеног закона. Такође је, додао да интерес Банке претеже над интересом јавности да зна, с обзиром на то да би одавањем пословне и банкарске тајне, Банка била изложена ризику да против ње, у складу са Законом о заштити пословне тајне („Службени гласник РС“, бр. 104/16 и 9/20 – др. закон), буде поднета тужба за накнаду штете због повреде пословне тајне, у ком случају новчани износи на име казни које би Банка била дужна да плати на име накнаде штете и казни за привредни преступ, значајно могу да утичу на њену финансијску стабилност и представљале би тежу последицу по њене законом заштићене интересе, што би Банку изложило и репутационом ризику, односно ризику губитка поверења њених клијената. У прилог наведеном првостепени орган је додао и да би у случају информације да тај орган, различитим тражиоцима информација одобрава увид у изводе са рачуна њених клијената у поступку за приступ информацијама од јавног значаја, то би неспорно утицало на одлив клијената, на тржишно позиционирање те банке, њену могућност да испуњава доспеле обавезе због повлачења постојећих извора финансирања и немогућности прибављања нових извора финансирања, те се ради о тешким последицама по законом заштићене интересе. На крају је наведено да је, разматрајући претежнији интерес у конкретном случају, тај орган посебно имао у виду да се одбијањем захтева тражиоца информација, именовани не онемогућава да тражене информације оствари на други, правно дозвољен и прописан начин, те да, ценећи, с једне стране, поштовање законских одредаба и, с друге стране, поштовање клијента, обавештава тражиоца информација односно свог клијента и власника текућег рачуна који се води у тој банци, да расположиве податке о стању и промету и извршеним трансакцијама по текућем рачуну, може добити личним упитом на шалтеру у било којој експозитури те банке, уз презентовање своје личне карте и платне картице, као и електронским путем слањем захтева на одређену имејл адресу, наведену у том решењу, уз ближе појашњење о самом поступку и процедури за исто.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 9. став 1. тачка 5. овог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над правом јавности да зна.

Чланом 14. став 1. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: ако је лице то пристало (1); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције (2); ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације (3). Ставом 2. истог члана Закона прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду да је захтевима од 17. 1. 2023. године и од 25. 1. 2023. године жалилац тражио одређене информације у вези са уплатама извршеним на његов број текућег рачуна који неспорно има код првостепеног органа, као органа чија је примарна улога, између осталог, обављање платног промета и пружање банкарских услуга (динарска и девизна штедња, текући и девизни рачуни, платне картице домаћих и највећих светских брендова, девизни трансфери), односно податке о износима по одређеним уплатама, датуме уплата, ко је извршио уплату, као и бројеве предмета по основу којих му је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности, у одређеним временским периодима, извршио уплате на његов број текућег рачуна,

ближе наведеног у предметним захтевима, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем, одбио захтеве жалиоца, позивајући се на члан 2, члан 9. тачка 5. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које разлоге дате у образложењу ожалбеног решења у потпуности прихвата и Повереник као правилне и основане.

Наиме, и према ставу Повереника у конкретном случају у списима предмета нема доказа да су испуњени услови за примену изузетака од права на приватност из члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, да би се информације о уплатама на рачун жалиоца учиниле доступним целокупној јавности. У списима предмета нема доказа да је жалилац дао сагласност да се подаци о уплатама на његов рачун учине доступним свеопштој јавности. Ово из разлога што у ситуацији када се информације учине доступним једном тражиоцу, морају се учинити доступним и сваком наредном тражиоцу, односно целокупној јавности. Из наведеног разлога није испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 1. Закона за примену изузетка од права на приватност. Осим тога, у списима предмета нема ни доказа да се у конкретном случају ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција, нити да је реч о лицу запосленом у органу јавне власти, да би био испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона, нити има доказа о испуњености услова из члана 14. став 1. тачка 3. Закона да је жалилац својим понашањем дао повода да се информације о њему учине доступним свеукупној јавности.

Осим тога, да би се одређене информације учиниле доступним општој јавности мора да постоји оправдан интерес јавности да их зна (члана 2. став 1. Закона). Интерес јавности да зна представља један од јавних интереса који постоји у нашем јавном поретку, па као и било који други јавни интерес претпоставља да то што је у јавном интересу је од интереса за неку већу групу људи, за ширу друштвену заједницу, односно да су такве информације од значаја за већу групу људи (нпр. станари неке стамбене зграде, грађани у одређеном насељеном месту, запослени у неком предузећу, становници једног града, сви грађани једне земље и сл.). То даље значи да интерес јавности да зна претпоставља да јавност као таква, нека шира друштвена заједница или већи број људи, има интерес да одређене информације буду јавно доступне односно објављене. У ситуацији када неко лице поднесе захтев за приступ информацијама од јавног значаја оно постаје репрезент јавности, што подразумева да оно одређене информације потражује због тога што за таквим информацијама постоји интерес неке веће групе људи. Иако није спорно да тражилац не мора навести разлоге за захтев (члан 15.

став 4. Закона), што значи да не мора да доказује било какав правни интерес за приступ траженим информацијама, ипак из духа закона и његове сврхе произилази да се информације морају потраживати ради заштите интереса јавности да зна и остварења слободног демократског поретка и отвореног друштва (члан 1. став 1. Закона). То конкретно значи да се информације потражују ради остварења интереса јавности да зна, а не ради остварења личног и појединачног интереса.

Поред тога, треба имати у виду да је сврха остваривања права на слободан приступ информацијама од јавног значаја та да јавност, кроз институте и правне механизме прописане Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја (информатор о раду, захтев за приступ информацијама, жалба Поверенику, годишњи извештај о раду органа и сл.), има могућност да контролише законитост рада органа јавне власти, како и на који начин врше своја овлашћења и надлежности, како располажу јавним средствима и сл.

У конкретном случају жалилац је потраживао информације које се односе на уплате које су извршене на његов текући рачун и то бројеве предмета на основу којих му је Повереник за информације од јавног значаја уплаћивао новац од 1. 12. 2022. године, па до 16. 1. 2023. године, датуме када је тај новац уплаћен на рачун број ... који се води код банке Поштанска штедионица и њихове износе (захтев од 17. 1. 2023.), као и бројеве предмета на основу којих му је уплаћен новац од 24. 1. 2023. године у износу од 9.000 и 35.209 динара, а на рачун број ... који се води код банке Поштанска штедионица, као и податак ко је тај новац уплатио.

Из овако формулисане садржине поднетих захтева за приступ информацијама од јавног значаја се може закључити да жалиочев циљ подношења таквих захтева није био контрола законитости и правилности рада било ког органа јавне власти, нити су захтеви поднети ради заштите интереса јавности да зна и остварења слободног демократског поретка и отвореног друштва, већ ради прибављања тражених података у личне сврхе, ради остваривања појединачног интереса, односно ради личне евиденције остварених прихода, односно уплаћених новчаних средства на текући рачун жалиоца. Ово посебно из разлога што је увидом у Информациони систем Повереника утврђено да је жалилац у овој управној ствари, А. А., у периоду од 1. 1. 2017. до 13. 4. 2023. године, поднео Поверенику укупно 374 жалбе против различитих органа јавне власти, да је у истом периоду, само према евиденцији којом располаже Повереник поднео 22 тужбе Управном суду, те да му је у периоду од 14. 10. 2022. год. до 23. 3. 2023. на име трошкова заступања у управном спору од стране адвоката из буџета Повереника, исплаћен укупан износ од 114.620,00 динара, из чега се може закључити да су захтеви за приступ поднети ради личне евиденције жалиоца по којим предметима је

Повереник уплатио трошкове заступања на име изгубљених управних спорова, а не ради остварења интереса јавности да зна. У ситуацији када тражилац информације не наступа као репрезент јавности да зна, већ захтев подноси ради остварења личног и појединачног интереса, односно кад циљ подношења захтева није остварење права јавности да зна, онда недостаје суштински саставни елемент информације од јавног значаја, а то је оправдан интерес јавности да зна (члан 2. став 1. Закона). У ситуацији када обелодањивање информације није у интересу јавности да зна, онда нема ни јавног интереса (који подразумева опште добро веће групе људи) да такве информације буду објављене.

На основу наведеног, Повереник налази да у конкретном случају, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва у поступку по предметној жалби, не постоји интерес јавности да зна информације тражене захтевима жалиоца од 17. 1. 2023. и 25. 1. 2023., па је на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члана 167. став 3. Закона о општем управном поступку, из ког произилази да другостепени орган одлучује о жалби на основу чињеничног стања које је утврдио и првостепени и другостепени орган и члана 170. став 1. тачка 1. Закона о општем управном поступку, одлучено као у диспозитиву овог решења.

Приликом доношења одлуке Повереник је имао у виду навод жалиоца да је Банка Поштанска штедионица погрешно разумела одредбе Закона о банкама и Закона о платним услугама када је под пословну тајну подвела податке који немају ниједан лични податак, већ се траже само бројеви предмета, податке о уплатиоцу и датуме уплате, али је нашао да то није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари. Ово из разлога што у конкретном случају, чак и да постоји оправдан интерес јавности да зна тражене информације, не би било могуће применити одредбу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, из разлога што би се укрштањем података наведеним у предметним захтевима (име и презиме жалиоца, његови контакт подаци и број текућег рачуна) и података из одговора органа јавне власти по таквим захтевима, који би садржао тражене информације, несумњиво могло утврдити о ком лицу је реч у конкретном случају односно на које лице се односе тражене информације.

Одлуком донетом у овој управној ствари не дира се у право жалиоца да тражене информације прибави по неком другом правном основу (нпр. по Закону о заштити података о личности, по прописима који уређују заштиту корисника финансијских услуга и сл.), уколико су за то испуњени законом прописани услови, али не као информације од јавног значаја.

5. ТРОШКОВИ ПОСТУПКА

5.1. РЕДОВНИ ТРОШКОВИ ПОСТУПКА КОЈЕ СНОСИ ПРВОСТЕПЕНИ ОРГАН

Повереник је одбио захтев првостепеног органа за накнаду трошкова поступка и то за састав одговора на жалбу преко пуномоћника из реда адвоката, као неоснован, из разлога што је реч о редовном трошку поступка који сноси орган у складу са одредбом члана 85. став 1. Закона о општем управном поступку.

Из образложења:

У погледу трошкова које је орган власти истакао у одговору на жалбу, за састав наведеног одговора преко пуномоћника, у износу од 33.000,00 динара, Повереник указује на то да је одредбама члана 85. став 1. Закона о општем управном поступку прописано да редовне трошкове поступка сноси орган, те да достављање Поверенику изјашњења на жалбу, у смислу члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, представља редован трошак органа власти у управном поступку, односно, у конкретном случају, поступку остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја. Осим тога, одредбама члана 38. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да руководилац органа власти може да одреди једног или више запослених за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, те самим тим није ни нужно да се у поступку по жалби ангажује пуномоћник за састављање одговора на поднету жалбу, имајући у виду да наведено спада у редован круг послова лица овлашћених за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја, те је на основу члана 87. став 2. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у ставу III диспозитива овог решења. Овим се не доводи у питање могућност органа власти да ангажује пуномоћника, али не о трошку странке о чијим правима на приступ информацијама од јавног значаја треба да одлучује.

Број: 071-11-1711/2023-03 од 26. 6. 2023. године

6. ТАЈНИ ПОДАЦИ

6.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПОСТУПЦИМА ИЗРУЧЕЊА ОКРИВЉЕНОГ ИЛИ ОСУЂЕНОГ ЛИЦА СТРАНОЈ ДРЖАВИ

Постоји оправдан интерес јавности да зна да ли органи јавне власти Републике Србије који су надлежни односно који учествују у поступцима пружања међународне правне помоћи и то у поступцима изручења окривљеног или осуђеног лица страном држави, поступају у складу са законима којима су такви поступци регулисани, у оквиру својих овлашћења и уз поштовање не само потписаних међународних споразума, већ и уз поштовање и заштиту основних људских права гарантованих Европском конвенцијом о људским правима и Уставом Републике Србије, па и у конкретним предметима (утврђивање испуњености претпоставки за изручење узимајући у обзир и наводе окривљених или осуђених лица, примена одредаба закона у конкретној правној ситуацији, ставови и мишљења изнети поводом одређених правних питања и др.).

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео Вишем суду у Б. захтев од 12. 8. 2022. године, за приступ информацијама од јавног значаја, примљен у том Суду 17. 8. 2022. године, којим је тражио да му се за предмете КРЕ 9/17, КРЕ 27/17, КРЕ 14/17, КРЕ 7/17, КРЕ По1 8/17, КРЕ По1 14/17, КРЕ 12/18, КРЕ 3/18, КРЕ 6/18, КРЕ 2/18, КРЕ 5/19, КРЕ 13/19, КРЕ 14/19, КРЕ 25/19, КРЕ По1 2/19, КРЕ По1 9/19, КРЕ 11/20, КРЕ 18/20, КРЕ 4/20, КРЕ По1 22/20, КРЕ По1 127/20, КРЕ По2 4/17, КРЕ 28/21, КРЕ 25/21, КРЕ 5/21 и КРЕ По1 21/21, доставе:

1. анонимизоване копије свих одлука Вишег суда у Б. о испуњености услова за изручење окривљеног страном држави;
2. анонимизоване копије свих жалби изјављених против одлука Вишег суда у Б. о испуњености услова за изручивање окривљеног страном држави;
3. анонимизоване копије свих одлука Апелационог суда у Б. којима је одлучивано о жалбама из тачке 2. захтева и
4. анонимизоване копије свих других дописа окривљених и/или њихових бранилаца у наведеним предметима.

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је првостепени орган решењем Су II 17а бр. 169/22 од 5. 9. 2022. године одбио поднети захтев, позивајући се притом на члан 9. тачка 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члан 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члан 27. Закона о организацији

и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, наводећи у образложењу: да је одлучујући о поднетом захтеву, а све имајући у виду одговор Вишег суда у Б. Су II 17а бр. 103/22, који је упућен тражиоцу по његовом захтеву од 11. 5. 2022. године, овлашћено лице за поступање по захтевима за слободан приступ информацијама од јавног значаја нашло да треба донети одлуку као у изреци решења; да се захтевом за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 11. 5. 2022. године тражилац обратио првостепеном органу идентичним захтевом тражећи да се доставе најпре статистички подаци о броју покренутих поступака екстрадиције од 1. 1. 2017. до 31. 12. 2021. године, колико је тих поступака правноснажно окончано до дана пријема захтева и који су бројеви предмета, као и бројеви предмета нерешених поступака, а потом за правноснажно окончане поступке да се достави анонимизована копија докумената, између осталих, и копија решења којима су испуњене претпоставке за изручење и којима се одбија захтев за изручење, потом копије жалби и одлуке другостепених органа; да је поновним обраћањем од 17. 8. 2022. године жалилац поновио захтев у том делу и додатно затражио копију дописа окривљених и њихових бранилаца у наведеним побројаним предметима; да је беспредметно одлучивати о идентичном захтеву од 17. 8. 2022. године, имајући у виду чињеницу да је у одговору на захтев од 11. 5. 2022. године првостепени орган указао жалиоцу на то „да није достављао тражена документа најпре из разлога што су иста већ цитирана у коначним, достављеним решењима министарства правде, као и одбрана лица чије се изручење тражило, а посебно имајући у виду правила о тајности екстрадиционог поступка према одредби члана 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, уз напомену да је суд у свему поступао у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и у том смислу издвојио информације које могу бити доступне општој јавности“; да кореспонденција између окривљених и бранилаца, као и кореспонденција са судом није информација која подлеже информацији од јавног значаја; да тражилац тражи достављање целокупног списка из поступка за који важи законско правило прописано одредбом члана 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним санкцијама, а то је начело тајности података поступка изручења и доступност података само одређеном кругу лица; да је приликом слања првог одговора на захтев тражиоца применио „троделни тест“ и доставио документ којим се може задовољити интерес јавности да зна, те да је стога на основу цитираних одредаба, у вези са одредбом члана 16. став 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја донета одлука као у изреци решења.

Такође је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по жалби коју је жалилац изјавио против наведеног решења првостепеног

органа, Повереник решењем број: 071-11-8673/2022-03 од 24. 11. 2022. године поништио то решење и предмет вратио на поновно поступање, указујући притом првостепеном органу на то да је потребно да у поновном поступку, имајући у виду чињеницу да је предметним захтевом жалилац тражио достављање информација, односно докумената у којима су исте садржане у анонимизованом облику, утврди да ли постоје сви услови да се искључи или ограничи слободан приступ траженим информацијама, односно документима у којима су оне садржане, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и ако постоје, да ли у погледу свих информација садржаних у тим документима или само неким од њих и којим, односно да на несумњив начин утврди да ли би и које конкретне тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама, могле реално наступити уколико би се тражене информације или неке од њих учиниле доступним јавности, имајући при томе у виду да постоји оправдан интерес јавности да зна да ли органи јавне власти Републике Србије који су надлежни односно који учествују у поступцима пружања међународне правне помоћи и то у поступцима изручења окривљеног или осуђеног лица страној држави, поступају у складу са законима којима су такви поступци регулисани, у оквиру својих овлашћења и уз поштовање не само потписаних међународних споразума, већ и уз поштовање и заштиту основних људских права гарантованих Европском конвенцијом о људским правима и Уставом Републике Србије. Првостепеном органу је такође указано на то: да евентуална околност да је жалилац захтевом за приступ информацијама од јавног значаја од 17. 8. 2022. године, поновио његов захтев од 11. 5. 2022. године у делу, по ком захтеву је првостепени орган доставио жалиоцу одговор Су II бр. 17а 103/2022 од 23. 6. 2022. године, како је то наведено у образложењу поменутог решења, није сама по себи разлог због којег би првостепени орган, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информација од јавног значаја, могао жалиоцу ускратити приступ информацијама траженим предметним захтевом, или неким од њих; да је првостепени орган дужан да по сваком захтеву за приступ информацијама поступи у складу са одредбама члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, па чак и по поновљеном захтеву, којим се траже информације које су раније већ тражене, или део њих; као и да се не може прихватити став првостепеног органа да кореспонденција између окривљених и бранилаца, као и кореспонденција са судом „није информација која подлеже информацији од јавног значаја“, имајући у виду да одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја поменуте информације, као такве, нису искључене од слободног приступа.

Одлучујући у поновном поступку по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем исти поново одбио, позивајући се притом на члан 8. став 1. и члан 9. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члан 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члан 27. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, при чему је у образложењу тог решења поновио наводе из свог решења Су II 17а бр. 169/22 од 5. 9. 2022. године, који су већ цењени од стране Повереника, и додао: да је применио „троделни тест“ у смислу члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је нашао да је у конкретном случају интерес међународних односа и поступака који у себи садрже међународни елемент интерес који се супротставља жалиоцу, тј. јавности да зна; да би се чињењем доступним тражених информација учинила повреда првог интереса који је дат у Закону о међународној правној помоћи у кривичним стварима, а то је да је јавност искључена у екстрадиционим поступцима, те самим тим кореспонденција између странака и странака са судом не представља информацију за коју јавност има оправдан интерес да зна, а обавеза тајности поступка, односно поступка из ког је јавност искључена, претеже над интересом јавности да зна; да све то обједињује трећи услов а то је да је таква одлука неопходна у демократском друштву које је упознато са одлуком која је донета у екстрадиционом поступку за који је жалилац испољио интересовање и у којој одлуци је цитирана и жалба странака, уколико је она и изјављена; као и да у конкретном случају жалилац злоупотребљава своје право тражећи доставу жалбе која је већ инкорпорирана у коначној одлуци која му је дата, те да је јавност упозната са начином на који је поступак окончан.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна, док је чланом 4. истог закона прописано да се сматра да оправдани интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона, постоји увек када се ради о информацијама којима располаже орган власти које се односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва и животне средине, а ако се ради о другим информацијама којима располаже орган власти, сматра се да оправдани интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона постоји, осим ако орган власти не докаже супротно.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација

од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. тачка 3. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме озбиљно угрозио одбрану земље, националну или јавну безбедност, међународне односе или прекршио правила међународног арбитражног права.

Чланом 9. тачка 5. наведеног закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над правом јавности да зна.

Чланом 12. наведеног закона прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу којима орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће тражиоцу омогућити приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна, у складу са законом.

Имајући у виду садржину предметног захтева, при чињеници да је жалилац тражио информације, односно копије поменутих докумената у анонимизованом облику, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев, позивајући се на члан 8. став 1. и члан 9. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, члан 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члан 27. Закона о организацији и надлежности државних органа у сузбијању организованог криминала, тероризма и корупције, наводећи да би се чињењем доступних тражених

информација повредио интерес међународних односа и поступака који у себи садрже међународни елемент, односно тајност података.

Наиме, могућност ускраћивања приступа траженим информацијама, у складу с чланом 9. тач. 3. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, условљена је обавезом првостепеног органа, конкретно Вишег суда у Б., да докаже да је у конкретном случају то оправдано учинити да би се заштитио претежнији интерес. Поред формалног услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тач. 3. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Закон захтева и испуњење другог, материјалног услова, тј. да се ради о таквим информацијама или документима због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

У конкретном случају првостепени орган наводи да је применио „троделни тест“, али је практично само навео да су интересу јавности да зна супротстављени интерес међународних односа и поступака који у себи садрже међународни елемент (члан 9. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), као и интерес тајности података (члан 9. тачка 5. поменутог закона) и закључио да је таква одлука неопходна у демократском друштву. Међутим, првостепени орган ни у поновном поступку није пружио доказ о оправданости искључења, у конкретном случају, приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација јавности, па и жалиоцу, могле наступити и које би то тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама реално наступиле достављањем истих, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса, а Повереник не налази да су тражене информације таквог карактера да би морале бити искључене слободног приступа на основу члана 9. тач. 3. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. То што је првостепени орган навео да се у конкретном случају ради о информацијама које према члану 9. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Службени гласник РС“, број 20/09) представљају тајне податке, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона, првостепени орган докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна. С тим у вези, не може се прихватити закључак првостепеног органа да у овој управној ствари нема места примени одредбе члана 12. Закона о слободном

приступу информацијама од јавног значаја, односно првостепени орган је по поднетом захтеву, имајући у виду чињеницу да је жалилац тражио информације, односно копије поменутих докумената у анонимизованом облику, могао поступити у складу са наведеном одредбом и делове тражених докумената које не треба учинити доступним због заштите права на приватност, односно података о личности лица на која се тражене информације односе, као и ради заштите међународних односа, заштитити и учинити недоступним, а како је то наложено ставом II диспозитива овог решења.

Са друге стране, постоји оправдан интерес јавности да зна да ли органи јавне власти Републике Србије који су надлежни односно који учествују у поступцима пружања међународне правне помоћи и то у поступцима изручења окривљеног или осуђеног лица страној држави, поступају у складу са законима којима су такви поступци регулисани, у оквиру својих овлашћења и уз поштовање не само потписаних међународних споразума, већ и уз поштовање и заштиту основних људских права гарантованих Европском конвенцијом о људским правима и Уставом Републике Србије, па и у конкретним предметима (утврђивање испуњености претпоставки за изручење узимајући у обзир и наводе окривљених или осуђених лица, примена одредаба закона у конкретnoj правној ситуацији, ставови и мишљења изнети поводом одређених правних питања и др.). Овај интерес је додатно појачан чињеницом да је у вези са одређеним поступцима пружања међународне правне помоћи који су се пред надлежним органима Републике Србије водили за изручење окривљених или осуђених лица страним државама, јавност већ обавештавана кроз текстове одређених медија (Радио Слободна Европа и сл.), у којима је пренета забринутост Комитета Уједињених нација против тортуре и Европског суда за људска права због непоштовања одлука тог суда односно донетих привремених мера о одлагању изручења, екстрадицији пре окончања поступка пред тим судом (нпр. случај изручења турског држављанина, функционера Партије слободе Курдистана, Турској, децембра 2017. године; случај изручења држављанина Бахреина тој земљи, фебруара 2022. године).

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, па је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ст. I и II диспозитива

овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалилац, у складу са цитираном одредбом члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се наведене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе, односно интерес међународних односа.

Број: 071-11-2/2023-03 од 2. 3. 2023. године

6.2. ОБРАЗЛОЖЕЊЕ РЕШЕЊА КОЈИМ СЕ ОДБИЈА ПРИСТУП ТАЈНИМ ПОДАЦИМА

Првостепени орган у образложењу решења није у складу са одредбом члана 16. став 13. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја навео разлоге за одређивање тајности тражених докумената и разлоге због којих подаци треба да се чувају као тајни, односно разлоге због којих су подаци одређени као поверљиви, нити је пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиоцу, могле наступити и које тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса, због чега је решење првостепеног органа морало бити поништено и враћено на поновни поступак.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога.

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља поднела Републичком геодетском заводу, захтев од 25. 2. 2022. године, који је прецизиран поднеском од 14. 3. 2022. године, којим је тражила да јој се достави следећа документација: „Уговор СО Пожега 13 бр. 361-17/78 од 29. 3. 1979. год. (није наведено ко је друга уговорна страна); Решење Окружног привредног суда у Ужицу Л.1/83 од 29. 3. 1985. год.; Уверење Општинске управе Пожега 03 број 351-136/2011 од 6. 6. 2011. год. за

утврђивање правног статуса објеката постојећих на кат. парцелама 358/1, 358/7 и 358/8 КО Пожега; Пресуду Врховног суда Србије У. 5647/06 од 24. 10. 2007. год.; Записник Комисије за излагање података на јавни увид 951-1186/2011 од 1. 6. 2011. и допуну истог од 6. 6. 2011.“

Даље је увидом у списе предмета утврђено да је поступајући по предметном захтеву, првостепени орган ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се, између осталог, на члан 9. став 1. тачка 5). Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу се поред наведених, позвао и на одредбе члана 8. ст. 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 2. став 1. тачка 1) Закона о заштити пословне тајне, и навео да се тражене информације у предметном захтеву односе на привредно друштво „Р. М.“ П. д. о. о. из П., и да су поверљиве природе, будући да исте садрже податке о имовини и вредности те имовине која припада наведеном привредном друштву, као и да се у конкретном случају „због свих изнетих чињеница и наведених законских одредаба не може применити одредба члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којом је прописано да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу којима орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће тражиоцу омогућити приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна, у складу са законом.“

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. ставом 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог

на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. став 1. тачка 5. овог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну, или податак добијен у поступку заступања за чије објављивање заступани није дао одобрење, у складу са законом којим се уређује рад правобранилаштва, а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над правом јавности да зна.

Такође, чланом 16. став 13. овог закона прописано је да ако се захтев односи на информацију која представља тајни податак чију тајност је одредио орган власти који одлучује о захтеву, или информација представља пословну или професионалну тајну, у образложењу решења из става 12. овог члана наводе се и разлози за одређивање тајности и разлози због којих податак и даље треба да се чува као тајни, односно разлози због којих је податак одређен као пословна или професионална тајна.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења и одбио поднети захтев, наводећи да тражена документација представља поверљиве податке, при чему се позвао и на одредбе Закона о заштити пословне тајне, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари.

Наиме, да би првостепени орган (на коме је терет доказивања у смислу члана 24. став 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја), ускратио приступ траженим информацијама на основу члана 9. став 1. тачка 5. истог закона, поред једног од услова из овог члана, (односно да се ради о информацији или документу за који је прописом или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајни податак или представља пословну или професионалну тајну), неопходно је испуњење и другог услова – да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији. Првостепени орган, у конкретном случају, у образложењу решења није у складу са цитираном одредбом члана 16. став 13. Закона навео разлоге за одређивање тајности тражених докумената и разлоге због којих подаци треба

да се чувају као тајни, односно разлоге због којих су подаци одређени као поверљиви, нити је пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би достављањем тражених информација жалиоцу, могле наступити и које тешке правне и друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама, односно није доказао да постоји узрочно-последична веза између потенцијалног објављивања информација и нарушавања јавног интереса. То што је првостепени орган навео да тражени подаци представљају поверљиве податке, није само по себи довољан услов да би се, у смислу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја искључио приступ траженим информацијама, већ је потребно да, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, докаже да је то неопходно у демократском друштву ради заштите неког од претежнијих интереса над интересом јавности да зна, а што није учинио.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари. Пре свега ће утврдити да ли постоје услови за искључење или ограничење слободног приступа траженим информацијама које поседује у складу са цитираним одредбама члана 8, члана 9. став 1. тачка 5). Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће посебно имати у виду цитирану одредбу члана 16. став 13. закона. Такође ће имати у виду да је, поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаног наведеном одредбом закона, потребно утврдити и да би тај интерес приступом информацији био озбиљно повређен, односно да је тај заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији, те пружити ваљан доказ да ли би и које тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом јавности да зна, наступиле омогућавањем жалиоца приступа информацијама траженим предметним захтевом.

Првостепени орган ће затим, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари односно поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из наведених разлога Повереник је, поступајући по жалби на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

7. УТИЦАЈ НА ПРАВНО УРЕЂЕНИ ПОСТУПАК

7.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЕКСПЛОЗИЈИ У ФАБРИЦИ ОРУЖЈА

У ситуацији када постоји изразито појачан интерес јавности да буде упозната са околностима експлозија које су се догодиле у простору компаније „С.“ тачно одређеног дана, јер су повређени радници у фабрици, првостепени орган је био дужан да брижљиво оцени све околности и чињенице који су од утицаја на доношење одлуке о томе који законом заштићени интерес је претежнији у овом случају. Из тих разлога, сама чињеница да се ради о предистражном поступку није довољан разлог да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу одредбе члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ је првостепени орган обавезан да на несумњив начин докаже да би приступ траженим информацијама озбиљно омео даље вођење тог поступка, из разлога што је поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходно испуњење и другог услова из члана 8. став 1. истог закона, односно неопходно је утврдити да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, тј. да се ради о информацији или документу због чијег би достављања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацији.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 30. 6. 2022. године поднела Основном јавном тужилаштву у Ч. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила достављање стручног налаза и мишљења Националног центра за криминалистичку форензику од 17. 5. 2022. године, предато на писарницу Основног јавног тужилаштва у Ч. 19. 5. 2022. године, у вези са експлозијама у компанији „С.“

Даље је, увидом у списе предмета, утврђено да је првостепени орган ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиље, позивајући се на одредбе члана 2. став 1, члана 5. и члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја наводећи, између осталог, у образложењу решења: да се, поводом експлозија које су се догодиле у простору компаније „С.“ дана 4. и 19. 6. 2021. године, пред Основним јавним тужилаштвом у Ч. води предистражни поступак ради утврђивања свих околности критичних догађаја, у циљу чега је

предузето предметно вештачење; да би се, у овом тренутку, омогућавањем приступа траженим информацијама односно чињењем доступним јавности садржине налаза и мишљења Националног центра за криминалистичку форензику од 17. 5. 2022. године, у знатној мери угрозило, омело и отежало вођење предистражног поступка, па и евентуалног кривичног поступка, да би се на тај начин дошло у ситуацију да само један доказ (налаз и мишљење) буде предмет оцене и анализе, па и коментарисања лаичке јавности, а у ситуацији у којој би он од стране надлежног органа имао бити цењен и анализиран како као појединачни доказ, тако и скупа са другим доказима који се прикупљају, додајући да је неспоран оправдан интерес јавности „да зна“, али да исти никако, до окончања одређених радњи, не може и не сме бити изнад општег интереса утврђивања свих неспорних околности критичних догађаја, ради доношења законите и правилне одлуке.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. ставом 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. истог закона прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује или му је доступна одређена информација од јавног значаја, као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. став 1. тачка 2. овог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење предистражног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, вођење поступака у смислу закона којим је уређена заштита

конкуренције, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење, до окончања поступка.

Имајући у садржину поднетог захтева, наводе жалбе и одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље позивајући се на члан 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Наиме, првостепени орган је у ожалбеном решењу само навео да би се, у овом тренутку, омогућавањем приступа траженим информацијама односно чињењем доступним јавности садржине налаза и мишљења Националног центра за криминалистичку форензику од 17. 5. 2022. године, у знатној мери угрозило, омело и отежало вођење предистражног поступка, па и евентуалног кривичног поступка, као и да неспорно оправдан интерес јавности „да зна“ до окончања одређених радњи, не може и не сме бити изнад општег интереса утврђивања свих неспорних околности критичних догађаја, ради доношења законите и правилне одлуке. На основу тако уопштених навода првостепеног органа и неодређивања конкретних радњи које је потребно окончати и које би давањем тражених информација могле бити угрожене, а у одсуству осталих разлога за ускраћивање приступа траженим информацијама, за сада се са сигурношћу не може утврдити да ли постоје услови за искључење слободног приступа траженим информацијама у складу са цитираном одредбом члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Првостепени орган је, у конкретном случају у коме постоји појачан интерес јавности да буде упозната са околностима експлозија које су се догодиле у простору компаније „С.“ 4. и 19. 6. 2021. године и о којим догађајима су извештавали бројни медији, био дужан да брижљиво оцени све околности и чињенице који су од утицаја на доношење одлуке о томе који законом заштићени интерес је претежнији у овом случају. Из тих разлога, сама чињеница да се ради о предистражном поступку није довољан разлог да би првостепени орган, у конкретном случају, ускратио приступ траженим информацијама на основу одредбе члана 9. став 1. тачка 2. наведеног закона, већ је првостепени орган обавезан да на несумњив начин докаже да би приступ траженим информацијама озбиљно омео даље вођење тог поступка, из разлога што је поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, неопходно испуњење и другог услова из члана 8. став 1. истог закона, односно неопходно је утврдити да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, тј. да се ради о информацији или документу због чијег би достављања могле наступити тешке правне

или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацији.

Наиме, приликом поступања по захтевима за приступ информацијама поводом оваквих догађаја, када је интерес јавности да зна појачан, органи јавне власти морају да пруже јаке и чврсте доказе у прилог тврдњама да би приступом траженим информацијама неки од законом заштићених интереса био у тој мери озбиљно и тешко повређен, да се чак ни интерес јавности да зна информације о узроцима догађаја у којима су повређени радници, због којих је одређени број становника Ч. био евакуисан и у којима је причињена материјална штета, не може сматрати претежнијим и важнијим интересом, што првостепени орган, у конкретном случају, није учинио.

Имајући у виду изнето, на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одлучено је као у диспозитиву овог решења, односно поништено је ожалбено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће утврдити напред наведене чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Најпре ће утврдити да ли постоје услови да се искључи или ограничи слободан приступ информацијама садржаним у траженим документима, у складу са одредбама члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбом члана 9. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и ако постоје, да ли у погледу свих тражених информација или само неких од њих, односно на несумњив начин утврдити да ли би у конкретном случају и које тешке правне и друге последице реално могле наступити уколико би се тражене информације учиниле доступним јавности. Првостепени орган ће затим, на основу правилно утврђеног чињеничног стања поново одлучити о захтеву жалиље у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду и одредбу члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Број: 071-11-2673/2022-03 од 19. 1. 2023. године

7.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЛЕКАРИМА КОЈИ ЈАВНО ИЗНОСЕ СТАВОВЕ О ЈАВНОМ ЗДРАВЉУ И ЛЕЧЕЊУ

Приликом спровођења теста јавног интереса првостепени орган је био дужан да посебно цени околност да се тражене информације

односе на лекаре, који се често појављују у медијима и износе ставове о јавном здрављу и лечењу, а што значајно утиче на грађане и њихове одлуке у вези са сопственим здрављем и понашањем, па је реч о аргументу који у значајној мери указује на то да интерес јавности да зна тражене информације може да претеже у односу на заштиту интереса прописаних члану 9. тач. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из образложења:

А. А., адвокат из Б., поднео је 22. 10. 2020. године Лекарској комори Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио достављање информација о томе да ли се води неки поступак који може утицати на статус и сл. др Б. Б. и др В. В. (пред судом части, дисциплинским органима и сл.) и уколико се води, да му се доставе списи поступка у дигиталној форми (имејл, PDF, CD, USB) или у фотокопији.

Поступајући по наведеном захтеву Лекарска комора Србије у Београду је актом бр. 1727 од 27. 10. 2020. године, одбила наведени захтев позивајући се на одредбе члана 9. тач. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да према члану 3. Правилника о пословној тајни Лекарске коморе Србије, односно општем акту Коморе који доноси Скупштина ЛКС, као највиши орган Коморе, између осталог, пословну тајну представљају и подаци и информације о поступку пред Судовима части, осим података објављених у одлукама, те да посебно имајући у виду чињеницу да су тражени подаци доступни само одређеном кругу људи, односно судијама члановима већа надлежног Суда части који спроводе предметни поступак и који су означени актима Коморе као пословна тајна, није у могућности да поступи по захтеву тражиоца, јер би достављање тражених података могло проузроковати знатну штету односно битно угрозити интересе Коморе и њених чланова, као и довести до повреда одредаба општег акта Коморе који овакве податке означава као пословну тајну.

Поступајући по жалби од 3. 11. 2020. године, коју је А. А., адвокат из Б., изјавио против наведеног акта Лекарске коморе Србије, Повереник је донео решење број: 071-01-3427/2020-03 од 3. 12. 2020. године, којим је поништио одлуку Лекарске коморе Србије садржану у акту број: 1727 од 27. 10. 2020. године и предмет вратио на поновни поступак, са налогом да најпре утврди у којој фази се налазе поступци против наведених лица, да ли су окончани, а након тога да ли постоје услови за искључење односно ограничење слободног приступа свим или само неким од тражених информација и којим, у складу са одредбама члана 8. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од

јавног значаја, имајући при томе у виду да је, поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних наведеним чланом 9. тачка 2. Закона, потребно утврдити и да би тај интерес приступом наведеним списима био озбиљно повређен, односно да је тај заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији и пружи ваљан доказ о томе да ли би и како омогућавање приступа тим списима могло угрозити вођење поменутог поступка; да утврди да ли су и којим актом у законом утврђеној процедури сви тражени подаци степеновани ознаком тајности, а затим, уколико јесу, да ли би и које конкретне тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама, могле реално наступити омогућавањем приступа истима, при чему ће имати у виду и могућност примене члана 12. Закона у конкретном случају, те да такође узме у обзир да се конкретном случају ради о лицима и догађају од интереса за јавност, па да размотри и могућност примене члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и затим да, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донесе нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучи о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Поступајући у поновном поступку по предметном захтеву, првостепени орган је у акту број: 2073 од 24. 12. 2020. године навео да су надлежном Суду части Лекарске коморе Србије поднете пријаве против др Б. Б. и др В. В., да је тренутно у току поступање по предметним пријавама, да би достављање списка предмета који су у току довело до притисака на рад и поступање чланова већа у наведеним предметима и утицало на фер поступање и правично суђење (члан 9. тачка 2) и да ће исто бити могуће тек након окончања поступака, односно објављивањем одлука, и поред наведеног је у ожалбеном акту у суштини поновио остале наводе већ претходно изнете у акту број 1727 од 27. 10. 2020. године, чиме је фактички поново одбио предметни захтев тражиоца.

Поступајући по жалби коју је А. А., адвокат из Б., 4. 1. 2021. године, изјавио против наведеног акта Лекарске коморе Србије, Повереник је донео решење број: 071-01-25/2021-03 од 17. 2. 2021. године којим је поништио тај ожалбени акт и вратио предмет на поновни поступак, са налогом да у поновном поступку првостепени орган на несумњив начин утврди да ли постоје услови за искључење или ограничење слободног приступа траженим информацијама прописаним одредбама члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и то, најпре, шта је предмет поступака који се воде против наведених лекара и да у односу на то, а имајући у виду природу тражених информација, пружи ваљан доказ о томе да ли би и како омогућавање приступа списима тих предмета, или деловима истих, могло угрозити

вођење поменутих поступака односно који је то конкретно заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији у конкретном случају; да такође утврди да ли су и којим актом у законом утврђеној процедури подаци из тих поступака степеновани ознаком тајности, а затим, уколико јесу, да ли би и које конкретне тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацијама, могле реално наступити омогућавањем приступа истима, при чему ће имати у виду и могућност примене члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у конкретном случају; да такође узме у обзир и да се ради о лицима и догађају од интереса за јавност у конкретном случају те да у складу са тим размотри и могућност примене члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донесе нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучи о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Поступајући у поновном поступку по предметном захтеву, првостепени орган је у ожалбеном акту број: 391/2021 од 10. 3. 2021. године навео да остаје у свему при наводима из аката од 27. 10. 2020. године и 24. 12. 2020. године достављених тражиоцу поводом предметног захтева, при чему је истакао да су надлежном Суду части поднете пријаве против именованих лекара и да је тренутно у току поступање по истима; да у овој фази поступка није могуће остварити увид и доставу тражених података; да ће достава списка бити могућа тек након окончања поступка, односно да ће бити могућа достава само оних података садржаних у објављеним одлукама Суда части ЛКС; да ЛКС ни на који начин не жели да ускрати и одбије поступање по захтеву већ да је доставила све оне податке које је у овој фази поступка било могуће доставити, а за оне које није могуће – детаљно образложење из којих разлога исто није могуће; да би доставом података у поступцима пред Судом части који нису правно окончани било битно угрожено фер поступање и правично суђење и да је заштита овог интереса претежнији интерес у односу на интерес удоваљавања захтеву тражиоца; да напомиње да тражилац у овом поступку није ни странка ни пуномоћник који има правни интерес у овим предметима; да би раздвајање информација била у супротности са правилима рада судова части и Правилником о пословној тајни ЛКС с обзиром на то да су све информације и подаци у вези са радом судова части означени као пословна тајна, изузев података у објављеним одлукама Суда части ЛКС.

Против наведеног акта Лекарске коморе Србије у Београду број: 391/2021 од 10. 3. 2021. године, жалилац је 16. 3. 2021. године изјавио жалбу Поверенику, наводећи, између осталог, да првостепени орган није поступио по примедбама из решења Повереника од 17. 2. 2021.

године, већ је у ожалбеном акту само поновио аргументацију из ранијих, поништених аката, па предлаже да Повереник уважи његову жалбу и омогући му приступ траженим информацијама, наводећи да су исте у вези са јавним здрављем које је од значаја за јавност, право грађана на обавештеност и слободу говора. Уз жалбу је приложена између осталог, копија ожалбеног акта од 10. 3. 2021. године.

Поступајући по жалби, Повереник је 19. 3. 2021. године доставио жалбу Лекарској комори Србије у Београду, као првостепеном органу у овој управној ствари, ради изјашњења.

У одговору на жалбу од 24. 3. 2021. године првостепени орган је остао у свему при наводима из ожалбеног акта.

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Одредбом члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме угрозио, омео или отежао спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење преткривичног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, или који други правно уређени поступак, или фер поступање и правично суђење, а тачком 5. истог члана Закона ако би тиме учинио доступним информацију или документ за који је прописима или службеним актом заснованим на закону одређено да се чува као тајна, односно који је доступан само одређеном кругу лица,

а због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом који претежу над интересом за приступ информацији.

Имајући у виду садржину захтева жалиоца, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је тражиоцу ускратио приступ траженим информацијама у смислу одредаба члана 9. тач. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. Закона о општем управном поступку није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Ово из разлога што је првостепени орган навео само да су у току поступци по пријавама против др Б. Б. и др В. В., да би доставом података у поступцима пред Судом части који нису правно окончани било битно угрожено фер поступање и правично суђење, као и да су све информације и подаци у вези са радом судова части означени као пословна тајна те да раздвајање информација у смислу члана 12. Закона није могуће – па се на основу тих навода за сада не може са сигурношћу утврдити да су испуњени услови за искључење приступа траженим информацијама.

Да би првостепени орган ускратио приступ траженим информацијама с позивом на наведене одредбе закона, обавезан је да докаже да је у конкретном случају, поред услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних одредбама члана 9. Закона, испуњен и други услов из члана 8. став 1. истог закона, односно да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, односно, да се ради о информацијама или документима због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацијама. У конкретном случају првостепени орган није пружио доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није доказао на који начин би приступом истима угрозио, омео или отежао вођење предметних поступака. Последице односно разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити уопштени, нити се могу заснивати само на претпоставци првостепеног органа о могућем настанку штетних последица услед чињења доступним истих, већ морају бити учињени конкретним, у односу на захтеване информације.

Наиме, из спроведеног поступка се не може утврдити да је првостепени орган уопште спровео тест јавног интереса како би утврдио који интерес је у конкретном случају претежнији – интерес јавности да зна или заштита интереса на које се позива из члана 9. Закона, односно у контексту сагледавања претежности интереса није уопште узео у обзир чињенице да се у конкретном случају захтев односи на лица општепозната јавности, присутна често у медијима, која с обзиром на своје

звање и професију имају велики утицај на јавно мњење и да се њихова иступања у јавности претежно односе на изношење ставова у области здравља као и актуелних тема од великог утицаја на грађане; да су у питању лица која су посебно иступала у јавности у време епидемије корона вируса, да су бројни медији преносили њихове изјаве, а такође постоје и одређене медијске објаве које се односе на кршења етичког кодекса проф. др Б. Б. [...], као и информације о томе да је Комора разматрала одузимање лиценце В. В.; да се пред Судом части водио поступак у вези са тим [...] и др. – дакле, да су предметним захтевом обухваћене информације са којима је јавност у одређеном делу већ упозната. С тим у вези, имајући у виду да је реч о лицима тј. лекарима који се често појављују у медијима и износе ставове о јавном здрављу и лечењу, а што значајно утиче на грађане и њихове одлуке у вези са сопственим здрављем и понашањем, то је реч о аргументу који у значајној мери указује на то да интерес јавности да зна тражене информације може да претеже у односу на заштиту интереса прописаних чланом 9. тач. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, коју околност је првостепени орган био дужан да посебно оцени приликом спровођења теста јавног интереса, а што није учинио. Поред тога, првостепени орган је био у обавези да конкретизује разлоге због чега сматра да није могућа примена члана 12. Закона у конкретном случају и то у односу на конкретне списе предмета – документе настале у поступцима који се воде против наведених лица, што није учинио.

Стога је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21) којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), одлучено као у ставу I диспозитива овог решења.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари, односно на несумњив начин ће утврдити који се тачно поступци воде против наведених лица и у којој фази се сваки од њих налази имајући у виду и протек времена од подношења захтева тј. да ли су исти окончани, те ће у односу на сваки од њих оценити да ли постоје услови за искључење или ограничење слободног приступа траженим информацијама у складу са одредбама чл. 8, 9 и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја при чему ће размотрити и могућност примене члана 12. истог

закона. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-930/2021-03 од 11. 1. 2023. године

7.3. ИНФОРМАЦИЈЕ О РУДАРСКОЈ НЕСРЕЋИ

Код постојања два супротстављена изузетно битна интереса, односно са једне стране интереса заштите вођења предистражног поступка пред надлежним јавним тужиоцем и са друге стране несумњивог интереса јавности да зна информације у вези са страдањем великог броја рудара и смртним страдањем осам рудара током тешке несреће у руднику „С.“, те са једне стране потребе да се заштите нарочито осетљиви подаци о личности лица која су учесници поступка пред Тужилаштвом и са друге стране потребе не само јавности, већ најпре и породица преминулих и повређених рудара да се сазна истина, ко је за наведену трагедију одговоран и да ли ће одговорна лица бити приведена правди и кажњена за евентуално учињено кривично дело, у конкретном случају са великом пажњом и посвећеношћу треба ценити све околности случаја и наћи праву меру да се заштити предистражни поступак који је у току, али и да се јавност у одређеној мери обавести о информацијама које могу, без повреде наведених интереса, бити доступне јавности и жалићи као репрезенту те јавности.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., новинарка у Б., захтевом од 11. 8. 2022. године за приступ информацијама од јавног значаја, од Основног јавног тужилаштва у А., тражила достављање одређених информација односно копије докумената у којима су исте садржане, и то: „1. одлуке (решења, службена белешка или документ другог назива) коју је Основно јавно тужилаштво у А. донело 26. 7. 2022. године, а у којој се поводом несреће која се десила у руднику 'С' 1. 4. 2022. године, наводи да нема основа за покретање кривичног поступка против било ког лица јер у радњама било ког лица нису остварена обележја неког од кривичних дела за које се гони по службеној дужности (поводом тога Тужилаштво је издало саопштење, линк...); 2. да ли се неко (уколико

да, ко) жалио Основном јавном тужилаштву на одлуку из тачке 1, као и 3. копију жалби из тачке 2. уколико исте постоје“.

Поступајући по наведеном захтеву првостепени орган је решењем ПИ број 8/22 од 7. 10. 2022. године, у ст. 1, 2. и 3. решења, одбио у целости захтев од 11. 8. 2022. године, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У објаснобању је навео да је то Тужилаштво донело одлуку да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица јер у радњама било ког лица нису остварена обележја неког од кривичних дела за које се гони по службеној дужности, о чему је сачињена службена белешка јавног тужилаштва сходно члану 97. Правилника о управи у јавним тужилаштвима. Даље је навео да, имајући у виду да је након донете одлуке, од стране Вишег јавног тужилаштва у Н. затражен спис ради увида јер је пред тим органом поднета кривична пријава Министарства рударства и енергетике против више лица, која је потом, дана 29. 9. 2022. године, уступљена на надлежност Основном јавном тужилаштву у А., па је фактички поново у току преиспитивање целокупног догађаја као и свих доказа који су достављени уз кривичну пријаву, те би у конкретном случају, објављивање тражене информације погрешно информисало јавност у погледу поступка који је подношењем овакве кривичне пријаве од стране Министарства поново активиран, а изношење било каквих детаљнијих информација пореметило и ометало поступак, имајући у виду да је дошло до поновног покретања предистражног поступка.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да се пре доношења решења морају утврдити све одлучне чињенице и околности које су од значаја за доношење решења и странкама омогућити да остваре и заштите своја права и правне интересе.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим

законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону.

Чланом 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да орган власти може тражиоцу ускратити приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао, између осталог, спречавање или откривање кривичног дела, оптужење за кривично дело, вођење предистражног поступка, вођење судског поступка, извршење пресуде или спровођење казне, до окончања поступка.

Чланом 12. истог закона прописано је да, ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће омогућити тражиоцу приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна, у складу са законом.

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, жалиљи ускратио приступ траженим информацијама односно документима у којима су исте садржане, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице и околности од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари.

Повереник најпре указује на то да постоји јак интерес јавности да са информацијама о страдању рудара у руднику „С.“ буде упозната имајући најпре у виду смртни исход осам рудара и велики број повређених рудара, те саму природу овако високоризичног посла који рудари обављају у изузетно тешким условима и често непредвиђеним околностима, што додатно појачава интерес јавности да зна информације у вези са овим. У том смислу брижљива оцена свих околности, чињеница и доказа, који су од утицаја на доношење одлуке о томе који законом заштићени интерес је претежнији у неком конкретном случају, је посебно важна приликом поступања по захтевима за приступ у којима постоји изразито појачан интерес јавности да зна, а управо такав је конкретан случај. Такође, треба указати и на чињеницу да је Записник о извршеном инспекцијском надзору рударске несреће у руднику „С.“, сачињен од стране републичког рударског инспектора Министарства рударства и енергетике Републике Србије, Сектора за инспекцијски надзор, Одељења геолошке и рударске инспекције број: 163-00-00097/3/2022-09 од 27. 4. 2022. године, јавно објављен у целости на званичној интернет презентацији наведеног министарства, као и да је исти сачињен са предметом инспекцијског надзора – испитивања узрока смртне

и колективне повреде на раду у руднику „С.“, на експлоатационом пољу бр. 99-С., у којој је дана 1. 4. 2022. године, настрадало осам и повређено 20 рудара, те да садржи податке о утврђеним чињеницама уз изјаве одговорних лица Јавног предузећа за подземну експлоатацију угља „Р“, коме припада и рудник „С.“, изјаве сведока трагичног догађаја и других лица, као и изводе из снимака аудио-записа из диспечерског центра и др, те позивање на наводе стручне Комисије о узроку рударске несреће и опис утврђених незаконитости у пословању контролисаног односно надзираног субјекта.

Даље, код конкретног чињеничног стања и навода првостепеног органа да је након донете одлуке да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица јер у радњама било ког лица нису остварена обележја неког од кривичних дела за које се гони по службеној дужности, од стране Вишег јавног тужилаштва у Н., а по кривичној пријави Министарства рударства и енергетике против више лица, иста уступљена на надлежност Основном јавном тужилаштву у А., те је поново у току преиспитивање целокупног догађаја, као и свих доказа који су достављени уз кривичну пријаву, па би у конкретном случају, објављивање детаљнијих информација пореметило и ометало поступак, имајући у виду да је дошло до поновног покретања предистражног поступка, Повереник наводи да не негира чињеницу да док год је одређени судски поступак у току и док год се прикупљају све чињенице од значаја за утврђивање неспорне истине у конкретној ствари, постоји ограничење у погледу доступности одређених информација јавности, како се евентуалним сазнањем истих не би угрозио, омео или отежао такав предистражни или судски поступак односно, давање исказа сведока одређеног догађаја и привођење евентуално осумњичених лица, на који начин је поступајућем јавном тужиоцу који руководи предистражном фазом поступка дата могућност да на неспоран начин оцени да ли су наводи кривичне пријаве вероватни или да, уколико подаци у пријави не пружају довољно основа може да одлучи да ли ће се спровести истрага, приступити даљем прикупљању потребних података, позвати грађане или државне органе и друге организације и правна лица, ради прикупљања потребних обавештења односно захтевати од полиције да прикупи потребна обавештења и да предузме друге радње и мере у циљу откривања кривичног дела и учиниоца.

Код оваквог стања у списима предмета и два супротстављена изузетно битна интереса односно са једне стране, интерес заштите вођења предистражног поступка пред надлежним јавним тужиоцем и са друге стране, несумњив интерес јавности да зна информације у вези са страдањем великог броја рудара и смртним страдањем осам рудара током тешке несреће у руднику „С.“, те са једне стране потребе да се заштите нарочито осетљиви подаци о личности лица која су учесници поступка

пред Тужилаштвом и са друге стране потребе не само јавности већ најпре и породица преминулих и повређених рудара да се сазна истина, ко је за наведену трагедију одговоран и да ли ће одговорна лица бити приведена правди и кажњена за евентуално учињено кривично дело, у конкретном случају са великом пажњом и посвећеношћу треба ценити све наведене околности и наћи праву меру да се, не само заштити предистражни поступак који је у току, већ и јавност у одређеној мери обавести о информацијама које могу, без повреде наведених интереса, бити доступне јавности и жалићи као репрезенту те јавности. У том смислу, за сада се из спроведеног поступка првостепеног органа не може утврдити да ли је исти током одлучивања о захтеву од 11. 8. 2022. године за приступ информацијама од јавног значаја, тестом претежнијег интереса оценио садржину предметног захтева односно да ли је применом одредбе члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, оценио да ли одређене тражене информације могу бити доступне јавности уз издвајање и заштиту оних информација које би, уколико се учине доступним јавности, могле да повреде неки од претежнијих интереса заштићених одредбама члана 8-14 наведеног закона. У том смислу упућује и одредба члана 66. став 2. Правилника о управи у јавним тужилаштвима („Службени гласник РС“, бр. 110/09, 87/10, 5/12, 54/17, 14/18 и 57/19), којом је прописано да када сматра да јавност треба да буде упозната са поступањем јавног тужилаштва, јавни тужилац ће о томе обавестити јавност под условом да тиме не штети интересима поступка или не угрожава приватност учесника поступка, а чланом 67. ставом 2. истог правилника, да се приликом обавештавања јавности мора водити рачуна о интересима морала, јавног поретка, националне безбедности, заштите малолетних лица, приватног живота и националним осећањима.

Како је делом предметног захтева жалиља тражила, између осталог, достављање и копије одлуке односно службене белешке коју је Основно јавно тужилаштво у А. донело 26. 7. 2022. године, а у којој се поводом несреће која се десила у руднику „С.“ 1. 4. 2022. године, наводи да нема основа за покретање кривичног поступка против било ког лица јер у радњама било ког лица нису остварена обележја неког од кривичних дела за које се гони по службеној дужности, првостепени орган приликом одбијања захтева у наведеном делу, није имао у виду да су о наведеном случају извештавали сви електронски и штампани медији, а поједини и о неправилностима утврђеним у пословању наведеног рудника, након извршеног инспекцијског надзора надлежног инспектора, нпр. лист *Данас* од 22. 5. 2022. године, *Н1* од 13. 8. и 27. 7. 2022. године, дневни лист *Блиц* од 20. 5. 2022. године, те званично саопштење објављено на сајту Министарства рударства и енергетике од 13. 8. 2022. године, у коме је наведено да је „Министарство рударства

и енергетике предало кривичну пријаву Вишем јавном тужилаштву Н., против 14 особа због кривичног дела тешко дело против опште сигурности људи и имовине“, са наводом да „сматра да су осумњичени одговорни за извршење таквог тешког дела због којег је осам рудара страдало, а њих 20 повређено“, што последично значи да то министарство, али и јавност изражавају сумњу у законитост рада надлежних органа поводом тог трагичног догађаја. Код оваквог стања ствари је и чињеница да је одредбом члана 97. Правилника о управи у јавним тужилаштвима, прописано, између осталог, да је јавни тужилац или заменик јавног тужиоца дужан да састави службену белешку у случају када у току или на крају истраге или у току главног претреса донесе одлуку о одустанку од даљег кривичног гоњења (став 1), да службене белешке морају да садрже опис поступања у предмету и предузетих радњи, сажет опис чињеничног стања које се хронолошки излаже, уколико не постоје разлози због којих би требало излагати на други начин, као и правну оцену кривичноправног догађаја (став 2).

Такође, чланом 98. став 1. Правилника о управи у јавним тужилаштвима је, за поједине службене белешке, прописано да службена белешка о одустанку од даљег кривичног гоњења у току или на крају истраге посебно мора да садржи: сажет опис прикупљених и изведених доказа и утврђених чињеница у току или након спроведене истраге, као и правну оцену утврђеног чињеничног стања и правни основ за одустанак (дело које је предмет истраге није кривично дело, постоје околности које искључују кривицу, а не долази у обзир примена мера безбедности, застарелост кривичног гоњења, дело је обухваћено амнестијом или помиловањем или постоје друге околности које трајно искључују кривично гоњење, нема доказа да је окривљени учинио кривично дело када се поступак обуставља у току истраге, односно нема доказа да је окривљени основано сумњив по окончању истраге). Даље, одредбом члана 99. став 1. истог правилника, прописано је, између осталог, да сваки догађај од интереса за поступање јавног тужилаштва о коме је оно обавештено, или је о њему на други начин сазнало, као и свака радња коју јавно тужилаштво предузима, евидентира се у службеној белешци или записнику. Имајући у виду наведено првостепени орган у до сада спроведеном поступку није разматрао евентуалну могућност да се тражена одлука односно предметна службена белешка коју је Основно јавно тужилаштво у А. донело 26. 7. 2022. године, учини доступном јавности у њеним одређеним деловима, имајући у виду потпуну садржину исте, коју у складу са наведеним одредбама Правилника о управи у јавним тужилаштвима, службена белешка о одустанку од кривичног гоњења, мора да садржи.

У смислу наведеног за сада се из спроведеног првостепеног поступка не може са сигурношћу утврдити ни на који начин би чињење доступним

тражене информације о томе да ли се неко жалио на одлуку односно предметну службену белешку коју је Основно јавно тужилаштво у А. донело 26. 7. 2022. године, имајући у виду да првостепени орган није доказао испуњеност ни једног од два прописана услова за искључење права јавности да зна из одредбе члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, сама претпоставка првостепеног органа да би чињењем доступним информације о томе да ли је против предметне службене белешке изјављена жалба или није, угрозила предистражни поступак који је поново покренут подношењем кривичне пријаве од стране Министарства рударства и енергетике Републике Србије, није довољан разлог за ускраћивање права јавности да зна такву информацију, већ је првостепени орган обавезан да на несумњив начин докаже да би тражени приступ озбиљно омео даље вођење предметног поступка, јер је поред једног од услова да се ради о заштити неког од интереса прописаних чланом 9. тачка 2. Закона, неопходно испуњење и другог услова из члана 8. став 1. истог закона, тј. неопходно је утврдити да би тај интерес приступом информацијама био озбиљно повређен, односно да се ради о информацији или документу због чијег би одавања могле наступити тешке правне или друге последице по интересе заштићене законом, који претежу над интересом за приступ информацији, а првостепени није пружио доказе да би чињењем тражених информација доступним стварно дошло до озбиљног угрожавања наведеног интереса. Приликом поступања по захтевима за приступ информацијама поводом догађаја какав је догађај у вези са којим су тражене одређене информације, а када је интерес јавности да зна толико појачан, органи јавне власти морају да пруже јаке и чврсте доказе у прилог тврдњама да би приступом траженим информацијама неки од законом заштићених интереса био у тој мери озбиљно и тешко повређен, да се чак ни интерес јавности да зна да ли државни органи законито поступају, не може сматрати претежнијим и важнијим интересом у тој некој конкретној ситуацији. Наиме, из спроведеног првостепеног поступка за сада се, осим неспорне чињенице да је првостепени орган, Основно јавно тужилаштво у А., донело одлуку да нема места покретању кривичног поступка против било ког лица јер у радњама било ког лица нису остварена обележја неког од кривичних дела за које се гони по службеној дужности, о чему је сачињена службена белешка јавног тужиоца, а услед протекла одређеног временског периода, не може са сигурношћу утврдити да ли су на такву одлуку Тужилаштва од стране овлашћених лица изјављиване притужбе односно жалбе, као и да ли је по истима поступано односно у којој фази се наведени поступак налази, све у прилог оцене могућности примене одредбе члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Повереник је ценио и остале наводе првостепеног органа и жалиље, али је нашао да, с обзиром на напред изнетог, нису од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, па их није посебно образлагао.

Из наведених разлога Повереник је, поступајући по жалби на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама изнетим у образложењу овог решења, и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Најпре ће, полазећи од садржине захтева од 11. 8. 2022. године, односно докумената и информација које су истим тражене, имајући у виду чињеницу да су неке од информација у вези са страдањем рудара у руднику „С.“ већ јавно објављене и омогућене јавности и кроз записник надлежног инспектора, као и садржине тражених информација односно природе и врсте докумената у којима су исте садржане, али и изузетно појачаног интереса јавности да зна неке од информација у вези са предметним случајем, утврдити да ли постоје услови за евентуално омогућавање истих јавности, па и жалиљи у односу на законом прописане разлоге за искључење, односно ограничење приступа свим или само неким од тражених информација, при чему ће посебно водити рачуна о испуњености услова из члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиље у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће имати у виду могућност делимичног приступа информацијама у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који предвиђа могућност да се од приступа изузму одређене информације садржане у траженим документима, ако су за то испуњени законски услови.

Број: 071-11-8898/2022-03 од 28. 12. 2022. године

7.4. СТАТИСТИЧКИ ПОДАЦИ

Чак и да је дисциплински поступак покренут, односно да је у току, позивање првостепеног органа на члан 9. тачка 2. Закона у погледу тачке 3. захтева је неосновано, из разлога што су поднетим захтевом тражени само статистички подаци тј. информације

о броју поднетих иницијатива за покретање дисциплинског поступка према А. А., па то ни на који начин не би могло утицати на исход поступка чак и да је покренут, те нема места ускраћивању тих информација.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списка предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 9. 7. 2021. године поднела З. Г. Републике Србије у Београду захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је, између осталог, тражила копије докумената из којих се може сазнати колико је поднето (бројчано) иницијатива за покретање дисциплинског поступка према А. А., помоћници генералног секретара за нормативне послове, која је овлашћена одлуком Б. Б., З. Г. да руководи и Сектором за кадровске и опште послове (тачка 3. захтева), као и да ли су поднете иницијативе за покретање дисциплинског поступка према А. А. разматране и да ли је евентуално одлучено и како (тачка 4. захтева).

Поступајући по предметном захтеву првостепени орган је решењем број 3611-424/2021 дел. бр. 20031 од 23. 7. 2021. године исти одбио, између осталог, у односу на информације тражене тачкама 3. и 4. тог захтева.

Даље је утврђено да је жалиља против наведеног решења од 23. 7. 2021. године изјавила жалбу Поверенику и да је Повереник, поступајући по истој, донео решење број 071-01-3187/2021-03 од 30. 11. 2021. године, којим је ставом III диспозитива, предметно решење првостепеног органа поништио у делу који се односи на тач. 3. и 4. захтева од 9. 7. 2021. године и у том делу предмет вратио на поновни поступак.

Поступајући у поновном поступку, првостепени орган је ожалбеним решењем одбио предметни захтев у тач. 3. и 4, позивајући се на одредбе члана 8. став 1. и члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да би стављањем тражених информација на увид јавности било доведено у питање фер и правично спровођење усмене расправе, односно изношење одбране у случају да до покретања поступка по предметној иницијативи заиста и дође; да доказни поступак није спроведен, односно да би свако стављање на увид информација јавности пре спровођења поступка усмене расправе ради утврђивања чињеница, могло довести у питање даљи ток и утицати на изрицање дисциплинске казне у евентуалном покренутом поступку, па је одлучио као у диспозитиву ожалбеног решења, налазећи да право на правично суђење претеже у односу на интерес јавности да зна.

Поднеском од 14. 9. 2022. године жалиља се обратила Поверенику са захтевом да се о жалби одлучи без одлагања.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја је прописано да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, док је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 9. тачка 2. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме угрозио, омео или отежао, између осталог, правно уређени поступак.

Имајући у виду садржину захтева жалиље у тач. 3. и 4, наводе жалбе, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиље у наведеном делу, позивајући се на одредбу члана 9. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, да би првостепени орган, на ком је, у смислу члана 24. став 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, терет доказивања, у конкретном случају ускратио приступ траженим информацијама у складу са цитираном одредбом члана 9. тачка 2. наведеног закона, обавезан је да докаже да се у неком конкретном случају води неки правно уређени поступак и да би тражени приступ озбиљно угрозио, омео или отежао вођење тог поступка, па у том смислу треба да је испуњен и други услов из цитиране одредбе члана 8. став 1. Закона, односно да би интерес вођења тог поступка приступом поменутих информацијама био озбиљно повређен, тј. да је заштићени интерес претежнији од интереса за приступ информацији.

Првостепени орган је у ожалбеном решењу само навео да би стављањем тражених информација на увид јавности било доведено у питање фер и правично спровођење усмене расправе, односно изношење одбране у случају да до покретања поступка по предметној иницијативи заиста и дође; да доказни поступак није спроведен, односно да би свако стављање на увид информација јавности пре спровођења поступка усмене расправе ради утврђивања чињеница, могло довести у питање даљи ток и утицати на изрицање дисциплинске казне у евентуалном покренутом поступку, а да при томе није пружио ваљан доказ о оправданости искључења приступа траженим информацијама, односно није навео на који начин и због којих околности би приступ истим, у конкретном случају, озбиљно угрозио вођење поступка, нити је пружио доказ о томе. Наиме, из образложења ожалбеног решења може се закључити да по предметној иницијативи није ни дошло до покретања дисциплинског/их поступка/ака против А. А., с обзиром на то да првостепени орган говори о томе у хипотетичком смислу и условно уколико до „покретања поступка по предметној иницијативи заиста и дође“, док се одредба члана 9. тачка 2. Закона односи на поступке који су већ покренути, односно који су у току, па разлози за ускраћивање приступа информацијама не могу бити апстрактни и хипотетички и односити се на евентуално покретање неког поступка у будућности, већ морају бити конкретни и јасни. Из тог разлога по мишљењу Повереника, жалиља, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да јој се тражене информације учине доступним на начин како је наложено у ставу II диспозитива овог решења, што је у складу са одредбом члана 12. истог закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, повредило право на приватност и заштиту података о личности лица на која се информације односе.

Поред тога, чак и да је дисциплински поступак покренут, односно да је у току, позивање првостепеног органа на члан 9. тачка 2. Закона у погледу тачке 3. захтева је неосновано, из разлога што су поднетим захтевом тражени само статистички подаци тј. информације о броју поднетих иницијатива за покретање дисциплинског поступка према А. А., помоћници генералног секретара за нормативне послове, па то ни на који начин не би могло утицати на исход поступка чак и да је покренут, те нема места ускраћивању тих информација. Што се тиче тачке 4. истог захтева, којом су тражене информације о томе да ли су поднете иницијативе за покретање дисциплинског поступка према А. А. разматране и да ли је евентуално одлучено и како, имајући у виду

чињеницу да дисциплински поступак није ни покренут, првостепени орган није ни требало да одбије захтев жалиље у том делу, јер уколико дисциплински поступак није ни покренут, нема ни информација о његовом исходу, те је првостепени орган уместо што је одбио захтев жалиље и у том делу, требало само да је обавести о наведеном, у смислу члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Стога је Повереник, на основу члана 23. и члана 24. ст. 1. и 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којом је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), као и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба основана.

Број: 071-01-72/2022-03 од 16. 9. 2022. године

8. ПРИМЕНА ЧЛАНА 10. ЗАКОНА О СЛОБОДНОМ ПРИСТУПУ ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

8.1. СУШТИНСКА ДОСТУПНОСТ ТРАЖЕНОГ ДОКУМЕНТА

Навод жалиоца да орган власти у одговору од 19. 5. 2023. године, није одлучио о захтеву за увид у оригинал документа који садржи тражене информације, нити је навео линк на којем се налази тражена информација, сходно члану 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари, и не може се сматрати пропустом органа власти у конкретном случају. Ово из разлога што жалилац заправо и не спори доступност тражених информација, тј. документа у коме су исте садржане, већ начин његовог претраживања (путем линка) у укупном текстуалном, тј. табеларном садржају Завршног рачуна Предшколске установе „В. М.“ у Л. за 2021. годину. Поред тога, увидом у званични сајт наведене предшколске установе утврђује се да је на истом објављен Завршни рачун Предшколске установе „В. М.“ у Л. за 2021. годину, да је приступ наведеном документу лако доступан и да исти садржи информације тражене предметним захтевом. Како је смисао одредбе члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да јавност у моменту када је информација затражена може приступити траженој информацији, те како је увидом у наведени сајт утврђено да су тражене информације доступне јавности и објављене, а како орган власти, у ситуацији када се ради о већ објављеним и јавно доступним информацијама не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ истима, па ни тражени увид, то је Повереник нашао да је жалба коју је жалилац изјавио због непоступања у целости по предметном захтеву неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе поступио по предметном захтеву жалиоца и правилно га обавестио о носачу информација, на који начин је у конкретном случају у потпуности удовољио захтеву жалиоца од 11. 5. 2023. године.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац захтевом од 11. 5. 2023. године поднетим Предшколској установи „В. М.“ у Л. од поменутог органа власти тражио да га обавести да ли поседује информације о укупним расходима предшколске установе на име исплаћених зарада запослених и накнада за превоз и службени пут запослених током 2021. године, да му омогући увид у документ који садржи тражену информацију, као и да му достави копију докумената који садржи ту информацију поштом.

Поступајући по наведеном захтеву орган власти је тражиоцу доставио одговор број: 943 од 19. 5. 2023. године у коме је, између осталог, навео: да укупни расходи Предшколске установе „В. М.“ у Л. за зараде запослених у 2021. години износе 291.434.516,80 динара; да накнада за превоз запослених у 2021. години износи 3.927.623,55 динара, а да трошкови службених путовања у 2021. години износе 185.901,16 динара. Даље је обавестио тражиоца да документ који садржи тражене информације – завршни рачун Предшколске установе „В. М.“ у Л. за 2021. годину је јавно доступан и да се налази на званичном сајту установе:edu.rs.

Поднеском који је Служба Повереника примила 1. 8. 2023. године, насловљеним као „Накнадни захтев за поступање другостепеног органа“, жалилац је преко пуномоћника ургирао да се донесе одлука у овој управној ствари, истовремено истичући захтев за накнаду трошкова поступка на име састава тог поднеска у износу од 24.750,00 динара.

Чланом 10. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако се ради о информацији која је већ објављена и јавно доступна, а ставом 2. да ће у случају из става 1. овог члана, орган власти у одговору на захтев означити носач информације (број службеног гласила, назив публикације и сл.), где је и када тражена информација објављена, осим ако је то општепознато.

Чланом 16. став 1. истог закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа.

Имајући у виду да је орган власти, пре изјављене жалбе, поступио по предметном захтеву жалиоца, тако што га је одговором број: 943 од 19. 5. 2023. године обавестио о томе колико износе расходи на име исплаћених зарада запослених и накнада за превоз и службени пут запослених током 2021. године, односно што га је у одговору на захтев упутио где је документ који садржи тражену информацију објављен, тако што је као носач информације означио сајтedu.rs, тј. званичан сајт предшколске установе, Повереник налази да је орган власти у потпуности поступио по поднетом захтеву жалиоца у складу са цитираном одредбом члана 16. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована.

Навод жалиоца да орган власти у одговору од 19. 5. 2023. године, није одлучио о захтеву за увид у оригинал документа који садржи тражене информације, нити је навео линк на којем се налази тражена информација, сходно члану 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари, и не може се сматрати пропустом органа власти у конкретном случају. Ово из

разлога што жалилац заправо и не спори доступност тражених информација, тј. документа у коме су исте садржане, већ начин његовог претраживања (путем линка) у укупном текстуалном, тј. табеларном садржају Завршног рачуна Предшколске установе „В. М.“ у Л. за 2021. годину. Поред тога, увидом у званични сајт наведене предшколске установе утврђује се да је на истом објављен Завршни рачун Предшколске установе „В. М.“ у Л. за 2021. годину, да је приступ наведеном документу лако доступан и да исти садржи информације тражене предметним захтевом. Како је смисао одредбе члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја да јавност у моменту када је информација затражена може приступити траженој информацији, те како је увидом у наведени сајт утврђено да су тражене информације доступне јавности и објављене, а како орган власти, у ситуацији када се ради о већ објављеним и јавно доступним информацијама не мора тражиоцу омогућити остваривање права на приступ истима, па ни тражени увид, то је Повереник нашао да је жалба коју је жалилац изјавио због непоступања у целости по предметном захтеву неоснована, с обзиром на то да је орган власти пре изјављене жалбе поступио по предметном захтеву жалиоца и правилно га обавестио о носачу информација, на који начин је у конкретном случају у потпуности удовољио захтеву жалиоца од 11. 5. 2023. године.

Број: 071-11-4006/2023-03 од 7. 8. 2023. године

8.2. ОБУЧЕНОСТ ЖАЛИОЦА ЗА ПРЕТРАГУ ПОДАТАКА НА ИНТЕРНЕТУ

Навод жалиоца, изнет у жалби, да орган власти није узео у обзир да ли је тражилац обучен за претрагу података на интернету и да ли има приступ интернету, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што код остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја треба имати у виду да, иако орган поступа по појединачном захтеву, његово поступање има значај за јавност уопште, што значи да информације добијене по овом основу припадају целокупној јавности, а не само тражиоцу, односно тражилац је репрезент јавности, те чињеница да су тражене информације већ објављене и јавно доступне на интернету управо подразумева да је јавност са истим упозната.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 19. 3. 2021. године, поднео Агенцији Х у Б. захтев за приступ информацијама

од јавног значаја, којим је тражио достављање списка целокупне непокретне имовине уписане у катастар непокретности ДП „И“ из Н. у стечају, Ст. .../2011 код Привредног суда у Н, као и списка целокупне непокретне имовине уписане у катастар непокретности за ДП „О“ из Н. у стечају (сву имовину која је продата по завршеном стечају), Ст. .../2013 код Привредног суда у Н.

Даље је, увидом у списе предмета утврђено да је, поступајући по предметном захтеву за приступ информацијама од јавног значаја, орган власти жалиоцу доставио одговор број II број 07-381/2021-1 од 29. 3. 2021. године, у коме је навео: да се информације о имовини стечајног дужника „И.“ Н. – у стечају, односно извештај о економско-финансијском положају стечајног дужника са пописом целокупне имовине у стечајном поступку, који се води под бројем Ст. .../2011, објављени на сајту Агенције Х; да се на наведеном сајту редовно објављују тромесечни извештаји за наведеног стечајног дужника; да је целокупна имовина стечајног дужника оглашена на продају; да је тај оглас објављен јавно, на сајту Агенције Х; да је стечајни поступак над стечајним дужником ДП „О.“ – у стечају из Н. закључен решењем Привредног суда у Н. „Ст..../2016“ од 29. 12. 2019. године; да је у току поступка уновчена сва непокретна имовина стечајног дужника, као и да се тачан преглед уновчене имовине, датуме продаје, остварене купопродајне цене, као и купаца имовине стечајног дужника налазе на сајту Агенције Х www.alsu.gov.rs.

Такође је, увидом у наведени сајт, утврђено је да је исти лак за претраживање, јасан, систематичан и упућујући. Наиме, отварањем наведеног сајта наилази се на одељке који јасно упућују на област у којој се могу наћи тражене информације, те се у одељку „Стечај“, у једом кораку долази до пододељка „Стечајни поступци – сви“, односно до пододељка „Имовина“ (за завршене стечајне поступке), у којима се једноставним уношењем једног од понуђених критеријума нпр. броја судског решења или назива стечајног дужника, а који подаци су познати жалиоцу, долази до свих информација тражених предметним захтевом, односно, у следећем кораку, до информација о списку имовине – зграде, опрема, земљиште, удели и акције, где су и информације о нето површини зграде (објекта), типу, количини и јединицама мере опреме, локацији, типу, квадратури земљишта, као и уделима. На овај начин се, уношењем броја стечајног поступка Ст. .../2011 у пододељку „Стечајни поступци – сви“ односно назива стечајног дужника ДП „О.“ у пододељку „Имовина“ (за завршене стечајне поступке), долази до списка целокупне непокретне имовине за стечајног дужника „И.“ Н. – у стечају, односно до имовине стечајног дужника ДП „О.“ – у стечају из Н., која је продата у стечајном поступку, а које информације су тражене предметним захтевом.

Чланом 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да орган власти не мора тражиоцу омогућити

остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако се ради о информацији која је већ објављена и доступна у земљи или на интернету (став 1), као и да ће у случају из става 1. овог члана, орган власти у одговору на захтев означити носач информације (број службеног гласила, назив публикације и сл.), где је и када тражена информација објављена, осим ако је то општепознато (став 2).

Имајући у виду да је орган власти одговором II број 07-381/2021-1 од 29. 3. 2021. године, обавестио жалиоца да се сви тражени подаци налазе на сајту Агенције X, наводећи адресу сајта www.alsu.gov.rs, као и да су тражене информације о имовини одређених стечајних дужника јавно доступне на интернет страници Агенције, на адреси која му је достављена, а што је и утврђено увидом у наведени сајт, те чињеницу да су информације лако претраживе односно да се до истих може једноставно доћи уношењем само једног од података који су познати жалиоцу, то Повереник налази да је орган власти по захтеву поступио у складу са цитираним одредбама члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово из разлога што се, у конкретном случају, ради о информацијама које су већ објављене и доступне, о чему је орган власти обавестио жалиоца, наводећи носач информације (у конкретном случају адресу сајта), па исти није био дужан да му омогући остваривање права на приступ информацијама на начин како је жалилац захтевао.

Навод жалиоца, изнет у жалби, да орган власти није узео у обзир да ли је тражилац обучен за претрагу података на интернету и да ли има приступ интернету, није могла утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Ово стога што код остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја треба имати у виду да, иако орган поступа по појединачном захтеву, његово поступање има значај за јавност уопште, што значи да информације добијене по овом основу припадају целокупној јавности, а не само тражиоцу, односно тражилац је репрезент јавности, те чињеница да су тражене информације већ објављене и јавно доступне на интернету управо подразумева да је јавност са истим упозната. У том смислу, жалилац се могао обратити за помоћ било ком трећем лицу које поседује одређена знања и има такав начин приступа јавно објављеним информацијама, јер је и то треће лице представник јавности када су у питању информације које су јавно доступне на интернету, па се, управо, објављивањем и доступношћу информација на интернету обезбеђује остварење и заштита интереса јавности да зна и остварење слободног демократског поретка и отвореног друштва (члан 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја). Сходно наведеном, цитирана одредба члана 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и прописује да орган власти не мора тражиоцу омогућити остваривање права на

приступ информацијама од јавног значаја, ако се ради о информацији која је већ објављена и доступна у земљи или на интернету, а као што је у конкретном случају. Управо из изнетих разлога, наведена законска одредба не прописује другачије поступање уколико тражилац није обучен за претрагу података на интернету, при чему конкретне наводе жалилац није навео у самом захтеву него након добијеног одговора тј. у самој жалби.

Број: 071-01-1498/2022-03 од 2. 12. 2022. године

9. ПРИВАТНОСТ – ЈАВНОСТ

9.1. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРИЈАВИ ЗА ВОЖЊУ У АЛКОХОЛИСАНОМ СТАЊУ ПРОТИВ ПРЕДСЕДНИКА СКУПШТИНЕ ГРАДА Х

Како су предмет захтева у конкретном случају информације о прекршајној пријави за вожњу у алкохолисаном стању и изречној казни за тај прекршај председника Скупштине града Х, а узимајући у обзир одредбу члана 5. Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе у Х, којим је прописано да се, током свог мандата, ни у обављању функције, ни у приватном животу, функционер неће понашати на начин на који би деградирао углед функције коју обавља, то је првостепени орган пропустио да утврди да ли су у конкретном случају испуњени услови за изузетак од права на приватност из члана 14. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а нарочито уколико се такво понашање понавља, како је наведено у жалби.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац поднео Министарству унутрашњих послова Републике Србије, путем електронске поште, захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 13. 6. 2021. године, којим је на основу члана 15. ст. 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја тражио следеће информације: „да ли је задњих 72 сата написана прекршајна пријава и да ли је евидентиран прекршај лица А. А., 19... годиште из Х, тренутни Председник Скупштине града Х за вожњу у алкохолисаном стању; уколико јесте проследите нам податке да ли је написана пријава, која казна је у питању, у ком статусу је поступак за овај прекршај, да ли је А. А. лишен слободе на лицу места и детаље у интересу јавности шта се тачно десило у овом случају; такође нам одговорите због чега нема саопштења за овај случај јер стално добијамо саопштења за прекршаје по ЗОБС-у за вожњу у алкохолисаном стању“, као и да му се исте доставе искључиво путем имејла.

Поступајући по поднетном захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи, између осталог: да се у конкретном случају ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити податка о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“ као битан елемент појма информације

од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, јавности генерално; да имајући то у виду, доступност докумената у коме су садржани одређени, односно одредиви подаци (подаци о имену и презимену и година рођења возача) не могу бити општег карактера, јер би се његовом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на које се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона; да ценећи наводе подносиоца захтева да је у питању председник Скупштине града Х, ипак се не може сматрати да је испуњен услов за изузетак из члана 14, јер у конкретном случају, предмет информације није везан за обављање функције, нити је сама информација од значаја за обављање функције, нити је услов за обављање функције.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 5. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је и да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим: ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тачка 1); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2) и ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је с позивом на члан 2. став 1. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио захтев, а да претходно у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Наиме, у конкретном случају, жалилац је поднетим захтевом тражио копије докумената у којима су несумњиво садржани подаци о личности, те је неспорно да су тражене информације таквог карактера да би се њиховим објављивањем могло угрозити право на приватност лица на која се исте односе, и које се могу учинити доступним жалиоцу, односно јавности, као информације од јавног значаја, само уз испуњење услова за примену изузетака од права на приватност прописаних цитираним чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али се из списка предмета не може закључити да ли је првостепени орган размотрио постојање таквих изузетака приликом доношења решења, с обзиром на то да је првостепени орган само навео да тражене информације нису „везане“ за обављање функције председника Скупштине града. Првостепени орган није узео у обзир услове за изузетак од права на приватност из члана 14. тачке 3. Закона, нити жалбене наводе у погледу честих саопштења о прекршајима наведеног лица због вожње у алкохолисаном стању, као ни чињеницу да код испуњеног услова за изузетак од права на приватност из члана 14. тачка 2. истог закона, тражене информације не морају да буду „везане“ за функцију које то лице обавља, већ да те информације буду важне с обзиром на функцију коју то лице врши. Наиме, како су предмет захтева у конкретном случају информације о прекршајној пријави за вожњу у алкохолисаном стању и изреченој казни за тај прекршај председника Скупштине града Х, а узимајући у обзир одредбу члана 5. Етичког кодекса понашања функционера локалне самоуправе у Х („Службени лист града Х“, бр. ...), којим је прописано да се, током свог мандата, ни у обављању функције, ни у приватном животу, функционер неће понашати на начин на који би деградирао углед функције коју обавља, то је првостепени орган пропустио да утврди да ли су у конкретном случају испуњени услови за изузетак од права на приватност из члана 14. тач. 2. и 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а нарочито уколико се такво понашање понавља, како је наведено у жалби.

Како је наведено од пресудног утицаја за правилно одлучивање у овој управној ствари, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја

(„Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), одлучио као у ставу I диспозитива овог решења⁹.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари. Затим ће на основу правилно утврђеног чињеничног стања донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-3492/2021-03 од 20. 3. 2023. године

9.2. ИНФОРМАЦИЈЕ О БОЛОВАЊУ СВИХ СУДИЈА

Доступност информација у вези за привременом спреченошћу за рад судија, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, озбиљно повредило право на приватност, односно на заштиту личних података лица на које се исте односе. Приликом одлучивања Повереник је имао у виду да судије, као носиоци јавних функција, односно судске власти имају сужен обим приватности у односу на тзв. „обичне грађане“, али то не значи да немају право на приватност, нити да та лица могу остати без заштите тог основног људског права. У конкретном случају жалилац тражи информације које се односе на боловање свих судија и документа која су приложили да потврде та боловања, те је јасно да га занима њихово здравствено стање, при чему не означава ни један разлог због чега те информације треба открити. У таквој ситуацији јавност би само сазнала посебно осетљиве податке о личности тих лица, односно информације о њиховом здравственом стању, због чега би њихова приватност била угрожена у мери много већој од оне која

⁹ Повереник је поништио решење првостепеног органа и предмет вратио на поновни поступак.

је неопходна да би се остварио интерес јавности да зна, а што није у циљу и духу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему жалилац, односно јавност не би добила ниједну информацију која је од интереса за јавност и остварење слободног демократског поретка и отвореног друштва.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Неспорно је да је жалилац поднео Основном суду у В. захтев за слободан приступ информацијама од јавног значаја од 24. 7. 2022. године, којим је тражио да га тај орган обавести да ли поседује информације које се односе на „боловање судија у последње 3 године пре овог захтева, која документа су приложили да потврде та боловања и ко је поименце од доктора потписивао та документа – боловања“, као и да му омогући увид и достави копије докумената који садрже тражене информације, електронском поштом на адресу „...com“.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца позивајући се на одредбе члана 8. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да су информације о боловању судија и њихове дознаке истовремено и подаци о личности, те да стављање на увид јавности таквих информација представља радњу обраде података о личности, која према Закону о заштити података о личности мора да буде законита, да у конкретном случају ни један од изузетака које прописује члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није испуњен да би се предметном захтеву удовољило, као и да је применом теста јавног интереса, вагајући између права јавности да зна и заштите права на приватност суд оценио да је претежнији интерес заштите права на приватност наведених лица у односу на право тражиоца да зна наведене податке, поготово што би се на тај начин учинили доступним лични подаци судија и њихово здравствено стање.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег

интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тачке 1, 2, и 3. наведеног става, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. Закона о заштити података о личности и нарочито посебни подаци о личности у смислу члана 17. истог закона), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Наиме, чињењем доступним докумената који садрже наведене информације (извештај о привременој спречености за рад и др.), открили би се подаци о здравственом стању судија, односно информације о томе да су исти одсутствовали са рада због здравствених разлога. Имајући то у виду, доступност информација у вези за привременом спреченошћу за рад судија, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, озбиљно повредило право на приватност, односно на заштиту личних података лица на које се исте односе, при чему у списима предмета не постоји доказ о томе да су у овом случају испуњени услови за примену изузетака прописаних цитираним чланом

14. Закона. Приликом одлучивања Повереник је имао у виду да судије, као носиоци јавних функција, односно судске власти имају сужен обим приватности у односу на тзв. обичне грађане, али то не значи да немају право на приватност, нити да та лица могу остати без заштите тог основног људског права. Наиме, неспорно је да јавност има право да зна када су судије одсутне са рада, те да ниједна информација није унапред апсолутно изузета од права на приступ, па ни информација о здравственом стању тих лица. Међутим, податак о здравственом стању било ког лица је посебан податак о личности у смислу члана 17. Закона о заштити података о личности. Услови за обраду посебних података су строжи него за обраду осталих података, јер ти подаци посебно задиру у интиму и приватност лица на које се подаци односе. У том смислу да би право на приступ траженим информацијама био претежнији интерес од права на приватност лица на које се те информације односе, односно судија, морало би да се, у конкретном случају, докаже да постоји нарочито јак интерес јавности да зна, односно да постоји разлог који упућује на то да интерес јавности претеже над заштитом приватности. У конкретном случају жалилац тражи информације које се односе на боловање свих судија и документа која су приложили да потврде та боловања, те је јасно да га занима њихово здравствено стање, при чему не означава ни један разлог због чега те информације треба открити. У таквој ситуацији јавност би само сазнала посебно осетљиве податке о личности тих лица, односно информације о њиховом здравственом стању, због чега би њихова приватност била угрожена у мери много већој од оне која је неопходна да би се остварио интерес јавности да зна, а што није у циљу и духу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему жалилац, односно јавност не би добила ниједну информацију која је од интереса за јавност и остварење слободног демократског поретка и отвореног друштва.

Број: 071-11-2755/2022-03 од 8. 11. 2022. године

9.3. ИНФОРМАЦИЈЕ О ЈЕДНОКРАТНОЈ НОВЧАНОЈ ПОМОЋИ

Информације које се односе на критеријуме на основу којих је одобрено остваривање права на једнократну новчану помоћ морају бити доступне јавности, јер су битне са аспекта провере законитости рада, односно поступања органа власти приликом вршења послова из своје надлежности. Међутим, јавности се ни тада не смеју доставити информације о именима и презименима лица којима је одобрена и исплаћена једнократна новчана помоћ, јер би се тиме могло озбиљно угрозити право на приватност, односно

на заштиту личних података лица на која се односе, у ситуацији кад нису испуњени услови за примену изузетака од права на приватност прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У недостатку озбиљних индиција односно аргумената о евентуалним злоупотребама у располагању средствима социјалне помоћи, сама чињеница да се накнаде за социјалну помоћ исплаћују из буџета, није довољан разлог да би Повереник у конкретном случају, применом тзв. теста јавног интереса, између права јавности да зна и права на приватност, предност дао праву јавности да зна у односу на право на приватност. Чак и да такве индиције постоје у односу на одређена лица, то не оправдава објављивање имена свих лица којима је једнократна помоћ одобрена, односно исплаћена, јер би то у односу на њих представљало незакониту обраду података о личности.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из В., одборник СО П., дана 5. 7. 2021. године поднео Општинској управи општине П. У П., захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од помешног органа власти тражио да му достави следеће информације и то: којим лицима је одобрено остваривање права на једнократну помоћ у 2019. и 2020. години, на основу којих критеријума је одобрено остваривање наведеног права, као и којим лицима је исплаћена једнократна помоћ у 2019. и 2020. години, уз напомену да тражена документација може да му буде достављена и у копији.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на Закон о заштити података о личности и на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 4. наведеног закона прописано је да оправдан интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона, постоји увек када се ради о информацијама којима располаже орган власти које се односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва и животне средине, а ако се ради о другим информацијама којима располаже орган власти,

сматра се да оправдани интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона постоји, осим ако орган власти докаже супротно.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. наведеног закона прописано је да ће орган власти, ако тражена информација може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, омогућити тражиоцу увид у део документа који садржи само издвојену информацију и обавестиће га да остала садржина није доступна.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши или се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом, између осталог, тражио информације које се односе на критеријуме на основу којих је одобрено остваривање права на једнократну новчану помоћ, садржину првостепеног решења, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев А. А. из В. у том делу. Наиме, чланом 110. Закона о социјалној заштити („Службени гласник РС“, број 24/11) прописано је, између осталог, коме се обезбеђује једнократна помоћ, као и да ближе услове и начин остваривања и висину

једнократне помоћи прописује јединица локалне самоуправе, на сајту Општине П. у делу Сервис грађана – Социјална заштита – Једнократна помоћ наведено је да о признавању права на једнократну помоћ одлучује Центар за социјални рад решењем, на основу индикатора процене, по којима се разматра потреба и утврђује социјална угроженост, у складу са Законом о социјалној заштити, а у делу Сервис грађана – Социјална заштита прописано је који су индикатори процене на основу којих Центар процењује стање социјалне угрожености подносиоца захтева. С тим у вези, Повереник је оценио да су тражене информације које се односе на критеријуме на основу којих је одобрено остваривање права на једнократну новчану помоћ, са аспекта провере законитости рада, односно поступања органа власти приликом вршења послова из своје надлежности, несумњиво од интереса за јавност, те да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, јер би чињење доступним тих података било у супротности са Законом о заштити података о личности.

На основу наведеног, а како не постоје разлози за искључење права на приступ информацијама који су предвиђени овим Законом, то је Повереник поступајући по жалби, на основу чл. 23. и 24. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10) и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у ставу I и II диспозитива овог решења, наставши да је жалба у том делу основана.

Као у ставу III диспозитива овог решења одлучено је из следећих разлога:

Имајући у виду да је жалилац поднетим захтевом тражио и да му се доставе информације о лицима којима је одобрена и исплаћена једнократна новчана помоћ у 2019. и 2020. години, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца у том делу, те да је жалба у том делу неоснована.

Ово стога што се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдани интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из цитираног члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација које се односе на имена и презимена лица којима је додељена једнократна помоћ, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла би озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту личних података лица на која се односе, при чему у овом случају нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У недостатку озбиљних индиција односно аргумената о евентуалним злоупотребама у располагању средствима социјалне помоћи, сама чињеница да се накнаде за социјалну помоћ исплаћују из буџета, није довољан разлог да би Повереник у конкретном случају, применом тзв. теста јавног интереса, између права јавности да зна и права на приватност, предност дао праву јавности да зна у односу на право на приватност. Чак и да такве индиције постоје у односу на одређена лица, то не оправдава објављивање имена свих лица којима је једнократна помоћ одобрена, односно исплаћена, јер би то у односу на њих представљало незакониту обраду података. Заузети став произилази из природе права на заштиту података о личности, као гаранције правне сигурности грађана да ће се њихови лични подаци користити само у сврхе за које се прикупљају и обрађују и да се обрађени подаци о личности неће давати трећим лицима, сем изузетно како је прописано чланом 42. Устава Републике Србије.

Број 071-01-3384/2021-03 од 14. 11. 2022. године

9.4. КОНКУРСНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ЗА ПРИЈЕМ У РАДНИ ОДНОС

Одлучујућа чињеница приликом процене да ли треба учинити доступним јавности информације које се односе на конкурсну документацију за пријем у радни однос јесте да ли је конкретно лице на које се односе тражене информације примљено у радни однос или не. Уколико је реч о лицу које је примљено у радни однос у органу власти по наведеном конкурс, у том случају би били испуњени услови за примену изузетака од права на приватност из

члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Ово из разлога што би у таквом случају, интерес јавности да зна био претежнији у односу на интерес заштите приватности у смислу члана 8. Закона, јер се тражене информације не би односиле на приватни живот лица које је по наведеном јавном конкурс у засновало радни однос у основној школи, већ би се у конкретном случају радило о информацијама које су у вези са условима јавног конкурса и односе се на квалификације изабраног кандидата за обављање посла у органу јавне власти. Наиме, управо би чињеница да су испуњени услови за изузетак од права на приватност прописани чланом 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уколико се тражене информације односе на запослену у органу јавне власти који се финансира из буџета Републике Србије, представљала законско овлашћење за обраду података о личности лица на које се подаци односе, а што би такву обраду чинило законитом у смислу члана 12. Закона о заштити података о личности.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета је утврђено да је А. А. из Б. поднео Основној школи „С. Н.“ у Б. захтев за приступ информацијама од јавног значаја од 17. 5. 2021. године којим је тражио копију документације Б. Б. приложене приликом конкурсисања на место наставника српског језика у ОШ „С. Н.“ у Б., конкурс објављен у листу *Послови* 30. 9. 2020. године.

Поступајући по предметном захтеву, првостепени орган је, позивајући се на одредбе члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и чл. 2. и 4. Закона о заштити података о личности, ожалбеним решењем одбио предметни захтев као неоснован. У образложењу је, између осталог, навео: да тражене информације не представљају информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у ком је прописано да информација од јавног значаја јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна; да би достављањем тражених информација тражиоцу школа неспорно прекршила одредбе члана 2. Закона о заштити података о личности, којим се обезбеђује заштита основних права и слобода физичких лица, а посебно њиховог права на заштиту података о личности; да је чланом 4. Закона о заштити података о личности прописано да је „податак о личности“ сваки податак

који се односи на физичко лице чији је идентитет одређен или одредив, непосредно или посредно, посебно на основу ознаке идентитета, као што је име и идентификациони број, податак о локацији, или једног односно више обележја његовог физичког, генетског, менталног, економског, културног и друштвеног идентитета.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим ако је лице на то пристало (тачка 1); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2); ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду садржину предметног захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио

захтев жалиоца, наводећи да тражене информације не представљају информације од јавног значаја у смислу члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и да би достављањем тражених информација тражиоцу школа неспорно прекршила одредбе члана 2. Закона о заштити података о личности, а у вези са одредбама члана 4. тог закона, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Наиме, приликом одлучивања, првостепени орган није узео у обзир чињеницу да су информације које се односе на документацију са конкурса за пријем у радни однос у органу власти, информације од јавног значаја, с обзиром на то да су у конкретном случају испуњени сви елементи из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја (информације којима располаже орган власти, настале у раду, садржане у одређеном документу у односу на које постоји претпоставка да јавност има оправдан интерес да зна). Повереник указује на то да у конкретном случају постоји оправдан интерес жалиоца и јавности да информације у вези са пријемом кандидата по конкурс буду учињене доступним јавности, и то у мери у којој су оне битне за расправу о поштовању прописане процедуре, испуњености услова кандидата и сл.

Такође, приликом одлучивања првостепени орган је занемарио чињеницу да је жалилац предметним захтевом тражио информације у вези са наведеним конкурсом на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да су разлози искључења, односно ограничења приступа информацијама од јавног значаја, прописани одредбама чл. 9–14, а у вези са чланом 8. став 1. тог закона, као и да, у ситуацији када информације од јавног значаја истовремено представљају и податке о личности, орган јавне власти врши обраду података о личности у сврху остваривања оправданог интереса јавности да зна и примењује одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Наиме, првостепени орган је био дужан да утврди да ли је Б. Б., за коју жалилац тражи информације, примљена у радни однос на основу наведеног јавног конкурса, као и који су били услови наведеног конкурса. Уколико је реч о лицу које је примљено у радни однос у органу власти по наведеном конкурс, у том случају би били испуњени услови за примену изузетака од права на приватност из тачке 2. члана 14. Закона. Ово из разлога што би у таквом случају, интерес јавности да зна био претежнији у односу на интерес заштите приватности у смислу члана 8. Закона, јер се тражене информације не би односиле на приватни живот лица које је по наведеном јавном конкурс засновало радни однос у основној школи, већ би се у конкретном

случају радило о информацијама које су у вези са условима јавног конкурса и односе се на квалификације изабраног кандидата за обављање посла у органу јавне власти. Наиме, управо би чињеница да су испуњени услови за изузетак од права на приватност прописани чланом 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, уколико се тражене информације односе на запослену у органу јавне власти који се финансира из буџета Републике Србије, представљала законско овлашћење за обраду података о личности лица на које се подаци односе, а што би такву обраду чинило законитом у смислу члана 12. Закона о заштити података о личности.

Поред тога, из спроведеног поступка се не може видети ни да је првостепени орган пре него што је одбио захтев жалиоца, вагајући између интереса јавности да зна тражене информације и заштите приватности лица на које се исте односе, разматрао омогућавање делимичног приступа информацијама, у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, која предвиђа могућност да се од приступа изузму одређене информације садржане у траженим документима ако су за то испуњени законски услови, у смислу да би чињењем доступним истих реално наступиле конкретне штетне последице.

На основу свега напред изнетог, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), који закон се примењује на основу одредбе члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10), одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по наведеним примедбама и поступак допунити и утврдити напред наведене чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Најпре ће утврдити које информације садрже тражени документи и да ли постоје разлози за ускраћивање приступа траженим информацијама или само неким од њих, у складу са одредбама 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, посебно тачке 2. тог члана, а у вези са одредбама члана 8. истог закона. При томе ће нарочито имати у виду чињеницу да ако се тражене информације учине доступним жалиоцу на основу Закона о слободном приступу информацијама од

јавног значаја, то подразумева обавезу органа да исте учини доступним и сваком другом потенцијалном тражиоцу и јавности уопште. Приликом одлучивања првостепени орган ће такође узети у обзир да лице изабрано на конкурс за запослење у органу власти не може имати исти степен заштите приватности као лице које није изабрано на конкурс за запослење у органу јавне власти, односно да информације у вези са изабраним кандидатом, које су везане за испуњавање услова конкурса, а не у вези са његовим приватним животом, треба учинити доступним јавности. Истовремено ће имати у виду да не постоји оправдан интерес јавности да буде упозната са информацијама о изабраном кандидату које нису у вези са испуњавањем услова конкурса, већ задиру у право на приватност и друга права личности тог лица, нити постоји оправдан интерес јавности да буде упозната са информацијама у вези са кандидатом који није изабран, јер би објављивање информација о том кандидату могло имати штетне последице на његов статус у актуелном и будућем ангажовању, а што би било супротно одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја којима се штити право на приватност тог лица. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени орган поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће нарочито имати у виду могућност делимичног приступа информацијама у складу са чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, који предвиђа могућност да се од приступа изузму одређене информације од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да омогући увид.

Број: 071-01-2509/2021-03 од 8. 12. 2022. године

9.5. КОНТАКТ ПОДАЦИ СВИХ ЗАПОСЛЕНИХ У ОРГАНУ ЈАВНЕ ВЛАСТИ

Имајући у виду чињеницу да бројеви телефона, односно имејл адресе, које је Републички геодетски завод као орган власти доделио тачно одређеним лицима која су запослена и ангажована у том органу, представљају податке о личности тих лица, а обзиром на то да на основу додељених бројева и имејл адреса, идентитет лица запослених и ангажованих у том органу постаје одређен, односно одредив, као и да је првостепени орган објаснио да је приroda посла већине лица запослених и ангажованих у Републичком геодетском заводу таква да иста комуницирају искључиво са лицима која су запослена и ангажована у органима власти, то је

и Повереник става да у конкретном случају не постоји потреба најшире јавности да буде упозната са њиховим подацима о личности (службеним бројевима телефона као и имејл адресама). Осим тога, Повереник није овлашћен да цени законитост поступања првостепеног органа у погледу начина његовог рада и организације посла, нити сме кроз своје одлуке утицати на процесе рада и организацију посла. Ово из разлога што су путем веб-презентације Републичког геодетског завода већ учињени јавно доступним контакт телефони и имејл адресе лица за које је првостепени орган сматрао да треба да буду учињени доступним јавности у сврху контактирања са странкама и са јавношћу.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А., адвокат из П., 1. 9. 2021. године поднео Републичком геодетском заводу у Београду, захтев за приступ информацијама од јавног значаја у којем је навео да тражи достављање података о свим имејловима свих запослених у Републичком геодетском заводу разврстан по службама за катастар непокретности (пример: СКН Панчево, и списак свих имејлова свих запослених у СКН Панчево, итд.) као и података о свим службеним телефонима свих служби за катастар непокретности Републичког геодетског завода (пример: СКН Панчево, службени број телефона (фиксни или мобилни) и подаци о запосленом или више запослених којима је тај број додељен итд.).

(...)

У поновном поступку, првостепени орган је донео ожалбено решење 06 бр. 037-01-1-124/2021 од 20. 2. 2023. године, којим је ставом I диспозитива одбио предметни захтев жалиоца, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и чл. 4. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја као и члана 4. став 1. тач. 1, 2. и 3. Закона о заштити података о личности и навео, између осталог, да: предмет захтева за слободан приступ информацијама од јавног значаја може бити само она информација која је садржана у документу који је у поседу органа власти у моменту када се информација затражи и не постоји обавеза органа власти да израђује нови документ; да у конкретном случају у евиденцији Републичког геодетског завода не постоје готови документи који садрже податке о свим имејловима свих запослених у Заводу разврстаних по службама за катастар непокретности нити о свим службеним телефонима свих служби за катастар непокретности Републичког геодетског завода и о запосленом или више запослених којим су ти

бројеви додељени, те би удовољавање поднетом захтеву подразумевало претходну израду новог документа додатним радом, а што орган власти по наведеном Закону није дужан да учини, већ само да доставља она документа која већ постоје у материјализованом облику и која има у поседу; да бројеви телефона, односно имејл адресе које је Републички геодетски завод као орган власти доделио тачно одређеним лицима која су запослена и ангажована у том органу, представљају податке о личности тих лица, а с обзиром на то да на основу додељених бројева и имејл адреса, идентитет лица запослених и ангажованих у том органу постаје одређен, односно одредив; да је природа посла већине лица запослених и ангажованих у Републичком геодетском заводу таква да иста комуницирају искључиво са лицима која су запослена и ангажована у органима власти, те у конкретном случају не постоји потреба најшире јавности да буде упозната са њиховим подацима о личности (службеним бројевима телефона као и имејл адресама); уколико би у конкретном случају Завод додатним радом претходно израдио нов документ у коме биле садржане тражене информације, а које неспорно представљају податке о личности, исте не би могле бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној Законом о заштити података о личности и Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ би дошло до неовлашћеног откривања података о личности од стране тог органа; да напомиње да су најширој јавности путем веб-презентације Републичког геодетског завода јавно доступни: телефонски контакти као и имејл адресе Кабинета директора Републичког геодетског завода, Сектора за дигиталну трансформацију, Геосектора, Сектора за катастар непокретности, Сектора за развој и иновације, Сектора за правне послове и Сектора за надзор и контролу, путем којих тај орган остварује комуникацију са корисницима услуга, сервиси Републичког геодетског завода путем којих је корисницима услуга овог органа олакшана комуникација и приступ истима и то: 1. инфо центар, 2. е-заказивање, 3. е-примедбе, 4. бесплатна правна подршка (pravnapodrska@rgz.gov.rs), 5. РГЗ „online“ подршка. Ставом II диспозитива ожалбеног решења првостепени орган је одбио захтев жалиоца за накнаду трошкова поступка као неоснован из разлога што сматра да исти нису неопходни и оправдани у смислу члана 84. Закона о општем управном поступку.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. став 1. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације. Ставом 2. истог члана прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду садржину поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник је нашао да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем у ставу I диспозитива одбио поднети захтев тражиоца, из разлога наведених у образложењу ожалбеног решења, а које је у свему прихватио и Повереник. Ово из разлога што не постоји обавеза органа јавне власти да израђује нови документ уколико исти не поседује у моменту подношења захтева, а како у конкретном случају у евиденцији Републичког геодетског завода не постоје готови односно израђени документи који садрже тражене информације, то би удовољавање поднетом захтеву на начин како то жалилац захтева подразумевало претходну израду новог документа додатним радом, на шта орган власти у складу са Законом о слободном приступу информацијама од јавног значаја није обавезан.

Осим тога, имајући у виду чињеницу да бројеви телефона, односно мејл адресе које је Републички геодетски завод као орган власти поделио тачно одређеним лицима која су запослена и ангажована у том

органу, представљају податке о личности тих лица, а с обзиром на то да на основу додељених бројева и имејл адреса, идентитет лица запослених и ангажованих у том органу постаје одређен, односно одредив, као и да је првостепени орган објаснио да је природа посла већине лица запослених и ангажованих у Републичком геодетском заводу таква да иста комуницирају искључиво са лицима која су запослена и ангажована у органима власти, то је и Повереник става да конкретном случају не постоји потреба најшире јавности да буде упозната са њиховим подацима о личности (службеним бројевима телефона као и имејл адресама). Све и када би у конкретном случају Завод додатним радом претходно израдио нов документ у коме биле садржане тражене информације, а које неспорно представљају податке о личности, при чему би и израда тог документа била изузетно отежана имајући у виду обимност тражених података и чињеницу да се исте односе на запослене у Републичком геодетском заводу односно 170 Служби за катастар непокретности у Републици Србији, то такви подаци не би аутоматски могли били учињени доступним тражиоцу, односно јавности, из разлога што је у конкретном случају сходно чл. 8. и 14. Закона, интерес заштите права на приватност и безбедност и заштиту података о личности тих лица, претежнији од интереса јавности да тражене податке зна. Ово јер би њихово објављивање могло довести до злоупотребе података и узнемиравања лица којима припадају телефонски бројеви како је и оценио првостепени орган с обзиром на природу и начин обављања посла, а Повереник није овлашћен да цени законитост поступања самог првостепеног органа у начину његовог рада и обављању његових послова, нити сме кроз своје одлуке утицати на процесе рада и организацију посла. Ово из разлога што су путем веб презентације Републичког геодетског завода већ учињени јавно доступним контакт телефони и мејл адресе попут броја телефона кабинета директора РГЗ-а, помоћника директора који руководи сектором за дигиталну трансформацију, помоћника директора који руководи гео сектором, помоћника директора који руководи сектором за катастар непокретности, помоћника директора за сектор за развој, помоћника директора за сектор за правне послове, помоћника директора за сектор за надзор и контролу, сервиси Републичког геодетског завода путем којих је корисницима услуга овог органа олакшана комуникација и приступ истима и то: 1. инфо центар, 2. е-заказивање, 3. е-примедбе, 4. бесплатна правна подршка (pravnapodrska@rgz.gov.rs), 5. РГЗ „online“ подршка – за које је орган проценио да је неопходно да јавност исте зна у сврху обављања послова из надлежности Републичког геодетског завода. Из наведених разлога, Повереник је поступајући по жалби, на основу члана 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 170. став 1. тачка 1. Закона

о општем управном поступку, одлучио као у ставу I диспозитива овог решења.

Повереник је ценио и остале наводе жалиоца и првостепеног органа али је нашао да исти нису од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари па их није посебно образлагао.

Број: 071-11-1757/2023-03 од 12. 5. 2023. године

9.6. ОБЈАВЉИВАЊЕ ИНФОРМАЦИЈА О ЛИЦИМА КОЈА СУ СВОЈИМ ПОНАШАЊЕМ ДАЛА ПОВОДА ЗА ТРАЖЕЊЕ ИНФОРМАЦИЈЕ

Кад лица својим деловањем значајно отежају рад органа јавне власти и тиме проузрокују значајно повећање трошкова и расхода из јавног буџета, испуњени су услови за изузетак од права на приватност из члана 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, односно за објављивање података о личности о тим лицима.

Из одговора Повереника:

Поверенику за информације од јавног значаја и заштиту података о личности новинарка се 8. 9. 2022. год. обратила захтевом за приступ информацијама од јавног значаја и затражила информацију „из које се види ко су (имена и презимена физичких лица и називи правних лица) пет међусобно повезаних лица из Врања, која су у периоду од 1. 8. 2022. год. до 2. 9. 2022. год. Поверенику изјавила 4614 жалби у области приступа информацијама (поводом чега је на сајту Повереника објављено саопштење „Тешка злоупотреба права на приступ информацијама и жалбу Поверенику“):

(...)

Одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је следеће („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21):

„Орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим:

1) ако је лице на то пристало;

2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције;

3) ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом. “

Имајући у виду да је пет међусобно повезаних лица из Врања у периоду од 1. 8. 2022. до 6. 9. 2022. изјавило укупно 5029 жалби, што у значајној мери превазилази годишњи просек од 4121,2 жалбе свих жалби изјављених Поверенику од стране свих жалилаца (посматрано у периоду од последњих пет година); да је услед таквог деловања тих лица дошло до отежаног остваривања права свих других жалилаца чије је право на приступ информацијама стварно отежано и прекршено; те да је то проузроковало значајно повећање трошкова и расхода из буџета Повереника, тј. значајно повећање трошења јавног новца, услед огромног повећања утрошка канцеларијског материјала (папири, коверте, тонери, спајалице и сл.); трошкова ради уручења писмена, закупа додатних штампача и канцеларијске опреме, ангажовања додатних запослених преко омладинске задруге ради копирања списка; трошкова на име прековременог рада запослених у Служби Повереника и др., Повереник налази да су се у конкретном случају испунили услови за изузетак од права на приватност, прописани чланом 14. став 1. тачка 3. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да тражене информације треба учинити доступним јавности.

Имена и презимена, односно називи правних лица, наведених жалилаца су:

1. Бранкица Милановић (у наведеном периоду изјавила 1.234 жалбе)
2. Душан Стојковић (у наведеном периоду изјавио 2.187 жалби)
3. Даница Петровић (у наведеном периоду изјавила 794 жалбе)
4. Марија Петровић (у наведеном периоду изјавила 348 жалби)
5. Удружење за заштиту права грађана „Референца“ из Врања, чији је законски заступник Иван Станковић (у наведеном периоду изјавили 466 жалби).

Тачне адресе наведених лица су ускраћене јер би то било у супротности са начелом минимизације података из члана 5. став 1. тачка 3. Закона о заштити података о личности.

9.7. ИНФОРМАЦИЈЕ О ПРЕСУДАМА ЗБОГ НАСИЉА У ПОРОДИЦИ

Доступност информација из пресуда основног суда донетих против одређеног физичког лица по Закону о спречавању насиља у породици, не могу бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на које се информације односе, с обзиром на то да у траженим документима несумњиво постоје подаци који задиру и у приватност оштећене/их и малолетног лица, које не треба учинити доступним јавности.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалиља дана 30. 1. 2023. године поднела Основном суду у Н. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражила пресуду/пресуде Основног суда против А. А. [...] по Закону о спречавању насиља у породици.

Поступајући по поднетом захтеву, првостепени орган је ожалбеним решењем исти одбио, позивајући се на члан 2. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. У образложењу је навео да се поднети захтев односи на достављање пресуда донетих по Закону о спречавању насиља у породици у којима се као странка појављује А. А., да би пружањем тражене информације било повређено право на приватност лица на која се тражена информација односи, посебно имајући у виду да је по одредбама Породичног закона у поступку у вези са породичним односима јавност искључена, те је предметни захтев одбио.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна као и да му се информација учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Одредбама члана 8. став 1. наведеног закона, прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу или закону. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. став 1. истог Закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2 и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације. Ставом 2. истог члана прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду садржину поднетог захтева за приступ информацијама од јавног значаја, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је, позивајући се на чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио предметни захтев жалиље из разлога наведених у образложењу ожалбеног решења, те да је жалба неоснована.

Ово стога што се и по мишљењу Повереника ради о информацијама које по својој природи представљају податке о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности, чија обрада, односно чињење доступним очито задире у приватност лица о чијим подацима је реч. Информације таквог карактера се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација из

пресуде/пресуда Основног суда донетих против одређеног физичког лица по Закону о спречавању насиља у породици, не могу бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, повредило право на приватност лица на које се информације односе, с обзиром на то да у траженим документима несумњиво постоје подаци који задиру и у приватност оштећене/их и малолетног лица, које не треба учинити доступним јавности. Поред тога, чланом 32. тачка 3) Закона о спречавању насиља у породици („Службени гласник РС“, бр. 94/16 и 10/23 – др. закон) прописано је да Основни суд, поред других државних органа и установа надлежних за примену овог закона, води евиденцију о својим одлукама о предлозима за продужење хитних мера и одређеним мерама заштите од насиља у породици (које садрже податке, између осталог, о: лицу коме је продужена хитна мера и лицу коме је одређена мера заштите од насиља у породици, као што су: име, презиме, јединствени матични број грађана, адреса пребивалишта или боравишта, податке о раније одређеним мерама заштите од насиља у породици, податке о донетим одлукама и одлукама донетим по жалби). Даље, чланом 33. истог закона предвиђено је да је приступ подацима из Централне евиденције дозвољен само у сврху остваривања надлежности предвиђених овим Законом и уз коришћење заштићених приступних шифри, као и да је чланом 34. наведеног закона прописано да су државни органи и установе надлежни за примену овог закона дужни да штите податке о личности, према закону којим се уређује заштита података о личности. При томе, из списка предмета се не може закључити да је у конкретном случају испуњен било који од услова из члана 14. став 1. тач. 1, 2. или 3. и став 2. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса, нити постоје околности које би указивале на то да је интерес јавности да зна претежнији у односу на интерес заштите права на приватност и података о личности лица на које се предметне информације односе, па у том смислу ни навод жалиље да лице у вези са којим се траже информације на друштвеним мрежама води неколико јавних група у којима шири мизогинију, организује протесте под називом „Правда за тате“ и слично, није могао утицати на другачију одлуку у овој управној ствари. Стога, Повереник налази да је, у конкретном случају, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите права на приватност лица на које се тражене информације односе претежнији од интереса јавности да зна, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

9.8. ПОСТУПАЊЕ ОРГАНА ВЛАСТИ ПО ПРИЈАВИ ПОДНЕТОЈ ПРОТИВ ЗАПОСЛЕНОГ У ТОМ ОРГАНУ

Погрешно је првостепени орган кад је одбио захтев за приступ информацијама, наводећи да се тражене информације односе на приватни живот полицијског службеника, односно на пријаву против њега о догађају ван радне дужности и да нису испуњени услови из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност. Ово из разлога што се тражене информације односе на поступање органа власти по пријави, односно на придржавање закона у извршавању прописаних надлежности, имајући у виду чињеницу да се то поступање односи на поступање полицијских службеника по пријави поднетој против њиховог колеге. При томе, треба узети у обзир и то да лица која су запослена у Министарству унутрашњих послова, полицијски службеници и остали запослени, сходно одредбама члана 203. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 24/18 и 87/18), између осталог, одговарају и за повреде којима изван службе нарушавају интересе и углед Министарства.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета је утврђено да је жалилац поднео 19. 4. 2021. године Министарству унутрашњих послова Републике Србије, Полицијској управи у В., захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је тражио информације у вези са поступањем по његовој пријави од 16. 4. 2021. године да крим. техничар ПС С., А. А., управља својим ПМВ-ом регистарске ознаке ..., без регистрационе налепнице, и то копију извештаја о поступању старешине ПС С., Б. Б., који је изашао на лице места и званично документовао чињенично стање и копију извештаја о поступању саобраћајне патроле ПС С. која је поступила по тој његовој пријави.

Даље је утврђено да је првостепени орган, позивајући се на одредбе члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и на одредбу члана 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности, одбио предметни захтев, наводећи, између осталог: да су у конкретном случају, у траженим документима садржане информације – подаци физичких лица која нису дала пристанак да се јавности омогући приступ документима у коме су садржани лични подаци; да се не ради о лицима која су својим понашањем

дала повода за траженим информацијама, нити су у питању носиоци државне и политичке функције; да налази да се у конкретном случају не траже информације у вези са вршењем јавне власти, већ информације које се односе на приватни живот полицијског службеника, те не постоје околности које би оправдале интерес објављивања тражених докумената, а који би био претежнији у односу на интерес заштите приватности у смислу одредбе члана 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја; да је у контексту наведених законских одредаба утврђено да се тражиоцу не може омогућити остваривање права на приступ траженим документима, с обзиром на то да су у истим садржани подаци о личности на основу којих би идентитет физичког лица био одређен, да конкретно, тражена документа садрже податке о имену, локацији и идентификационом броју физичког лица; да се у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. став 1. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално; да имајући то у виду, доступност информација које тражи подносилац захтева, не може бити општег карактера, јер би се њиховом доступношћу у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја повредило право на приватност лица на које се информације односе, при чему нису испуњени услови за примену изузетака прописаних чланом 14. Закона; да у конкретном случају, није испуњен било који од услова из тач. 1, 2. и 3. члана 14. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса; да сходно наведеном, тражена информација нема јавни значај, односно није у сврху остварења и заштите интереса јавности и уколико би се тражени подаци учинили доступним у смислу овог закона, да би исти добили карактер доступности, односно општости; да смисао одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја свакако није да се појединцима омогући приступ информацијама које су у конкретном случају доступне у другом правно уређеном поступку, те да би поступање супротно наведеном створило негативну слику да се приступ траженим информацијама које су од значаја искључиво за појединца, остварују у поступку по захтеву за приступ информацијама од јавног значаја; да је став Уставног суда садржан у пресуди УЖ-989/2017, донетој на седници већа одржаној 19. 11. 2020. године,

да циљ лица које тражи приступ информацијама у поседу органа јавне власти мора бити вршење слободе „примања и саопштавања информација и идеја“ другима, да је уз то претходно потребно утврдити дали су тражене информације стварно биле неопходне за остваривање слободе изражавања, да се сматра да је остваривање права на приступ информацијама неопходно ако би њихово задржавање ометало или спречило појединца у вршењу права на слободу изражавања, које обухвата слободу да се „примају и саопштавају информације и идеје“; да у конкретном случају, подносилац захтев за приступ информацијама од јавног значаја није засновао на општем интересу, нити због чега су тражени подаци од великог значаја за наше друштво као целину и како би њихово откривање показало на који начин се врше јавни послови.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу наведеног закона, информација којом располаже орган власти, која је настала у раду или у вези са радом органа власти, садржана је у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. истог закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. истог закона прописно је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим у случајевима из тач. 1, 2. и 3. наведеног члана, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши и ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешио првостепени орган када је, позивајући се на одредбе

члана 2. став 1. и члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за одлучивање у овој управној ствари.

Ово из разлога што да би првостепени орган, на коме је према одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја терет доказивања, ускратио приступ траженим информацијама, обавезан је да докаже да су се, у конкретном случају, стекли услови предвиђени одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбама члана 8. истог закона, што у конкретном случају, првостепени орган није учинио. Наиме, првостепени орган је само навео да се тражене информације односе на приватни живот полицијског службеника, паушално додајући да нису испуњени услови из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, што није довољан аргумент у прилог одлуке првостепеног органа да не постоји оправдан интерес јавности да зна информације тражене предметним захтевом. Ово стога што се, у конкретном случају, тражене информације односе на поступање органа власти по пријави односно на придржавање закона у извршавању прописаних надлежности, имајући у виду чињеницу да се то поступање полицијских службеника односи на поступање по пријави поднетој против колеге полицијског службеника. При томе, треба узети у обзир и то да лица која су запослена у Министарству унутрашњих послова, полицијски службеници и остали запослени, сходно одредбама члана 203. став 1. Закона о полицији („Службени гласник РС“, бр. 6/16, 24/18 и 87/18), између осталог, одговарају и за повреде којима изван службе нарушавају интересе и углед Министарства. Такође, из списка предмета се за сада не може утврдити ни да ли се информације тражене предметним захтевом односе на још неко физичко лице осим на поменутог полицијског службеника, да ли би објављивање докумената у којима су садржане наведене информације могло да представља повреду права на приватност и заштиту података о личности тих лица на које се те информације односе, као ни да ли евентуално постоји претежнији интерес заснован на закону, те са тим у вези да ли постоје услови да се искључи односно ограничи слободан приступ траженим документима, и ако постоје, да ли у погледу свих информација садржаних у истим или само неких од њих, у складу са цитираним одредбама члана 8. Закона, а у вези са одредбама члана 14. истог закона.

Поред тога, из спроведеног поступка се не може видети ни да је првостепени орган пре него што је одбио захтев жалиоца, вагајући између интереса и права јавности да зна тражене информације и интереса заштите приватности физичких лица, разматрао омогућавање

делимичног приступа информацијама, у складу са одредбом члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, којом је прописана могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Осим тога, навод првостепеног органа да смисао одредаба Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја свакако није да се појединцима омогући приступ информацијама које су у конкретном случају доступне у другом правно уређеном поступку, није од утицаја на другачију одлуку у овој управној ствари, јер се, у конкретном случају, ради о поступању органа власти по захтеву за слободан приступ информацијама од јавног значаја. У питању је дакле, остваривање права по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, које право, у смислу чл. 5. и 6. овог закона, припада сваком, под једнаким условима, и без обзира на то да ли је учесник другог поступка у ком би могао користити права у вези са тим поступком, па орган власти евентуална ограничења овог права може ценити само у односу на постојање услова прописаних чл. 9–14. наведеног закона.

На основу свега напред изнетог, Повереник је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и члана 24. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), и члана 30. Закона о изменама и допунама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, број 105/21), којим је прописано да ће се поступци за остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја започети пре почетка примене овог закона, окончати по одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09 и 36/10), одлучио као у ставу I диспозитива овог решења, односно поништио је ожалбено решење и предмет вратио на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за доношење правилне одлуке у овој управној ствари. Најпре ће утврдити које информације садрже тражени документи који поседује. Након тога ће утврдити да ли постоје сви услови за искључење односно ограничење слободног приступа траженим информацијама, у складу са одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, а у вези са одредбама члана 8. истог закона, те уколико постоје, да ли постоје у погледу свих информација садржаних у траженом документу, или само неких од њих и којих. Приликом одлучивања, односно приликом вагања између права јавности да зна и права на приватност, првостепени орган ће нарочито имати у виду

да се тражене информације односе на то да ли се лица запослена у органу власти придржавају закона приликом поступања по пријави поднетој против колеге запосленог у истом органу власти имајући у виду и одредбе члана 203. став 1. Закона о полицији. Затим ће, на основу правилно утврђеног чињеничног стања, првостепени орган поново поступити, односно одлучити о захтеву жалиоца у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, при чему ће нарочито имати у виду могућност делимичног приступа информацијама у складу са чланом 12. Закона, који предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ.

Број: 071-01-2183/2021-03 од 9. 1. 2023. године

9.9. САГЛАСНОСТ ЗА ОБАВЉАЊЕ ДОДАТНОГ РАДА ЛЕКАРА ЗАПОСЛЕНИХ У ДОМУ ЗДРАВЉА

Како се тражене информације односе на сагласност директора у органу власти, да одређени запослени у органу власти могу да пружају услуге здравствене заштите ван дома здравља, односно органа власти, а не у вези са њиховим приватним животом, то је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја за изузетак од права на приватност¹⁰. Запослени у органу власти - дому здравља, не могу имати исти степен заштите приватности као „обични грађани“, нарочито из разлога што пружају услуге здравствене заштите и посебно имајући у виду да, у складу са одредбама члана 60. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/19), директор може дати сагласност за допунски рад, запосленим само за послове из своје струке, уз обавезу запосленог да га у року од пет радних дана од дана закључења уговора о допунском раду обавести о закљученом уговору, па жалилац, односно јавност

10 Решењем Повереника бр. 071-11-2800/2022-03 од 29.11.2022. године, ставом II диспозитива, првостепеном органу је наложено да жалиоца обавести да ли поседује тражене информације односно документе у којима је садржана сагласност за обављање додатног рада запослених доктора стоматологије у Дому здравља у С. у протеклих пет година, за рад у приватним стоматолошким ординацијама, са називом ординације у којој је тај рад дозвољен и временским периодом на који је сагласност дата, те да му, уколико такве документе поседује, у наведеном року достави њихове копије, уз одговарајућу заштиту података о личности.

има оправдан интерес да буде упозната са информацијама о датој сагласности и са аспекта провере поштовања законом прописаних услова обављања допунског рада из члана 60. Закона о здравственој заштити.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Неспорно је да је жалилац 7. 7. 2022. године поднео Дому здравља у С. захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је тражио информације ближе наведене у ставу II диспозитива овог решења.

Увидом у списе предмета утврђено је да је поступајући по предметном захтеву првостепени орган ожалбеним решењем број: 1711 од 18. 7. 2022. године исти одбио, с позивом на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја са образложењем да информација о траженој сагласности не може представљати информацију од јавног значаја, јер не постоји оправдани интерес јавности да зна такву информацију.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 4. наведеног закона прописано је да оправдан интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона, постоји увек када се ради о информацијама којима располаже орган власти које се односе на угрожавање, односно заштиту здравља становништва и животне средине, а ако се ради о другим информацијама којима располаже орган власти, сматра се да оправдани интерес јавности да зна, из члана 2. овог закона постоји, осим ако орган власти докаже супротно.

Чланом 5. став 1. и 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да ли му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од

озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон познаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. истог закона прописано је да, ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ, орган власти ће тражиоцу омогућити приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна, у складу са законом.

Чланом 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тач. 1, 2 и 3. наведеног члана, односно ако је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације. Одредбама става 2. истог члана, прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев позивајући се на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, са образложењем да не постоји оправдан интерес јавности да зна информације о траженој сагласности. Ово из разлога што су предмет захтева информације које се односе на поступање органа у погледу давања тражене сагласности, па је несумњиво да су у вези са радом органа власти, да могу бити садржане у документима у његовом поседу и да јавност има оправдан интерес да зна, јер према члану 4. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, оправдан интерес јавности увек постоји, осим ако орган власти не докаже супротно, а у конкретном случају, првостепени орган није доказао да такав интерес не постоји.

Стога, тражене информације јесу информације од јавног значаја, јер су у конкретном случају испуњени сви битни елементи из члана 2. Закона који морају бити испуњени да би се информација сматрала информацијом од јавног значаја. Наиме, како се тражене информације односе на сагласност директора у органу власти, да одређени запослени у органу власти могу да пружају услуге здравствене заштите ван дома здравља, односно органа власти, а не у вези са њиховим приватним животом, то је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Запослени у органу власти не могу имати исти степен заштите приватности као „обични грађани“, нарочито из разлога што пружају услуге здравствене заштите и посебно имајући у виду да, у складу са одредбама члана 60. Закона о здравственој заштити („Службени гласник РС“, број 25/19), директор може дати сагласност за допунски рад, запосленом само за послове из своје струке, уз обавезу запосленог да га у року од 5 радних дана од дана закључења уговора о допунском раду обавести о закљученом уговору, па жалилац, односно јавност има оправдан интерес да буде упозната са информацијама о датој сагласности и са аспекта провере поштовања законом прописаних услова обављања допунског рада из члана 60. Закона о здравственој заштити.

Уколико документи у којима су садржане тражене информације садрже и такве податке о личности у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући приступ (адреса становања, лични матични број грађана, просечна оцена студирања и др.), јер би чињење доступним тих података било у супротности са одредбама Закона о заштити података о личности, то није разлог да се жалиоцу ускрати приступ осталим траженим информацијама, па је првостепени орган требао да поступи у складу са чланом 12. Закона и делове документа у којем су садржани подаци о личности које не треба учинити доступним заштити и учини недоступним, а како је то наложено ставом II диспозитива овог решења.

Стога, ценећи све наведено у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, Повереник налази да је, у конкретном случају, интерес јавности да зна претежнији од интереса на које се првостепени орган позвао, будући да првостепени орган није доказао нити указао на било коју околност која би оправдавала ускраћивање приступа траженим информацијама, па је поступајући по жалби, на основу одредаба члана 23. и члана 24. ст. 1. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и члана 171. став 5. Закона о општем управном поступку, одлучио као у диспозитиву овог решења, нашавши да је жалба основана и да жалилац, у смислу цитиране одредбе члана 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, има право да му се тражене информације, уколико су у поседу

органа власти, учине доступним, на начин како је то наложено ставом II диспозитива овог решења, а што је у складу са одредбом члана 12. Закона која предвиђа могућност издвајања тражене информације од јавног значаја од осталих информација садржаних у документу у које орган власти није дужан да тражиоцу омогући приступ, јер би доступност тих информација представљала повреду права на приватност и заштиту података о личности лица на која се односе.

Број: 071-11-2800/2022-03 од 29. 11. 2022. године

9.10. ИНФОРМАЦИЈЕ О СРЕДЊОШКОЛСКОМ ОБРАЗОВАЊУ НАРОДНОГ ПОСЛАНИКА

Цењена је чињеница да се тражене информације односе на лице које обавља политичку функцију и које је у моменту доношења захтева, по наводу жалиоца, било кандидат за народног посланика, али је закључено да, у конкретном случају, не постоје околности које би оправдале интерес објављивања листе предмета са закљученим оценама у гимназији именованог на крају сваке школске године, у смислу да је та информација од значаја за обављање његове функције, односно за кандидатуру за народног посланика. Ово стога што политичку функцију у Републици Србији може да обавља сваки пунолетан и пословно способан држављанин Републике Србије и што члан 3. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22) прописује да право да бира народне посланике и да буде биран за народног посланика има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из Б., поднео 7. 3. 2022. године Ч. гимназији у Б., захтев за приступ информацијама од јавног значаја, којим је од поменутог органа власти тражио да му електронском поштом на адресу ...@gmail.com достави, између осталог, листу свих предмета са закљученим оценама Б. Б. у I, II, III и IV разреда, на крају школске године. У захтеву је, између осталог, навео да је именовани од 2001. године био ангажован као саветник министра за привреду и приватизацију у Влади Г. Г., да је након формирања Владе

Д. Д. 2008. године ангажован као саветник за привреду и финансије ..., да је у 2009. години именован за председника надзорног одбора јавног предузећа Х, а у 2010. за председника Управног одбора ХХ, као и да након реконструкције Владе 2011. године, постаје државни секретар у Министарству ... и да на тој функцији остаје до краја јула 2012. године.

Поступајући по поднетом захтеву првостепени орган је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца у делу који се односи на листу свих предмета са закљученим оценама Б. Б. у I, II, III и IV разреду, на крају школске године позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, наводећи да интерес заштите података о личности налаже да тражени подаци не могу да се учине доступним.

Чланом 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да информација од јавног значаја, у смислу овог закона, јесте информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим у случајевима из тачке 1, 2, и 3. наведеног става, односно ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало, ако се ради о личности, појави и догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције или се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације.

Имајући у виду садржину поднетог захтева у делу који се односи на листу свих предмета са закљученим оценама Б. Б. у I, II, III и IV разреду, на крају школске године, наводе жалбе, одговора на жалбу, као

и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је правилно поступио првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио предметни захтев у наведеном делу, позивајући се на одредбе члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те да је жалба неоснована. Ово стога што се и по мишљењу Повереника ради о информацијама таквог карактера, подаци о личности (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што „оправдан интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност листе свих предмета са закљученим оценама за одређено лице на крају школске године не може бити општег карактера, јер би његова доступност у својству информације од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност лица на које се тај захтев односи. При томе се, у конкретном случају, није стекао ни један од услова за примену изузетка од права на приватност у смислу цитираних одредаба члана 14. Закона, због којих би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса. Наиме, интерес заштите права на приватност одређеног лица је, у конкретном случају, претежнији од интереса јавности да зна. Такође, цењена је и чињеница да се тражене информације односе на лице које обавља политичку функцију и које је у моменту подношења захтева, по наводу жалиоца, било кандидат за народног посланика, али је закључено да, у конкретном случају, не постоје околности које би оправдале интерес објављивања листе предмета са закљученим оценама у гимназији именованог на крају сваке школске године, у смислу да је та информација од значаја за обављање његове функције, односно за кандидатуру за народног посланика. Ово стога што политичку функцију у Републици Србији може да обавља сваки пунолетан и пословно способан држављанин Републике Србије и што члан 3. Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“, број 14/22) прописује да право да бира народне посланике и да буде биран за народног посланика има пунолетни држављанин Републике Србије над којим није продужено родитељско право, односно који није потпуно лишен пословне способности.

9.11. СУМЊА У НЕОВЛАШЋЕНО ПРИБАВЉАЊЕ ПОДАТАКА О ЛИЧНОСТИ ИЗ ЗДРАВСТВЕНОГ КАРТОНА

Приликом одлучивања о захтеву за приступ информацијама првостепени орган није имао у виду да се део тражених информација неспорно односи на рад органа власти, тачније није дао разлоге зашто акти (налог надређеног овлашћеном службеном лицу и обраћање органа другом органу), који су у вези вршења послова органа и који се односе на предузете радње из делокруга послова органа власти о чему постоји интерес јавности да зна, не могу бити доступни јавности. Ово посебно имајући у виду жалбе не наводе у погледу сумње да је током полицијске истраге дошло до неовлашћеног прибављања личних података из здравственог картона, о чему се орган није изјаснио. У том смислу, првостепени орган је приликом одлучивања пропустио да, вагајући између интереса јавности да зна и интереса заштите приватности, узме у обзир и начела обраде података предвиђена Законом о заштити података о личности (члан 5), и то да се подаци о личности морају обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, као и да се прикупљају у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Увидом у списе предмета утврђено је да је А. А. из 3., преко пуномоћника, поднео дана 27. 5. 2022. године Министарству унутрашњих послова, ПС у В., захтев за приступ информацијама од јавног значаја, формулисан у осам тачака, којим је тражио информације, између осталог: „тачка 5. да ме обавестите да ли је ОСЛ које је тражило податке из здравственог картона евентуално поступало по наређењу надређеног у ПС В. – уколико постоји писани акт потребно је да ми уручите фотокопију истог; тачка 6. неопходно је да ми доставите и фотокопију писаног акта којим се ОСЛ обраћа Дому здравља и којим тражи податке из картона А. А.; тачка 7. неопходно је и да ми доставите фотокопије свих писаних аката које је ПС В. упутило ОЈТ В. поводом кривичне пријаве А. А. КУ број: ЕДД-.../21 од 4. 3. 2021. године“. У захтеву је истакао да се у налазу и мишљењу вештака медицинске струке од 26. 3. 2021. године наводи да је Полицијска станица В. прибавила извештај који садржи податке

из електронског картона пацијента А. А. и да се тај налаз налази и у списима предмета Основног суда у В.

Решењем 037-526/22 од 2. 6. 2022. године, првостепени орган је одбио захтев жалиоца у делу који се односи на тач. 5, 6, и 7. захтева, са позивом на члан 2. став 1. и члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и образложењем да се у траженим документима налазе подаци о личности. Против наведеног решења тражилац је 29. 6. 2022. године изјавио жалбу Поверенику, који је решењем 071-11-2375/2022-03 од 23. 1. 2023. поништио наведено решење и предмет вратио на поновни поступак (у делу који се односи на тач. 5, 6. и 7. захтева) са образложењем, између осталог, да је неспорно да у документима, који су тражени наведеним делом захтева, постоје подаци о физичким лицима који јесу подаци о личности и који се никако не требају учинити доступним по основу Закона о слободном приступу од јавног значаја, нарочито подаци из здравствених картона, али је неспорно и то да су у тим актима садржане информације о идентитету и поступању полицијских службеника, те првостепени орган није разматрао могућност примене одредбе члана 14. став 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, нити да ли је поступак по кривичној пријави тражиоца у току, нити да ли приступ траженим актима може утицати на ток поступка, нити могућност примене одредбе члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Ожалбеним решењем број 037-526/22 од 7. 2. 2023 године, у поновном поступку, првостепени орган је поново одбио захтев тражиоца у делу под тач. 5, 6, и 7, позивајући се на одредбе чл. 2. и 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, као и чл. 4. и 17. Закона о заштити података о личности, са образложењем: да је у поступку поновног одлучивања и у складу са смерницама Повереника, утврђено да у конкретном случају нема „оправданог интереса јавности да зна“, као битног елемента члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, и да сходно наведеном, информације затражене у тач. 5, 6. и 7. – акт којим је овлашћено службено лице поступало по наређењу надређеног ПС В., акт којим се овлашћено службено лице ПС В. обратило Дому здравља и сви акти које је ПС В. упутила ОЈТ, а које чине записник о пријему кривичне пријаве и извештај полиције прослеђен ОЈТ у В., лекарска документација, фотодокументација лица места, као и изјаве трећих лица сачињених у форми 4 службене белешке, које између осталог садрже податке који описују приватне и здравствене околности задобијених повреда и пријављене туче од стране три НН лица у којој је подносилац наводно задобио повреде, немају јавни значај и нису у сврху заштите интереса јавности; да би достављање тражених информација као информације

од јавног значаја подразумевало обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално, као и да није испуњен било који од услова из тач. 1, 2. и 3. члана 14. Закона, да би се предметне информације, које иначе задиру у приватност, могле учинити опште доступним на основу преовлађујућег јавног интереса; да се ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. тачка 1. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја из разлога што у конкретном случају нема „оправданог интереса јавности да зна“, као битног елемента појма информације од јавног значаја из наведеног члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја као и да је размотрена могућност примене одредбе члана 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али је није могуће применити, јер би након уклањања личних података лица наведених у изјави, осталим наведеним чињеницама се поменута лица могу идентификовати.

Чланом 102. став 1. Закона о општем управном поступку прописано је да орган утврђује чињенице и околности од значаја за поступање у управној ствари.

Чланом 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да свако има право да му буде саопштено да ли орган власти поседује одређену информацију од јавног значаја, односно да му је она иначе доступна, као и да му се информација од јавног значаја учини доступном тако што ће му се омогућити увид у документ који садржи информацију од јавног значаја, право на копију тог документа, као и право да му се, на захтев, копија документа упути поштом, факсом, електронском поштом или на други начин.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону. Такође је ставом 2. истог члана Закона прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког права које овај закон

признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Чланом 12. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ако тражена информација од јавног значаја може да се издвоји од осталих информација у документу у које орган власти није дужан тражиоцу да омогући увид, орган власти омогућиће тражиоцу приступ делу документа који садржи само издвојену информацију, и обавестиће га да остала садржина документа није доступна.

Чланом 14. ставом 1. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тачка 1); ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције (тачка 2) и ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације (тачка 3). Ставом 2. истог члана Закона прописано је да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду садржину (дела) захтева који је одбијен ожалбеним решењем (тач. 5, 6. и 7), наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је ожалбеним решењем одбио захтев жалиоца у том делу, а да претходно, у смислу цитиране одредбе члана 102. став 1. Закона о општем управном поступку, није утврдио све чињенице од значаја за доношење одлуке у овој управној ствари.

Ово стога што је првостепени орган, у образложењу ожалбеног решења, поновио све разлоге дате у претходном решењу од 2. 6. 2022. године, позивајући се поново на члан 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и само паушално наводећи да се тим делом захтева траже акти који између осталих података садрже и податке које описују приватне и здравствене околности тражиоца, задобијених повреда и пријављене туче од стране три НН лица, односно да поред личних података тражиоца садрже и податке о личности трећих лица – детета и супруге подносиоца захтева, медицинских радника и даваоца изјава, додајући да нису испуњени услови за изузетак од права на приватност, нити се ти подаци могу заштити у складу са чланом 12. Закона.

Међутим, приликом одлучивања првостепени орган није имао у виду да се део тражених информација неспорно односи на рад органа власти (посебно тач. 5. и 6. захтева), тачније поново није дао разлоге зашто акти (налог надређеног овлашћеном службеном лицу и обраћање органа другом органу), који су у вези вршења послова органа и који се односе на предузете радње из делокруга послова органа власти о чему постоји интерес јавности да зна, не могу бити доступни јавности. Ово

посебно имајући у виду жалбене наводе у погледу сумње да је током полицијске истраге дошло до неовлашћеног прибављања личних података из здравственог картона, о чему се орган није изјаснио. У том смислу, првостепени орган је приликом одлучивања пропустио да, вагајући између интереса јавности да зна и интереса заштите приватности, узме у обзир и начела обраде података предвиђена Законом о заштити података о личности (члан 5), и то да се подаци о личности морају обрађивати законито, поштено и транспарентно у односу на лице на које се подаци односе, као и да се прикупљају у сврхе које су конкретно одређене, изричите, оправдане и законите и даље се не могу обрађивати на начин који није у складу са тим сврхама.

Такође, неспорно је да у документима, који су тражени делом захтева (тачка 7), постоје подаци о физичким лицима који јесу подаци о личности и који се никако не требају учинити доступним по основу Закона о слободном приступу од јавног значаја, нарочито јединствени матични број грађана или подаци из здравствених картона, али је, у поновном поступку, остало нејасно да ли су у тим актима садржане информације о идентитету и поступању полицијских службеника у поступку покренутом по кривичној пријави жалиоца, у ком случају би интерес јавности да буде упозната са поступањем полицијских службеника био појачан, нити је навео да ли је поступак по тој кривичној пријави жалиоца и даље у току (имајући у виду протек времена), нити да ли приступ траженим актима може утицати на ток поступка, а у вези са чланом 8. наведеног закона, па се, за сада, не може утврдити да ли су у конкретном случају испуњени услови за ограничење, односно искључење од слободног приступа информацијама траженим тим делом захтева.

Чињеница да је тражилац доставио „сагласност од 24. 6. 2022. године“ (на шта се позива у жалби), не утиче на доношење другачије одлуке у овој управној ствари, имајући у виду да се истом дозвољава адвокату Б. Б. да му у покренутом управном поступку (у вези решења ПУ у Пожаревцу бр. .../22 од 2. 6. 2022. године) пред унутрашњим органима и у другостепеном поступку пред Повереником буду пружени сви лични подаци, али иста не представља сагласност дату у смислу члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, јер сагласност у складу са поменутиим чланом Закона подразумева да уколико би се тражени подаци учинили доступним тражиоцу, исти би били учињени доступним и сваком другом потенцијалном тражиоцу на његов захтев, односно јавности генерално. У конкретном случају жалилац је дао сагласност да његови подаци о личности буду учињени доступним адвокату, а не јавности, у смислу цитираног члана 14. Закона.

Стога је на основу члана 171. став 3. Закона о општем управном поступку, а у вези са чланом 23. и чланом 24. став 1. Закона о слободном

приступу информацијама од јавног значаја, одлучено као у ставу I диспозитиву овог решења, односно поништено је ожалбено решење и предмет враћен на поновни поступак.

У поновном поступку првостепени орган ће поступити по примедбама наведеним у образложењу овог решења и утврдити све чињенице од значаја за решење ове управне ствари. Затим ће на основу правилно утврђеног чињеничног стања донети нову одлуку у овој управној ствари, односно поново одлучити о предметном делу захтева жалиоца, у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, посебно имајући у виду могућност примене члана 12. наведеног закона.

Посебно ће упознати жалиоца да када орган власти одређену информацију учини доступном једном тражиоцу има обавезу да ту информацију учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, односно да када се информације учине доступним на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, исте се сматрају доступним не само тражиоцу већ и јавности. С тим у вези, првостепени орган ће упутити жалиоца да се приступ траженим документима који садрже податке о личности може остварити и подношењем захтева у складу са одредбама Закона о заштити података о личности, у ком случају би наведене информације, уколико су за то испуњени законом прописани услови биле доступне само њему, а не и целокупној јавности, те уколико жалилац остане при томе да му се информације учине доступним по Закону о слободном приступу информацијама од јавног значаја, затражити достављање сагласности у складу са чланом 14. став 1. Закона, уз напомену да одређени подаци о личности (ЈМБГ, здравствено стање...) се не могу учинити доступним јавности ни у ком случају, ни поред дате сагласности.

Број: 071-11-2031/2023-03 од 5. 6. 2023. године

9.12. ТАЈНОСТ ГЛАСАЊА

Интерес јавности постоји само у погледу информација о броју лица која су гласала за, против или били уздржани, док би чињење доступном информације о томе како је који члан Изборног већа понаособ гласао, неспорно било супротно одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закону о заштити података о личности. Ово из разлога што заштита података о личности није сама себи циљ, већ се кроз ово право штите друге слободе и права, између осталог, и право на слободу мишљења и изражавања. Одређено лице може слободно

изразити своје мишљење и став само ако у својој приватности може да дефинише свој став, и у складу са њим, изрази своје мишљење и у складу са њим гласа, а да при томе не страхује од критике и осуде других лица поводом сопственог мишљења израженог у ставу. Осим тога, свака обрада података о личности мора бити примерена и ограничена на оно што је неопходно за сврху обраде.

Из образложења:

Увидом у списе предмета утврђено је да је жалилац дана 24. 12. 2021. године поднео Х факултету Универзитета у У, захтев за приступ информацијама од јавног значаја којим је, између осталог, у вези седница Изборног већа на којима су разматране, између осталог, примедбе на Извештај Комисије за избор у звање једног ванредног професора за ужу научну област С. (Д. и П. С.) по конкурс објављеном у листу *Послови* дана 24. 3. 2021. године и одговор Комисије на примедбу на Извештај Комисије за избор у звање једног ванредног професора за ужу научну област С. (Д. и П. С.) по конкурс објављеном у листу „Послови“ дана 24. 3. 2021. године и разматрање Извештаја Комисије за писање реферата, тражио: копију записника са седнице од 13. 12. 2021. године са резултатима гласања сваког члана Изборног већа понаособ (за, против, уздржан) (тачка 2), као и копију записника са електронске седнице од 14. 12. 2021. године са резултатима гласања сваког члана Изборног већа понаособ (за, против, уздржан) (тачка 4).

[...]

Одлучујући у поновном поступку по поднетом захтеву у наведеном делу, орган власти је жалиоцу дописом од 24. 3. 2022. године доставио копије извода из записника од 13. 12. 2021. године и 15. 12. 2021. године (4. и 5. јавна седница), без информације о резултатима гласања сваког члана Изборног већа понаособ. У записнику од 15. 12. 2021. године, садржана је информација о броју лица која су гласала за и против, као и о броју уздржаних гласова.

Чланом 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је информација од јавног значаја, у смислу овог закона, информација којом располаже орган јавне власти, настала у раду или у вези са радом органа јавне власти, садржана у одређеном документу, а односи се на све оно о чему јавност има оправдан интерес да зна.

Чланом 8. став 1. наведеног закона прописано је да се права из овог закона могу изузетно подврћи ограничењима прописаним овим законом ако је то неопходно у демократском друштву ради заштите од озбиљне повреде претежнијег интереса заснованог на уставу и закону, док је ставом 2. истог члана прописано да се ниједна одредба овог закона не сме тумачити на начин који би довео до укидања неког

права које овај закон признаје или до његовог ограничења у већој мери од оне која је прописана у ставу 1. овог члана.

Одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја предвиђено је да орган власти неће тражиоцу омогућити остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на углед или које друго право неког лица, осим ако се ради о случају да је лице у односу на које се тражи информација на то пристало (тачка 1), ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о носиоцу државне и политичке функције и ако је информација важна с обзиром на функцију коју то лице врши (тачка 2) и ако се ради о лицу које је својим понашањем, нарочито у вези са приватним животом, дало повода за тражење информације (тачка 3).

Имајући у виду садржину предметног захтева у наведеном делу, чињенично стање које је утврђено увидом у списе предмета, цитиране законске одредбе, као и чињеницу да је орган власти пропустио да, у конкретном случају, донесе решење о одбијању поднетог захтева у наведеном делу у складу са одредбом члана 16. став. 10. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, Повереник је одлучио као у диспозитиву решења из следећих разлога:

Наиме, како је жалилац поднетим делом захтева тражио достављање информације о резултатима гласања сваког члана Изборног већа понаособ на седницама од 13. 12. 2021. године и 14. 12. 2021. године, а које информације су тражене делом тач. 2. и 4. захтева поднетог 24. 12. 2021. године, Повереник налази да се, у конкретном случају, ради о информацијама таквог карактера (подаци о личности у смислу члана 4. Закона о заштити података о личности), које се не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја. Ово из разлога што „оправдани интерес јавности да зна“, као битан елемент појма информације од јавног значаја из члана 2. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, подразумева обавезу органа власти да исту учини доступном и сваком другом потенцијалном тражиоцу, медијима, односно јавности генерално. Имајући то у виду, доступност информација о томе како је одређено лице гласало тј. информација које се односе на лично уверење, мишљење односно став одређеног лица, које је запослено у органу јавне власти, а које представља обележје његовог менталног и друштвеног идентитета, не може бити општег карактера, јер би њихова доступност у својству информација од јавног значаја, на основу Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, могла озбиљно угрозити право на приватност, односно на заштиту личних података лица на које се те информације односе, па се исте не могу учинити доступним јавности као информације од јавног значаја. Наиме, интерес јавности постоји само у погледу информација

о броју лица која су гласала за, против или били уздржани, док би чињење доступном информације о томе како је који члан Изборног већа понаособ гласао, неспорно било супротно одредбама члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја и Закону о заштити података о личности. Ово из разлога што заштита података о личности није сама себи циљ, већ се кроз ово право штите друге слободе и права, између осталог, и право на слободу мишљења и изражавања. Одређено лице може слободно изразити своје мишљење и став само ако у својој приватности може да дефинише свој став, и у складу са њим, изрази своје мишљење и у складу са њим гласа, а да при томе не страхује од критике и осуде других лица поводом сопственог мишљења израженог у ставу. Осим тога, свака обрада података о личности мора бити примерена и ограничена на оно што је неопходно за сврху обраде.

Повереник је разматрао околности конкретног случаја са становишта могуће примене изузетака узимајући у обзир чињенично стање у списима предмета, те је закључио, да не постоје разлози који би, у конкретном случају, оправдавали примену изузетака из члана 14. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја у корист права јавности да зна, при чему је и сам орган власти изразио забринутост за сигурност наставника – чланова изборног већа, који су се обраћали декану Х факултета Универзитета у У и тражили заштиту.

Стога, Повереник налази да је, у конкретном случају, у духу и у складу са мерилима и стандардима једног демократског друштва, интерес заштите права на приватност лица на које се наведене информације односе претежнији од интереса јавности да зна, у смислу члана 8. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Број: 071-01-1221/2022-03 од 3. 4. 2023. године

9.13. УГОВОРИ О РАДУ НА ОДРЕЂЕНО ВРЕМЕ У ШКОЛИ

Информације о уговорима о раду на одређено време запослених у школској 2022/2023. години који обављају послове у основној школи и за које су плаћени јавним средствима, треба да буду доступни јавности, уз одговарајућу заштиту података о личности, јер је испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, за изузетак од права на приватност.

Из образложења:

Чланом 14. истог закона прописано је да орган власти може тражиоцу ограничити остваривање права на приступ информацијама од

јавног значаја ако би тиме повредио право на приватност, право на заштиту података о личности, право на углед или које друго право лица на које се тражена информација лично односи, осим: 1) ако је лице на то пристало; 2) ако се ради о личности, појави или догађају од интереса за јавност, а нарочито ако се ради о јавном функционеру у смислу закона којим се уређује спречавање сукоба интереса при обављању јавних функција и ако је информација везана за вршење његове јавне функције; 3) ако се ради о лицу које је својим понашањем дало повода за тражење информације, док је ставом 2. истог члана Закона прописано да информације од јавног значаја из документа који садржи податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује заштита података о личности и овим законом.

Имајући у виду садржину поднетог захтева, наводе жалбе, одговора на жалбу, као и цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешно првостепени орган када је, позивајући се на одредбе члана 14. став 1. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, одбио предметни захтев жалиоца за приступ траженим информацијама. Наиме, у конкретном случају ради се о захтеву поднетом ради остваривања права на приступ информацијама од јавног значаја у складу са одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Тај закон представља правни основ органу јавне власти за предузимање свих радњи обраде података о личности у функцији остваривања оправданог интереса јавности да зна, уколико су испуњени законски услови за примену изузетака од права на приватност прописани чланом 14. став 1. тач. 1–3. Закона. Како је предметним захтевом жалилац тражио информације које се односе на уговоре закључене са запосленима на одређено време у школској 2022/2023. години, који обављају послове у Основној школи „С. Н.“ у Б. и за које су плаћени јавним средствима, то је у конкретном случају испуњен услов из члана 14. став 1. тачка 2. Закона, за изузетак од права на приватност. Јавности треба да буду доступне информације о уговорима које је орган јавне власти закључио са запосленима на одређено време у назначеној школској години, јер је реч о лицима која су за своје ангажовање плаћена јавним средствима, при чему је реч о органу јавне власти који обавља просветну делатност, па постоји посебно јак интерес јавности да буде упозната са тим која су лица ангажована за рад у школи и под којим условима. Међутим, и у таквим уговорима треба ускратити приступ подацима о личности који нису од значаја за обављање послова у школи (нпр. адреса становања, ЈМБГ и сл.), а којима би се повредила приватност запослених у школи у већој мери од оне која је неопходна да би се остварио оправдан интерес јавности да зна тражене информације.

Такво поступање је у складу и са чланом 89. Закона о заштити података о личности којим је прописано да информације од јавног значаја које садрже податке о личности могу бити учињене доступним тражиоцу информације од стране органа власти на начин којим се обезбеђује да се право јавности да зна и право на заштиту података о личности могу остварити заједно, у мери прописаној законом којим се уређује слободан приступ информацијама од јавног значаја и овим законом.

Број: 071-11-2213/2023-03 од 6. 6. 2023. године

10. ОТЕЖАВАЊЕ ОСТВАРИВАЊА ПРАВА НА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА ОД ЈАВНОГ ЗНАЧАЈА

10.1. ПОДНОШЕЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ПРИСТУП ИНФОРМАЦИЈАМА УСМЕНО НА ЗАПИСНИК

Онемогућавање жалиоцу да захтев за приступ информацијама саопшти усмено на записник представља отежавање, односно онемогућавање тражиоца да оствари своје право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, будући да је чланом 15. став 7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја изричито прописано да је орган власти дужан да приступ информацијама омогући и на основу усменог захтева тражиоца који се саопштава у записник, при чему се такав захтев уноси у посебну евиденцију и примењују се рокови као да је захтев поднет писмено.

Из образложења:

По разматрању жалбе и осталих списа овог предмета, донета је одлука као у диспозитиву овог решења из следећих разлога:

Неспорно је да је жалилац 11. 4. 2023. године приступио у просторије Јавног комуналног предузећа „К.“ у К. и да је том приликом тражио од присутног директора наведеног органа власти, А. А., да поднесе захтев за приступ информацијама од јавног значаја усмено на записник, као и да му то није омогућено. Такође је неспорно да је том приликом жалилац наведеном органу власти предао поднесак насловљен као „захтев за приступ информацијама од јавног значаја“, заведен код органа власти под бројем 613 дана 11. 4. 2023. године, којим је тражио да му се „омогући приступ информацијама усменим путем на записник“.

Увидом у списе предмета је утврђено да је Јавно комунално предузеће „К.“ у К. тражиоцу Б. Б. доставило допис број 613-01/23 од 18. 4. 2023. године поводом поменутог поднеска од 11. 4. 2023. године, којим је тражио да именовани допуни „захтев за приступ информацијама од јавног значаја“, с обзиром на то да у истом није навео које информације тражи, цитирајући истовремено одредбе члана 15. ст. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Даље је увидом у списе предмета утврђено да је Б. Б. Јавном комуналном предузећу „К.“ у К., поводом поменутог дописа од 18. 4. 2023. године, доставио поднесак од 28. 4. 2023. године, у ком је, између осталог, навео: да није поднео захтев којим тражи информације од јавног значаја; да је хтео да поднесе захтев усмено на записник, сагласно одредбама члана 15. став 7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, али да је од стране директора А. А. онемогућен да то и уради и поред подношења писаног захтева да му се омогући да затражи информације усмено на записник; да се од њега тражи да допуни

захтев који је спречен да поднесе; да је његово право да изабере начин подношења захтева.

Чланом 15. став 7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да је орган власти дужан да приступ информацијама омогући и на основу усменог захтева тражиоца који се саопштава у записник, при чему се такав захтев уноси у посебну евиденцију и примењују се рокови као да је захтев поднет писмено.

Чланом 16. став 1. Закона прописано је да је орган власти дужан да без одлагања, а најкасније у року од 15 дана од дана пријема захтева, односно уређеног захтева, тражиоца обавести о поседовању информације, стави му на увид документ који садржи потпуну и тачну тражену информацију, односно изда му или упути копију тог документа.

Чланом 21. Закона прописано је да се на поступак пред органом власти примењују одредбе закона којим се уређује општи управни поступак, а које се односе на решавање првостепеног органа, осим ако је овим законом другачије одређено.

Чланом 22. став 1. тачка 6. Закона прописано је да је тражилац може изјавити жалбу Поверенику, ако орган власти на други начин отежава или онемогућава тражиоцу остваривање права на слободан приступ информацијама од јавног значаја, супротно одредбама тог закона.

Чланом 24. став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја прописано је да ће Повереник, када утврди да је жалба основана, решењем наложити органу власти да тражиоцу омогући слободан приступ информацијама од јавног значаја.

Имајући у виду наводе жалбе, одговора на жалбу, цитиране законске одредбе, Повереник налази да је погрешило Јавно комунално предузеће „К.“ у К. када није омогућио жалиоцу саопштавање усменог захтева за приступ информацијама од јавног значаја у записник, чиме га је онемогућило да оствари своје право на слободан приступ информацијама од јавног значаја, супротно одредбама Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, те је одлучио као у ставу I диспозитива овог решења. Наиме, имајући у виду да тражилац информација може поднети захтев за приступ информацијама од јавног значаја на било који начин прописан законом по слободном избору, као и да је одредбама члана 15. став 7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја изричито прописана обавеза органа власти да омогући приступ информацијама на основу усменог захтева тражиоца који се саопштава у записник, да се усмени захтеви уносе у посебну евиденцију и да се примењују исти рокови као да је захтев поднет писмено, орган власти је био дужан да, у конкретном случају, омогући тражиоцу информација да поднесе захтев за приступ информацијама од јавног значаја усмено, уношењем у записник, као и да по истом поступи као да је исти поднет писмено. Ово посебно из разлога

што је тражилац и писаним путем, својим поднеском који је заведен код органа власти под бројем 613 дана 11. 4. 2023. године, тражио да његов захтев за приступ информацијама од јавног значаја буде примљен усмено на записник.

Чињеница да је првостепени орган жалиоцу упутио допис којим је тражио да допуни „захтев за приступ информацијама од јавног значаја“, заведен код органа власти број 613 дана 11. 4. 2023. године у складу са одредбама члана 15. став 2. и став 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, није од утицаја на доношење другачије одлуке у овој управној ствари из разлога што је наведеним „захтевом за приступ информацијама од јавног значаја“ од 11. 4. 2023. године жалилац тражио да му се омогући приступ информацијама усменим путем на записник, чиме је изразио вољу на који начин жели да му се омогући остваривање права на приступ информацијама од јавног значаја, те је његов захтев у складу са одредбом члана 15. став 7. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја. Из тог разлога није било места томе да првостепени орган позива жалиоца да допуни захтев у складу са одредбама члана 15. ст. 2. и 5. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја, већ је требало да жалиоца обавести о времену и месту када жалилац може да дође и да захтев за приступ информацијама од јавног значаја поднесе усмено на записник.

Број: 071-11-2737/2023-03 од 14. 8. 2023. година

11. ПРЕКРШАЈНИ ПОСТУПАК

11.1. ОКОЛНОСТИ ОД ЗНАЧАЈА ЗА ИЗДАВАЊЕ ПРЕКРШАЈНОГ НАЛОГА

Како у жалбеном поступку пред Повереником, тако и у поступку издавања прекршајног налога због „ћутања управе“, није од значаја које су информације тражене већ чињеница да орган власти није поступио (одговорио) сагласно обавези из члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Из одговора Повереника:

Поступајући по налогу суда од 13. 12. 2022. године, који је Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности (даље: Повереник) примио дана 15. 12. 2022. године, за уређење прекршајног налога издатог А. А. из Б. у предмету бр. Пн. 074-02-61/2022-10, ради прецизирања чињеничног описа радње из које произилази правно обележје прекршаја – навођење која информација од јавног значаја је тражена од именоване, односно коју информацију конкретно она није дала, Повереник се, благовремено, изјашњава како следи.

Пре свега, Повереник је предметни прекршајни налог издао именованој као лицу овлашћеном за поступање по захтевима за приступ информацијама од јавног значаја у Министарству ... Републике Србије у Београду, односно, у конкретном случају прекршајно одговорном лицу због непоступања тог органа власти (ћутање управе) по захтеву који је тражилац информације А. А. из Н. поднео овом Министарству дана 7. 6. 2022. године.

Прекршајни налог је издат применом члана 24. став 6. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја („Службени гласник РС“, бр. 120/04, 54/07, 104/09, 36/10 и 105/21) којим је прописано да „када поводом жалбе због непоступања по захтеву (ћутање управе) утврди да је жалба основана, Повереник ће решењем наложити органу власти да у одређеном року поступи по захтеву“ а ставом 10 истог члана наведеног закона је прописано да „у случају доношења решења из става 6. овог члана због непоступања по захтеву, Повереник, у складу са законом који регулише прекршајни поступак, издаје прекршајни налог због прекршаја из члана 47. овог закона.“ Чланом 47. истог закона је прописано да ће се новчаном казном у износу од 30.000 динара казнити за прекршај овлашћено лице, односно руководилац органа, ако не поступи по захтеву у складу са роковима из члана 16. овог закона („ћутање управе“). Решење бр. 071-11-2274/2022-03 од 9. 9. 2022. године је наведено у прекршајном налогу и достављено именованој као прилог (доказ) уз исти.

Дакле, у конкретном предмету тражилац информације је поднео органу јавне власти захтев за приступ информацијама од јавног значаја, па како по захтеву орган власти није поступио у законском року од 15 дана, поднео је жалбу Поверенику, који је, у другостепеном поступку, донео претходно наведено Решење чиме су били испуњени услови за издавање прекршајног налога лицу које је, у складу са претходном наведеним законом, одговорно за овај прекршај. Информација од јавног значаја није тражена од именоване већ од органа јавне власти – Министарства ... Републике Србије, које није поступио по захтеву (ћутање управе) те је за наведено непоступање, као овлашћено лице, прекршајно одговорна именована из разлога који су претходно наведени.

Иначе, према образложењу Решења бр. 071-11-2274/2022-03 од 9. 9. 2022. године захтевом је, конкретно, тражена информација у вези држављанке Ф. Б. Б., односно копије докумената које је иста доставила полицијској управи и решења по том предмету, али напомињемо да, како у жалбеном поступку пред Повереником, тако и у поступку издавања прекршајног налога због „ћутања управе“, у овом предмету и другим предметима непоступања, није од значаја које су информације тражене већ чињеница да орган власти није поступио (одговорио) сагласно обавези из члана 16. Закона о слободном приступу информацијама од јавног значаја.

Пн. 074-02-61/2022-10 од 19. 12. 2022. године

CIP – Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

342.738(497.11)
342.72/.73.07(497.11)

СЛОБОДАН приступ информацијама : ставови и мишљења
Повереника. Публикација бр. 12 / [уредник Славољупка
Павловић]. - Београд : Повереник за информације од јавног
значаја и заштиту података о личности, 2023 (Београд :
Службени гласник). - 215 стр. ; 23 cm

Тираж 700. - Стр. 9-10: Уводна реч Повереника /
Милан Мариновић. - Стр. 11-12: Уводна реч уреднице /
Славољупка Павловић.

ISBN 978-86-82712-01-5

а) Повереник за информације од јавног значаја и заштиту
података о личности (Београд) -- Пракса б) Право на
информисање -- Србија

COBISS.SR-ID 125128457